

2024-01

þÿ œ μ Ä ± ½ ¬ ã Ä μ Å ã . 0 ± 1 ± ã Æ ¬ » μ 1 ±
þÿ ‘ ½ ± Ä ¿ » 1 0 ® œ μ ã ì ³ μ 1 ¿ Â 0 ± 1 .
þÿ À μ Á - À Ä É ã . Ä . Â š í À Á ¿ Å

þÿ μ ½ Ä ì ½ Ä ¶ 1 . Â , § Á - ã Ä ¿ Â

þÿ œ μ Ä ± Ä Ä Å Ç 1 ± 0 ì Á ì ³ Á ± ¼ ¼ ± " 1 μ , ½ Î ½ £ Ç - ã μ É ½ , £ Ä Á ± Ä . ³ 1 0 ® Â 0 ± 1 ‘ ã Æ ¬ » μ 1 ± /
þÿ š ¿ 1 ½ É ½ 1 0 Î ½ • Ä 1 ã Ä . ¼ Î ½ , ¶ μ Ç ½ Î ½ 0 ± 1 ‘ ½ , Á É À 1 ã Ä 1 0 Î ½ £ Ä ¿ Á ‘ Î ½ , ± ½ μ À 1 ã Ä ®

<http://hdl.handle.net/11728/12529>

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

**ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ , ΤΕΧΝΩΝ
ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ**

**ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ. ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ ΚΑΙ Η
ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ**

ΧΡΙΣΤΟΣ ΠΕΝΤΟΝΤΖΙΗΣ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2024

**ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ, ΤΕΧΝΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ
ΣΠΟΥΔΩΝ**

**Διπλωματική Εργασία η οποία υποβλήθηκε προς απόκτηση εξ αποστάσεως
μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών στις Διεθνείς Σχέσεις , τη Στρατηγική και την
Ασφάλεια στο Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφος**

ΧΡΙΣΤΟΣ ΠΕΝΤΟΝΤΖΙΗΣ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2024

Πνευματικά δικαιώματα

Copyright © Χρίστος Πεντόντζης, 2024

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Η έγκριση της Διπλωματικής Εργασίας από το Πανεπιστήμιο Νεάπολις δεν υποδηλώνει απαραίτητως και αποδοχή των απόψεων του συγγραφέα εκ μέρους του Πανεπιστημίου.

Σελίδα Εγκυρότητας

Όνοματεπώνυμο Φοιτητή/Φοιτήτριας: Χρίστος Πεντόντζης

Τίτλος Διπλωματικής Εργασίας: Μετανάστευση και ασφάλεια. Ανατολική Μεσόγειος και η περίπτωση της Κύπρου.

Η παρούσα Διπλωματική Εργασία εκπονήθηκε στο πλαίσιο των σπουδών για την απόκτηση εξ αποστάσεως μεταπτυχιακού τίτλου στο Πανεπιστήμιο Νεάπολις και εγκρίθηκε στις 15/09/2023 από τα μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής.

Εξεταστική Επιτροπή:

Πρώτος επιβλέπων (Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφος).....Δρ. Ελένη Γαβριήλ

Μέλος Εξεταστικής Επιτροπής:[ονοματεπώνυμο, βαθμίδα, υπογραφή]

Μέλος Εξεταστικής Επιτροπής:[ονοματεπώνυμο, βαθμίδα, υπογραφή]

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Αντικείμενο πραγμάτευσης της παρούσας εργασίας είναι το μεταναστευτικό φαινόμενο και η σχέση του με την ασφάλεια. Η εργασία θα αναλύσει σε γενικές γραμμές το φαινόμενο της μετανάστευσης και στη συνέχεια θα επικεντρωθεί στην περιοχή της Ευρώπης. Θα αναφερθεί η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα μέτρα που λαμβάνονται καθώς και οι οργανισμοί και φορείς που συγκροτήθηκαν για αντιμετώπιση του φαινομένου που βρίσκεται σε έξαρση τα τελευταία χρόνια.

Θα εξεταστεί η διασύνδεση του μεταναστευτικού με θέματα ασφάλειας, τρομοκρατία οργανωμένο έγκλημα καθώς και με αδικήματα του κοινού ποινικού κώδικα. Περαιτέρω, θα γίνει ιδιαίτερη αναφορά στην περίπτωση της Κύπρου, με αναφορά στις χώρες προέλευσης των μεταναστών στην Κύπρο, τις διαδρομές που ακολουθούν, τα μέτρα που λαμβάνει η Κυπριακή Κυβέρνηση και η επίδραση του μεταναστευτικού σε θέματα ασφάλειας που αφορούν την Κύπρο.

Η εργασία θα ολοκληρωθεί με τα συμπεράσματα για τα θέματα που εξετάζονται στην εργασία.

ABSTRACT

The subject of this thesis is the migration phenomenon and its relationship with security. The phenomenon of migration will be analyzed in general terms and then it will focus on the region of Europe. The policy of the European Union will be mentioned, the measures taken as well as the organizations and agencies that were set up to deal with the phenomenon that has been on the rise in recent years.

The interconnection of immigration with security issues, terrorism, organized crime as well as offenses of the common criminal code will be examined. Special reference will be made to the case of Cyprus, with reference to the countries of origin of the immigrants in Cyprus, the routes they follow, the measures taken by the Cypriot Government and the impact of immigration on security issues concerning Cyprus.

The paper will be concluded with conclusions on the topics considered in the paper.

Περιεχόμενα	
ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	4
ABSTRACT.....	4
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	7
1. Το φαινόμενο της Μετανάστευσης.....	9
1.1 Μετανάστευση	9
1.2 Οι κατηγορίες της Μετανάστευσης.	12
1.3 Αίτια της Μετανάστευσης.....	13
1.4 Το δικαίωμα της Μετανάστευσης.....	14
1.5 Κατηγορίες Μεταναστών.	15
Κεφάλαιο Β.....	17
2. Μετανάστευση και ασφάλεια.....	17
2.1 Η Μετανάστευση ως ζήτημα Ασφάλειας	17
2.2 Μετανάστευση και Τρομοκρατία.	20
2.3 Μετανάστευση και Οργανωμένο Έγκλημα.....	24
2.4 Το Οργανωμένο Έγκλημα στην Ευρωπαϊκή Ένωση.....	25
2.5 Παράνομη διακίνηση Μεταναστών	26
Κεφάλαιο Γ	27
3. Η διαμόρφωση της πολιτικής της Ε.Ε στο Μεταναστευτικό	27
3.1 Μεταναστευτική Πολιτική	27
3.2 Οι Οργανισμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι οποίοι απασχολούνται με την Μετανάστευση..	30
3.3 Οι ρόλοι και οι αρμοδιότητες των διαφόρων φορέων της ΕΕ στη διαχείριση της μετανάστευσης	31
3.4 Η επιπτώσεις τις διαχείρισης της μετανάστευσης στην ΕΕ στην οικονομία και στην κοινωνία της ΕΕ.	33
3.5 Προκλήσεις της διαχείρισης της μετανάστευσης στην ΕΕ	33
3.6 Ρατσισμός, Φυλετικές διακρίσεις, Ριζοσπαστικοποίηση.....	35
Κεφάλαιο Δ	40
Η περίπτωση της Κύπρου.	40
4.1 Ανατολική Μεσόγειος	40
4.2 Η Παράτυπη μετανάστευση στην Κύπρο.....	41
4.3 Προβλήματα που αντιμετωπίζει η Κύπρος στην διαχείριση του Μεταναστευτικού.	43
4.4 Ο ρόλος της Τουρκίας- Υποχρεωτική μετανάστευση	46
4.5 Μέτρα αποτροπής παράνομων ροών μεταναστών.....	47

4.6. Μετανάστευση και οικονομία	48
4.7' Μετανάστευση και κοινωνία.....	49
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε.	51
ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ ΚΑΙ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ.....	51
5.1 Το φαινόμενο της Εγκληματικότητας	51
5.2 Η παραβατική συμπεριφορά των Μεταναστών σύμφωνα με τις κοινωνιολογικές προσεγγίσεις.....	52
5.3 Μετανάστευση και Εγκληματικότητα στην Κύπρο	54
5.4 Στατιστικές εγκλήματος της Κυπριακής Αστυνομίας.....	57
5.5 Μέτρα που προτείνουν Κύπριοι επιστήμονες.....	59
5.6 Μετανάστευση και τρομοκρατία. Η περίπτωση της Κύπρου.....	61
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	63
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	70
ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΔΕΔΟΜΕΝΑ.....	71
ΝΟΜΟΘΕΣΙΕΣ.....	71
ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗ ΔΕΔΟΜΕΝΑ	72
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ	72
ΔΙΚΤΥΟΓΡΑΦΙΑ	73
ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ.....	78
ΠΙΝΑΚΕΣ – ΓΡΑΦΗΜΑΤΑ	84

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σκοπός της εργασίας αυτής είναι η ανάλυση του Μεταναστευτικού φαινομένου με επίκεντρο την Ανατολική Μεσόγειο και την περίπτωση της Κύπρου. Θα αναλυθούν οι κυριότεροι λόγοι που ωθούν τους ανθρώπους στην Μετανάστευση, τις κατηγορίες των μεταναστών και θα παρουσιαστούν στατιστικά στοιχεία με τις χώρες των μεταναστών. Θα προσδιοριστεί το θέμα της Μετανάστευσης στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου τις επιπτώσεις του φαινομένου στην Κύπρο με τις διαδρομές που ακολουθούν οι μετανάστες και τις κατηγορίες τους όπως είναι πρόσφυγες, μετανάστες, απαγορευμένοι μετανάστες καθώς και ο τρόπος χειρισμού των μεταναστών από την κυβέρνηση της Κύπρου. Θα αναλυθεί το θέμα της εσωτερικής ασφάλειας και οι κίνδυνοι που αντιμετωπίζουν σήμερα τα κράτη όπως είναι το οργανωμένο έγκλημα η τρομοκρατία, η εμπορία προσώπων, η λαθρομετανάστευση και τη διασύνδεση των απειλών αυτών με το μεταναστευτικό. Θα γίνει μια πιο εκτενής αναφορά στη διασύνδεση των εγκλημάτων αυτών στην περίπτωση της Κύπρου και θα παρουσιαστούν στατιστικά στοιχεία με τα ποσοστά εγκλημάτων των τελευταίων χρόνων στην Κύπρο. Θα γίνει αναφορά και στο κοινωνικό κομμάτι της μετανάστευσης δηλαδή πως οι αντιμετωπίζονται οι μετανάστες, ξενοφοβία, ρατσισμός, ριζοσπαστικοποίηση, δημογραφικό πρόβλημα.¹

Θα αναλυθεί η Μεταναστευτική πολιτική στην Ευρώπη και στην Κύπρο. Ως μεταναστευτική πολιτική ορίζεται η πολιτική και οι διαδικασίες που ακολουθούνται σχετικά με την είσοδο των μεταναστών σε μια χώρα, τις συνθήκες διαβίωσης τους, οι χώροι φιλοξενίας τους εργασιακά θέματα, εκπαίδευση και τέλος η αφομοίωση τους στις τοπικές κοινωνίες. Στην εργασία θα αναφερθούν οι Ευρωπαϊκοί οργανισμοί οι οποίοι δραστηριοποιούνται στο θέμα της Μετανάστευσης και ο ρόλος τους.²

¹ Κολοβός, Π. (2014). Το φαινόμενο της μετανάστευσης στις χώρες της Νότιας Ευρώπης και η Ελλάδα, ως Χώρα διόδου και υποδοχής. Πειραιάς, Πανεπιστήμιο Πειραιά.

² Χ Πέππα, Λ. (2015). Τα Νομοθετήματα για το «Μεταναστευτικό» στην Ελληνική Βουλή: Νομοθετικό έργο και Κοινοβουλευτικές Συζητήσεις (2004 -2014). Καλλιθέα, Χαροκόπιο Πανεπιστήμιο.

Τα βασικά ερευνητικά ερωτήματα διαμορφώθηκαν αφού έγινε εκτενής μελέτη Ελληνικών και ξένων βιβλίων για το θέμα της μετανάστευσης, άρθρα μελετητών, ιστοσελίδες και ανακοινώσεις διεθνών και ευρωπαϊκών οργανισμών καθώς και οργανισμών της Κύπρου που ασχολούνται με τους μετανάστες.

Το πρώτο ερευνητικό ερώτημα είναι, πότε παρατηρήθηκε αύξηση του φαινομένου της μετανάστευσης σε παγκόσμια κλίμακα στη συνέχεια στην Ευρώπη, Ανατολική Μεσόγειο; Το δεύτερο ερώτημα είναι ποιοι οι λόγοι που ωθούν τους μετανάστες να εγκαταλείψουν την χώρα τους; Το τρίτο είναι ποια η σύνδεση του μεταναστευτικού προβλήματος με το θέμα της ασφάλειας; Το τέταρτο ερώτημα είναι ποια η σχέση μεταναστευτικού και εγκληματικότητας; Το πέμπτο ερώτημα είναι ποιες οι επιπτώσεις της μετανάστευσης στην Κύπρο;

Το Μεταναστευτικό πιστεύω είναι μια από τις μεγαλύτερες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι χώρες προορισμοί των μεταναστών αυτή την περίοδο. Κάθε 113 ανθρώπους στον κόσμο ο ένας έχει διωχθεί από την πατρίδα του η την γενέτειρα του, είναι δηλαδή πρόσφυγας η έχει κάνει αίτηση πολιτικού ασύλου αφού αναγκάστηκε να αναζητήσει μια νέα πατρίδα για άλλους λόγους.

Μια από αυτές της χώρες είναι και η Κύπρος όπου τα τελευταία χρόνια η άφιξη μεταναστών είναι αδιάκοπη. Σαν πολίτης αυτής της χώρας αλλά και λόγω επαγγέλματος, Αξιωματικός της Αστυνομίας με προβληματίζει το θέμα αφού έχω διαπιστώσει ότι η κοινή γνώμη ανησυχεί για την αύξηση των μεταναστών στην Κύπρο. Ο λόγος που αποφάσισα να ασχοληθώ με το θέμα της Μετανάστευσης σε σχέση με την ασφάλεια είναι για να διερευνήσω σε βάθος τη σχέση αυτή εάν όντως υπάρχει, τα πεπραγμένα σε άλλες χώρες που είναι προορισμός μεταναστών καθώς και τα κατάλληλα μέτρα αντιμετώπισης του φαινομένου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α

1. Το φαινόμενο της Μετανάστευσης

1.1 Μετανάστευση

Η Μετανάστευση είναι ένα φαινόμενο το οποίο παρατηρείται σε όλη την πορεία της ανθρώπινης ιστορίας και εξέλιξης. Πρωτοεμφανίστηκε την εποχή που οι άνθρωποι άρχισαν να συγκροτούνται σε κοινωνίες. Στον σημερινό κόσμο έχει γίνει ένα ακανθώδες ζήτημα που προβληματίζει ολόκληρη την ανθρωπότητα. Η μετανάστευση θεωρείται ότι είναι ένα φαινόμενο και όχι πρόβλημα. Εάν ήταν πρόβλημα θα μπορούσε να επιλυθεί αφού όλα σχεδόν τα προβλήματα με την κατάλληλη μέθοδο επιλύονται. Το μεταναστευτικό είναι ένα φαινόμενο το οποίο δεν μπορεί να επιλυθεί αλλά μπορεί να αντιμετωπιστεί. Το μεταναστευτικό φαινόμενο αφορά ανθρώπινες ζωές και πρέπει να τυγχάνει ανθρώπινης αντιμετώπισης.³ Η μετανάστευση μπορεί να είναι μόνιμη αλλά και για ένα περιορισμένο χρονικό διάστημα. Ένα άτομο ή ένα σύνολο ατόμων δύναται να αλλάξουν τον τόπο διαμονής τους. Η αλλαγή αυτή μπορεί να γίνει στην ίδια χώρα καταγωγής τους ή και σε άλλες χώρες για διάφορους λόγους. Οι κύριοι λόγοι που ένα άτομο ή ομάδα αποφασίζουν να μεταναστεύσουν είναι:

Οικονομικοί λόγοι:

- Να αναζητήσουν ένα καλύτερο μέλλον σε μια άλλη χώρα πιο αναπτυγμένη από την δική τους όπου θα έχουν την δυνατότητα να έχουν μια καλύτερη ζωή με καλύτερες συνθήκες διαβίωσης και οικονομική άνεση.

Κοινωνικοί λόγοι

- Να επανενωθούν με άλλα μέλη της οικογένειας του που μετανάστευσαν προηγουμένως σε αυτή την χώρα, εκδίωξη από την οικογένεια τους , αποφυγή σύναψης εξαναγκαστικού γάμου.

³ Χριστόπουλος, Δ. (2020). Αν το προσφυγικό ήταν πρόβλημα θα είχε λύση. Αθήνα .Εκδόσεις Πόλις.

Λόγοι ασφάλειας:

- Αναγκάζονται να φύγουν από την χώρα τους αφού κινδυνεύει η ίδια η ζωή τους λόγω πολέμων, λόγω καταπιεστικών καθεστώτων η για να αποφύγουν στράτευση.

Περιβαλλοντικοί λόγοι:

- Περιβαλλοντικές αλλαγές στην χώρα τους όπως πλημύρες, σεισμοί, τυφώνες.⁴

Όταν οι άνθρωποι διασχίζουν τα σύνορα της χώρας τους και εισέρχονται σε μια νέα χώρα με σκοπό να παραμείνουν σε αυτή αυτομάτως μεταμορφώνεται η νομική τους υπόσταση και συγκαταλέγονται στην κατηγορία των μεταναστών. Η Μετανάστευση δεν είναι ένα απλό φαινόμενο αλλά είναι πολύπλοκο με απεριθμητές διαστάσεις. Αναρίθμητοι είναι και οι λόγοι που ωθούν τους ανθρώπους να εγκαταλείψουν την χώρα τους και να αναζητήσουν μια καινούργια ζωή σε ένα καινούργιο κόσμο. Η ταξινόμηση των Μεταναστών σε κατηγορίες είναι ένα πολύπλοκο εγχείρημα αφού οι λόγοι και οι περιστάσεις που ένα άτομο εγκαταλείπει την χώρα του είναι διαφορετικός. Είναι όμως απαραίτητο να αναγνωριστούν αυτοί οι λόγοι και οι περιστάσεις ούτως ώστε να γίνει μια ορθή ταξινόμηση με σκοπό να εφαρμοστούν οι κατάλληλες πολιτικές για την προστασία των ίδιων των μεταναστών. Στη σημερινή εποχή όπου εξελίσσεται καθημερινά οι μετανάστες παίζουν ένα σημαντικό ρόλο στα οικονομικά, πολιτικά οικονομικά και κοινωνικά δρώμενα μιας χώρας.⁵

Η ανθρώπινη μετανάστευση μπορεί να έχει σημαντικές επιπτώσεις σε άτομα και κοινωνίες. Από οικονομική άποψη η μετανάστευση μπορεί να οδηγήσει σε εμβάσματα, brain drain και δημογραφικές αλλαγές. Τα εμβάσματα, τα οποία είναι η μεταφορά χρημάτων από τους μετανάστες στις χώρες καταγωγής τους, μπορούν να έχουν σημαντικό αντίκτυπο στις οικονομίες των αναπτυσσόμενων χωρών. Το brain drain αναφέρεται στην απώλεια ειδικευμένων εργαζομένων από μια χώρα, η οποία μπορεί να έχει αρνητικές επιπτώσεις στην

⁴ Ευρωπαϊκό κοινοβούλιο. (2023). Εξερευνώντας τα αίτια της Μετανάστευσης. Γιατί Μεταναστεύουν οι άνθρωποι. Ανακτήθηκε την 20/11/2023 από την ιστοσελίδα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου: <https://www.europarl.europa.eu/portal/el>.

⁵ Georgiana, F. (2019). Migration – an Overview on Terminology, Causes and Effects, Research, Alexandru Ioan Cuza University of Iasi, Faculty of Law, Romania.

οικονομία. Οι δημογραφικές αλλαγές, όπως η γήρανση του πληθυσμού στις ανεπτυγμένες χώρες, μπορούν επίσης να επηρεαστούν από τη μετανάστευση. Από κοινωνική άποψη η μετανάστευση μπορεί να οδηγήσει σε πολιτιστικές ανταλλαγές, προκλήσεις ένταξης και κοινωνική συνοχή. Προκλήσεις ένταξης μπορεί να προκύψουν όταν οι μετανάστες αγωνίζονται να προσαρμοστούν στην κουλτούρα και τους κανόνες του νέου τους σπιτιού. Η κοινωνική συνοχή μπορεί επίσης να επηρεαστεί εάν υπάρχει έλλειψη αποδοχής και κατανόησης μεταξύ των μεταναστών και της κοινωνίας υποδοχής. Από πολιτική άποψη, η μετανάστευση μπορεί να οδηγήσει σε αλλαγές στις μεταναστευτικές πολιτικές, στον έλεγχο των συνόρων και σε ανησυχίες για την ασφάλεια. Για παράδειγμα, η εισροή προσφύγων στην Ευρώπη τα τελευταία χρόνια είχε ως αποτέλεσμα τη μετατόπιση των μεταναστευτικών πολιτικών και τον αυξημένο έλεγχο των συνόρων. Συμπερασματικά, η ανθρώπινη μετανάστευση είναι ένα σύνθετο και πολύπλευρο φαινόμενο που έχει σημαντικές επιπτώσεις σε άτομα και κοινωνίες.⁶

Οι ίδιοι οι μετανάστες συχνά αντιμετωπίζουν δυσκολίες με την άφιξη τους σε μια νέα χώρα όπως στην εύρεση εργασίας, στέγασης και προσαρμογής σε νέους πολιτισμούς. Η μετανάστευση έχει επίσης σημαντικό αντίκτυπο στην κοινωνία όπου καταλήγουν οι μετανάστες συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης της πολιτισμικής ποικιλομορφίας και της συμβολής στην οικονομική ανάπτυξη. Οι μετανάστες αντιμετωπίζουν πολλές προκλήσεις όταν μετακομίζουν σε μια νέα χώρα. Μία από τις σημαντικότερες προκλήσεις είναι τα γλωσσικά εμπόδια. Μπορεί να δυσκολεύονται να επικοινωνήσουν με τους ντόπιους, γεγονός που καθιστά δύσκολη την εύρεση εργασίας και την πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες. Επιπλέον, οι μετανάστες ενδέχεται να αντιμετωπίσουν διακρίσεις και ξενοφοβία, γεγονός που καθιστά δύσκολη την ενσωμάτωσή τους στη νέα κοινωνία. Η εύρεση εργασίας και οικονομικά προσιτής στέγασης είναι επίσης μια σημαντική πρόκληση για τους μετανάστες. Οι μετανάστες μπορεί να μην έχουν τις απαραίτητες δεξιότητες ή προσόντα για να βρουν

⁶ Dragostinova, T. (2016). Refugees, or immigrants? The migration crisis in Europe in historical Perspective. Ohio state university, Ohio.

δουλειά στη νέα τους χώρα και μπορεί να μην έχουν αρκετά χρήματα για να αντέξουν οικονομικά αξιοπρεπή στέγαση. Αυτό μπορεί να οδηγήσει σε έλλειψη στέγης και φτώχεια.⁷

Η μετανάστευση έχει σημαντικό αντίκτυπο στην κοινωνία. Μία από τις θετικές επιπτώσεις της μετανάστευσης είναι η ενίσχυση της πολιτισμικής ποικιλομορφίας και η προώθηση της διαπολιτισμικής κατανόησης. Οι μετανάστες φέρνουν μαζί τους τον πολιτισμό, τις παραδόσεις και τις πεποιθήσεις τους, που μπορούν να εμπλουτίσουν την κοινωνία υποδοχής. Επιπλέον, οι μετανάστες συμβάλλουν στην οικονομία μέσω της εργασίας και της επιχειρηματικότητας, δημιουργώντας θέσεις εργασίας και ενισχύοντας την οικονομική ανάπτυξη. Ωστόσο, η μετανάστευση μπορεί επίσης να επιβαρύνει τις κοινωνικές υπηρεσίες και τις υποδομές στις χώρες υποδοχής. Για παράδειγμα, μια εισροή προσφύγων μπορεί να κατακλύσει το σύστημα υγειονομικής περίθαλψης, τα σχολεία και τις εγκαταστάσεις στέγασης. Αυτό μπορεί να οδηγήσει σε εντάσεις μεταξύ της κοινότητας υποδοχής και των μεταναστών. Οι μετανάστες αντιμετωπίζουν πολλές προκλήσεις, όπως γλωσσικά εμπόδια, διακρίσεις και δυσκολία εύρεσης εργασίας και στέγασης. Παρά αυτές τις προκλήσεις, η μετανάστευση έχει και θετικό αντίκτυπο στην κοινωνία, συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης της πολιτιστικής ποικιλομορφίας και της συμβολής στην οικονομική ανάπτυξη. Ως εκ τούτου, είναι ζωτικής σημασίας να αναπτυχθούν πολιτικές και προγράμματα που υποστηρίζουν τους μετανάστες και προωθούν την ένταξή τους στην κοινωνία υποδοχής.⁸

1.2 Οι κατηγορίες της Μετανάστευσης.

Η ανθρώπινη μετανάστευση μπορεί γενικά να ταξινομηθεί σε τρεις κύριες κατηγορίες:

Αναγκαστική, εθελοντική και παράτυπη μετανάστευση.

⁷ Hammerstad, A. (2016). Refugees in Europe : Migration, Displacement and Integration, Journal of European Security and Defense Issues, Vol. 7, Issue 1.

⁸ Adamson, F. (2006). Crossing Borders: International Migration and National Security International Security, Massachusetts: The MIT Press.

- **Η αναγκαστική μετανάστευση** συμβαίνει όταν οι άνθρωποι αναγκάζονται να εγκαταλείψουν τα σπίτια τους λόγω διώξεων, συγκρούσεων ή άλλων μορφών βίας. Οι πρόσφυγες, οι αιτούντες άσυλο και οι εσωτερικά εκτοπισμένοι είναι παραδείγματα αναγκαστικών μεταναστών.
- **Η εθελοντική μετανάστευση**, από την άλλη πλευρά, συμβαίνει όταν οι άνθρωποι επιλέγουν να μετακομίσουν σε άλλο μέρος για διάφορους λόγους, όπως καλύτερες ευκαιρίες εργασίας, εκπαίδευση ή να επανενωθούν με μέλη της οικογένειας. Οι μετανάστες για εργασία, η οικογενειακή επανένωση και οι ευκαιρίες εκπαίδευσης είναι παραδείγματα εθελοντικής μετανάστευσης.
- **Η παράτυπη μετανάστευση** αναφέρεται στη μετακίνηση ατόμων που δεν διαθέτουν τα απαραίτητα έγγραφα ή εξουσιοδότηση για να εισέλθουν ή να παραμείνουν σε μια χώρα. Αυτό περιλαμβάνει την εμπορία ανθρώπων, το λαθρεμπόριο και τους μετανάστες χωρίς έγγραφα.⁹

1.3 Αίτια της Μετανάστευσης

Παράγοντες που ωθούν τους ανθρώπους στην Μετανάστευση είναι οι ακόλουθοι:

- ❖ **Περιβαλλοντικοί παράγοντες**, όπως οι φυσικές καταστροφές, η κλιματική αλλαγή και η περιβαλλοντική υποβάθμιση, μπορούν να αναγκάσουν τους ανθρώπους να εγκαταλείψουν τα σπίτια τους και να αναζητήσουν καταφύγιο αλλού.
- ❖ **Κοινωνικοοικονομικοί παράγοντες**, όπως η φτώχεια, η ανεργία, η ανισότητα και οι συγκρούσεις, μπορούν επίσης να οδηγήσουν τη μετανάστευση.
- ❖ **Πολιτικοί παράγοντες**, όπως οι παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, οι διώξεις και ο πόλεμος, μπορούν επίσης να αναγκάσουν τους ανθρώπους να εγκαταλείψουν τα σπίτια τους. Για παράδειγμα, η συνεχιζόμενη σύγκρουση στη Συρία έχει οδηγήσει σε μια από τις μεγαλύτερες προσφυγικές κρίσεις στην πρόσφατη ιστορία, με εκατομμύρια

⁹ Menéndez, A. (2016). The Refugee Crisis: Between Human Tragedy and Symptom of the Structural Crisis of European Integration, *European Law Journal*, Vol. 22, No. 4, pp. 388–416.

Σύριους να εγκαταλείπουν τα σπίτια τους και να αναζητούν καταφύγιο σε γειτονικές χώρες και όχι μόνο.¹⁰

1.4 Το δικαίωμα της Μετανάστευσης

Σύμφωνα με το άρθρο 13 .1 της Οικουμενικής διακήρυξης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων του 1948 ο κάθε άνθρωπος έχει δικαίωμα να διακινείται ελεύθερα και να διαμένει σε οποιοδήποτε κράτος. Το δικαίωμα αυτό παρέχει προστασία στους ανθρώπους από οποιοδήποτε περιορισμό εναντίον της μετανάστευσης, διαβίωσης τόπου εργασίας η προορισμού ταξιδιού.¹¹ Περιορισμοί αυτού του είδους επιβλήθηκαν από την Σοβιετική Ένωση καθώς και του καθεστώτος Απαρτχάιντ στην Νότια Αφρική. Το δικαίωμα στην Μετανάστευση είναι ένα ανθρώπινο δικαίωμα το οποίο απορρέει από την ελευθερία για κίνηση. Το δικαίωμα αυτό είναι διπολικό και διαχωρίζεται σε προσωπικό και πολιτικό. Σε προσωπικό επίπεδο ο κάθε άνθρωπος έχει δικαίωμα να επιλέξει την ζωή που επιθυμεί να κάμει. Έχει δικαίωμα να επανενωθεί με μέλη της οικογένειάς του η φίλους του που κατοικούν σε μια άλλη χώρα, έχει δικαίωμα να επιλέξει να συναντήσει τον σύντροφο του που κατοικεί σε μια άλλη χώρα, έχει δικαίωμα να εργαστεί σε μια ξένη χώρα η ακόμα και για θρησκευτικούς λόγους δηλαδή να μεταβεί σε μια χώρα όπου η θρησκεία που πιστεύει είναι πιο διεδομένη. Σε πολιτικό επίπεδο ο κάθε άνθρωπος έχει δικαίωμα να μεταβεί σε μια ξένη χώρα για να συμμετάσχει σε μια πολιτική εκδήλωση η για να συμμετάσχει σε πολιτική συζήτηση για επίλυση κάποιου προβλήματος. Ο κάθε άνθρωπος έχει δικαίωμα να παραμείνει σε μια ξένη χώρα για τις πιο πάνω δραστηριότητες για όσο χρόνο επιθυμεί. Οι οποιοδήποτε περιορισμοί επιβάλλονται από διάφορες χώρες όπως η βίζα θεωρούνται ότι παραβιάζουν την προσωπική και πολιτική ελευθερία ενός ατόμου.¹²

¹⁰ Διαδικτυακός τόπος μετανάστευσης και ασύλου. (2019, Φεβρουάριος 14). Κεφ. 1.2 – Μεταναστευτική ορολογία. Ανακτήθηκε την 20/11/23 από: <http://www.opengov.gr/immigration/?p=798>.

¹¹ Οικουμενική διακήρυξη ανθρωπίνων δικαιωμάτων. (10/09/1948). Ανακτήθηκε την 06 Νοεμβρίου 2023 από: <https://unric.org/el/>.

¹² Oberman, K. (2016). *Migration in Political Theory: The Ethics of Movement and Membership*, eds. Sarah Fine and Lea Ypi, Oxford: Oxford University Press.

1.5 Κατηγορίες Μεταναστών.

Μετανάστης θεωρείται κάθε άτομο μαζί με τα μέλη της οικογένειάς του το οποίο φεύγει από την χώρα του και πηγαίνει σε μια άλλη χώρα με σκοπό να αναζητήσει καλύτερες συνθήκες που θα του επιτρέψουν να βελτιώσει το βιοτικό του επίπεδο τόσο του ίδιου αλλά και της οικογένειάς του. Σύμφωνα με τον Ο.Η.Ε ένα άτομο χαρακτηρίζεται σαν Μετανάστης εάν ζει σε μια ξένη χώρα για περίοδο μεγαλύτερη από ένα χρόνο.

Οικονομικός Μετανάστης ορίζεται σαν το άτομο που μετακινείται σε μια άλλη χώρα με απώτερο σκοπό να βρει εργασία για αύξηση των εισοδημάτων του.

Πολίτης τρίτης χώρας είναι το άτομο που δεν κατέχει υπηκοότητα κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πρόσφυγας Δικαιούχος Διεθνούς προστασίας είναι το άτομο το οποίο έχει μετακινηθεί σε μια ξένη χώρα και δεν μπορεί να επιστρέψει στην χώρα του λόγω του ότι διατρέχει κίνδυνο η ζωή του για διάφορους λόγους όπως για τις πολιτικές ή θρησκευτικές του πεποιθήσεις, της φυλής του, λόγω πολέμου ή διενέξεων στην χώρα του. Το άτομο αυτό έχει το δικαίωμα να κάνει αίτηση για Διεθνή προστασία και άσυλο γιατί εάν σταλεί στη χώρα του κινδυνεύει η ζωή του. Η απέλαση ενός πρόσφυγα από την χώρα Ασύλου είναι πολύ δύσκολη και μπορεί να γίνει μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις όπως για λόγους που θέτουν σε κίνδυνο την Εθνική ασφάλεια της χώρας ή την δημόσια τάξη.¹³

- **Η διαφορά των μεταναστών με τους δικαιούχους διεθνούς προστασίας είναι ότι οι μετανάστες εθελοντικά μετακινούνται σε μια άλλη χώρα ενώ οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας αναγκάζονται να φύγουν από την χώρα τους γιατί κινδυνεύει η ζωή τους.**

Ασυνόδευτοι ανήλικοι θεωρούνται τα άτομα ηλικίας κάτω των 18 ετών τα οποία φθάνουν σε μια άλλη χώρα χωρίς τους γονείς οι κηδεμόνες τους.¹⁴

¹³ Φιλής, Κ. (2017). Πρόσφυγες, Ευρώπη, Ανασφάλεια, Αθήνα: Εκδόσεις Παπαδόπουλος.

¹⁴ Διαδικτυακός τόπος μετανάστευσης και ασύλου. (2019, Φεβρουάριος 14). Μετανάστευση, ορισμός και βασικές κατηγορίες . Ανακτήθηκε την 06 Νοεμβρίου 2023 από: <https://www.opengov.gr/immigration>.

Απαγορευμένοι Μετανάστες είναι τα άτομα στα οποία απαγορεύεται η είσοδος σε μια χώρα σύμφωνα με την νομοθεσία κάθε χώρας. «Στην Κύπρο τα πρόσωπα στα οποία απαγορεύεται η είσοδος στην χώρα καθορίζονται από τον Περί Αλλοδαπών και Μετανάστευσης Νόμο (Κεφ. 105) της Κυπριακής Δημοκρατίας. Απαγορευμένος Μετανάστης θεωρείται ανάμεσα σε άλλα:

- Οποιοδήποτε πρόσωπο το οποίο έχει καταδικαστεί για φόνο ή ποινικό αδίκημα για το οποίο του έχει επιβληθεί ποινή της φυλάκισης θεωρείται από το Διευθυντή ως ανεπιθύμητος μετανάστης.
- Οποιοδήποτε πρόσωπο καταστεί επικίνδυνο στην ησυχία, δημόσια τάξη, έννομη τάξη ή δημόσια ήθη ή να προκαλέσει έχθρα, μεταξύ των πολιτών της Δημοκρατίας.
- Οποιοδήποτε μέλος παράνομου συνδέσμου
- Οποιοδήποτε πρόσωπο το οποίο απελάθηκε από τη Δημοκρατία
- Οποιοδήποτε πρόσωπο του οποίου η είσοδος στη Δημοκρατία απαγορεύεται βάσει οποιουδήποτε νομοθετήματος εκάστοτε σε ισχύ·
- Οποιοδήποτε πρόσωπο το οποίο θεωρείται ως απαγορευμένος μετανάστης βάσει των διατάξεων του Νόμου αυτού.»¹⁵

Με τη νομοθεσία αυτή απαγορεύεται η είσοδος σε κατηγορίες προσώπων που θεωρούνται επικίνδυνα αλλά η εφαρμογή της είναι μάλλον ανέφικτη αφού οι περισσότεροι μετανάστες φτάνουν παράνομα στην Κύπρο αρκετοί χωρίς ταξιδιωτικά έγγραφα και ο εντοπισμός είναι δύσκολος .

¹⁵ Ο Περί Αλλοδαπών και Μετανάστευσης Νόμος (Κεφ. 105), 1972. Ανακτήθηκε την 06 Νοεμβρίου 2023 από: cylaw.org/nomoi/enop/non-ind/0_105/full.html.

Κεφάλαιο Β

2. Μετανάστευση και ασφάλεια

2.1 Η Μετανάστευση ως ζήτημα Ασφάλειας

Τα τελευταία χρόνια η Μετανάστευση έχει πάρει αυξητικές και ανησυχητικές διαστάσεις αφού έχει φέρει ως επί το πλείστον νέα προβλήματα και προκλήσεις στις χώρες που καταλήγουν οι μετανάστες. Παρατηρείται ένα κύμα προσφύγων στην Ευρώπη αλλά και στον υπόλοιπο κόσμο λόγω των πολεμικών συγκρούσεων σε Μέση Ανατολή, Ουκρανία αλλά και Αφρικανικές χώρες οι οποίες ταλανίζονται από τοπικές διενέξεις. Η διαχείριση του μεταναστευτικού είναι μια από τις μεγαλύτερες προκλήσεις που αντιμετωπίζει η Ευρωπαϊκή Ένωση. Η εισροή μεταναστών τα τελευταία χρόνια έχουν θέσει σε δοκιμασία τα αρμόδια όργανα και θεσμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε θέματα μετανάστευσης, συνόρων, πολιτικού ασύλου. Η μεταναστευτική κρίση είχε σαν αποτέλεσμα να εμφανιστούν οι αδυναμίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως προς την διαχείριση της και τα κενά στο νομοθετικό πλαίσιο σε θέματα μετανάστευσης, συνόρων και ασύλου.¹⁶

Το φλέγον φαινόμενο της διεθνούς μετανάστευσης έχει γίνει ένα κορυφαίο ζήτημα σε ολόκληρο τον κόσμο. Μια από τις μεγαλύτερες ανησυχίες είναι η σύνδεση του με θέματα εθνικής ασφάλειας. Οι αυξημένες μεταναστευτικές ροές που παρατηρούνται τα τελευταία χρόνια έχουν συνδεθεί με την διεθνή τρομοκρατία. Την 11^η Σεπτεμβρίου του 2001 στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής 19 αλλοδαποί αεροπειρατές επιτέθηκαν με αεροπλάνα στο Παγκόσμιο κέντρο εμπορίου και στο Πεντάγωνο προκαλώντας ανυπολόγιστες καταστροφές και θανάτους. Το τρομοκρατικό αυτό κτύπημα αφύπνισε και ανησύχησε τις κυβερνήσεις όλων των χωρών ανά το παγκόσμιο και η μετανάστευση με την τρομοκρατία θεωρήθηκαν άμεσα συνδεδεμένες.¹⁷ Μετά από τις επιθέσεις τις 11^{ης} Σεπτεμβρίου η διαχείριση του μεταναστευτικού αναβαθμίστηκε σε πρωτεύον ζήτημα για την εθνική ασφάλεια των

¹⁶ Karakoulaki, M, Southgate, L & Steiner, J. (2018). Critical perspectives on migration in the Twenty-First Century. Ανακτήθηκε την 07 Νοεμβρίου 2023 από : Critical Perspectives on Migration in the Twenty-First Century – E-International Relations (e-ir.info) E.

¹⁷ Islam, A. (2017). Migration, and security: in search of reconciliation, Migration letters. Retrieved on 28/11/2023 from: Academia edu.

Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής αλλά και σε πολλές χώρες του κόσμου. Η σύνδεση όμως του μεταναστευτικού και τις εθνικής ασφάλειας δεν εμφανίστηκε την 11^η Σεπτεμβρίου αλλά αρκετά χρόνια προηγουμένως. Το 1990 πραγματοποιήθηκαν τρομοκρατικές επιθέσεις σε διάφορες χώρες της δυτικής Ευρώπης από Κούρδους τρομοκράτες, το 1995 βομβιστική επίθεση στο μετρό του Παρισιού από την Ένοπλη Ισλαμική ομάδα της Αλγερίας ενώ τον Ιούλιο του 2005 έγιναν βομβιστικές επιθέσεις αυτοκτονίας στο μεταφορικό δίκτυο του Λονδίνου.¹⁸ Μετά από την ακολουθία τρομοκρατικών επιθέσεων που πραγματοποιήθηκαν σε διάφορες χώρες από μετανάστες με αποκορύφωμα την τρομοκρατική επίθεση της 11^{ης} Σεπτεμβρίου η αντιμετώπιση της τρομοκρατίας αναδύθηκε σε ύψιστης σημασίας ζήτημα . Είναι πλέον φανερό ότι η τρομοκρατία η ασφάλεια ο έλεγχος των συνόρων και η μετανάστευση είναι αλληλένδετα φαινόμενα. Ο αποτελεσματικός έλεγχος των χερσαίων αλλά και θαλασσίων συνόρων και η διακίνηση προσώπων διαμέσου αυτών έχει πλέον καθιερωθεί σε ύψιστης σημασίας ζήτημα για την Εθνική ασφάλεια κάθε χώρας που είναι προορισμός μεταναστών. Η παράτυπη μετανάστευση έχει καταστεί μια επικερδής επιχείρηση για διάφορες εγκληματικές οργανώσεις αφού αυτές διαχειρίζονται τα δίκτυα διακίνησης αποκομίζοντας σημαντικά κέρδη. Οι πρόσφυγες αλλά και οι μετανάστες είναι διατεθειμένοι να πληρώσουν σημαντικά ποσά για να καταφέρουν σε μια χώρα ψηλότερου βιοτικού επιπέδου από την δική τους αναζητώντας μια καλύτερη ζωή και τυγχάνουν εκμετάλλευσης από συγκροτημένες εγκληματικές ομάδες.¹⁹ Τόσο οι χώρες της Ευρώπης αλλά και άλλες χώρες του κόσμου που επηρεάζονται από την παράτυπη μετανάστευση έχουν αναθεωρήσει και αναβαθμίσει την πολιτική τους σε θέματα μετανάστευσης αφού την έχουν άμεσα συνδέσει με την εθνική τους ασφάλεια. Οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι πλείστες των οποίων τα τελευταία χρόνια είναι προορισμός παράτυπων μεταναστών έχουν λάβει σημαντικά μέτρα για αντιμετώπιση του φαινομένου αφού έχουν αντιληφθεί ότι το μεταναστευτικό είναι ένα επείγον ζήτημα που πρέπει να επιλύσουν την τρέχουσα περίοδο.²⁰ Ένα από τα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης η EUROPOL η υπηρεσία πληροφοριών σε

¹⁸ Adamson, F. (2006). Crossing Borders: International Migration and National Security International Security, Massachusetts :The MIT Press, Page 165-166.

¹⁹ Juhai Karakos, D. (2020), International Migrants as a matter of security, Journal of security studies, Retrieved on 05/12/2023 from: ResearchGate.

²⁰ Spathi, T. (2020). Migration to the EU. A review of narratives an approach. Research paper, CERN European Organization for Nuclear Research. Retrieved on 05/12/2023 from: <https://doi.org/10.5281/zenodo.6973583>.

θέματα εγκληματικής φύσης έχει δραστηριοποιηθεί και έχει αναλάβει ουσιαστικό ρόλο στην αντιμετώπιση και πάταξη του φαινομένου. Έχει αναβαθμίσει τις σχέσεις τις Ευρωπαϊκής Ένωσης με τρίτες χώρες και μέσα από διάφορες αποστολές προσπαθεί να αναβαθμίσει της αστυνομικές υπηρεσίες τρίτων χωρών. Μέσα από τη συνεργασία προσπαθεί να αντιμετωπίζει την παράνομη μετανάστευση και να εντοπίζει εγκληματικά στοιχεία που προσπαθούν να διεισδύσουν στις χώρες της Ε.Ε ως μετανάστες.²¹ Η Ευρωπαϊκή στρατηγική ασφάλειας έχει συνδέσει την παράτυπη μετανάστευση με τα αποτυχημένα, διαλυμένα κράτη αφού οι περισσότεροι παράτυποι μετανάστες προέρχονται από αυτά.²² Ακόμα ένα όπλο στη φαρέτρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την καταπολέμηση της παράνομης μετανάστευσης είναι ο οργανισμός FRONTEX ο Ευρωπαϊκός οργανισμός συνοριοφυλακής και ακτοφυλακής που ασχολείται κυρίως με τον έλεγχο των εξωτερικών συνόρων της Ε.Ε. Ο οργανισμός έχει πρόσφατα οργανώσει την δική του αστυνομική δύναμη η οποία πραγματοποιεί συνοριακούς ελέγχους και επιχειρήσεις για αντιμετώπιση του φαινομένου σε συνεργασία με τις τοπικές αστυνομικές δυνάμεις χωρών τις Ε.Ε.²³ Η Ευρωπαϊκή Ένωση εφάρμοσε επίσης το πρόγραμμα της Στοκχόλμης 2010-2014, με κύριο στόχο να αναβαθμίσει την πολιτική που ίσχυε μέχρι σήμερα για την καταπολέμηση του διασυνοριακού εγκλήματος.²⁴ Ανάμεσα στα μέτρα που λήφθηκαν ήταν τροποποιήσεις νομοθεσιών καθώς και άλλα ουσιώδη θέματα που έχουν σχέση με την ασφάλεια. Το οικονομικό έγκλημα και η διαφθορά συνδέθηκαν άμεσα με την παράτυπη μετανάστευση το οργανωμένο έγκλημα και την τρομοκρατία. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δήλωσε ότι το ξέπλυμα βρώμικου χρήματος αποτελεί τον πυρήνα του οργανωμένου εγκλήματος διαμέσου της λαθρομετανάστευσης και πρέπει να καταπολεμηθεί.²⁵ Είναι φανερό ότι η άφιξη μεταναστών και προσφύγων σε Ευρωπαϊκές χώρες αλλά και σε άλλες χώρες του κόσμου δημιουργεί προβλήματα και κινδύνους που σχετίζονται άμεσα με την ασφάλεια της χώρας. Εκτός από

²¹ Bures, O. (2016). Intelligence sharing and the fight against terrorism, article published online at SpringerLink .com. Retrieved on 05/12/2023 from: <https://journals.sagepub.com/>.

²² Ευρωπαϊκή στρατηγική ασφάλειας. (2009). Υπηρεσία εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ανακτήθηκε την 05/12/2023 από: <https://www.consilium.europa.eu/media/>

²³ Frontex- European Union. (2019). Standing corps. Retrieved on 06/12/2023 from : <https://www.frontex.europa.eu/about.eu/about-frontex/standing-corps>.

²⁴ Το πρόγραμμα της Στοκχόλμης. (2010). Ανακτήθηκε την 06/12/202 από: <https://eur-lex.europa.eu/Lex>.

²⁵ Δαμανάκης, Μ, Κωνσταντινίδης, Σ και Τάμης, Α .(Οκτώβριος 2014). Νέα Μετανάστευση από και προς την Ελλάδα . Κέντρο ερευνών και μελετών Πανεπιστήμιο Κρήτης, Κρήτη.

την είσοδο εγκληματικών στοιχείων η και τρομοκρατών η είσοδος μεταναστών σε μια χώρα σίγουρα ελλοχεύει κινδύνους για την εδαφική ακεραιότητα μιας χώρας την ανεξαρτησία της την πολιτιστική της ταυτότητα και την οικονομία. Με την μαζική είσοδο των μεταναστών δημιουργούνται μειονότητες οι οποίες κατοικούν μαζικά σε περιοχές και δημιουργούν ένα είδος γκέτο. Οι αυτόχθονες κάτοικοι της περιοχής αναγκάζονται να μετακινηθούν αφού οι μετανάστες έχουν διαφορετικές συνήθειες, ήθη, έθιμα, θρησκεία. Οι Μετανάστες προκαλούν επίσης οικονομική επιβάρυνση σε μια χώρα αφού η χώρα είναι υποχρεωμένη να τους παράσχει διαμονή , διατροφή μόρφωση.²⁶

2.2 Μετανάστευση και Τρομοκρατία.

Με την πάροδο του χρόνου έχουν προκύψει πολλές ερμηνείες της τρομοκρατίας οι οποίες καταλήγουν τελικά στο ίδιο συμπέρασμα. Αρχικά η τρομοκρατία ορίστηκε ως η χρήση διαφόρων βίαιων μεθόδων με στόχο ειδικά τους αμάχους. Ο όρος προήλθε από τις βίαιες ενέργειες του κράτους εναντίον των πολιτών του κατά τη διάρκεια της Γαλλικής επανάστασης. Ωστόσο στη σημερινή εποχή αυτός ο ορισμός έχει εξελιχθεί. Η τρομοκρατία ορίζεται πλέον ως η χρήση βίας από μη κρατικές οντότητες, καθοδηγούμενη από ποικίλες ιδεολογίες και κίνητρα προκειμένου να επιτευχθούν συγκεκριμένοι στόχοι. Διαφέρει από την συνηθισμένη εγκληματική βία όπως ορίζεται από το κοινό ποινικό δίκαιο.²⁷

Η Ευρωπαϊκή Ένωση καθόρισε την έννοια της Τρομοκρατικής Ενέργειας σαν την εθελούσια ενέργεια που λόγω της φύσης της θα μπορούσε να έχει δυσμενείς συνέπειες σε ένα κράτος η ένα Διεθνή οργανισμό. Οι ενέργειες αυτές αφορούν :

- Επιθέσεις εναντίον ατόμων που μπορούν να προκαλέσουν τραυματισμούς η και θάνατο.
- Απαγωγές η ομηρείες ατόμων
- Επιθέσεις σε κρατικά κτίρια η δημόσιες εγκαταστάσεις
- Πειρατεία πλοίων, αεροσκαφών η άλλων μέσων δημόσιας μεταφοράς.

²⁶ Γαλανόπουλος, Α. (2013). Το φαινόμενο της γκετοποίησης στο ιστορικό κέντρο της Αθήνας, Επιστημονική Εργασία. Ανακτήθηκε την 06/12/23 από <https://www.academia.edu/>.

²⁷ Cronin, A.K. (2002/2003). Behind the curve: Globalisation and International terrorism. Journal Article- Quarterly journal : International security, 27 (3), PP. 30-58

- Παράνομη χρήση Βιολογικών, χημικών η Πυρηνικών όπλων.²⁸

Ο ορισμός του NATO για την τρομοκρατία αναφέρεται σαν η παράνομη χρήση βίας κατά ατόμων η εγκαταστάσεων με απώτερο σκοπό τον εκφοβισμό, απειλή κυβερνήσεων η κοινωνιών για τον εξαναγκασμό προώθησης πολιτικών, θρησκευτικών η ιδεολογικών πεποιθήσεων.²⁹

Η Μετανάστευση και η Τρομοκρατία είναι δύο φαινόμενα που έχει διαφανεί ότι διατηρούν μια αλληλένδετη σχέση η οποία είναι πολυσύνθετη, αμφίδρομη και ποικιλόμορφη. Με την λαθρομετανάστευση τρομοκράτες έχουν την δυνατότητα να διεισδύσουν σε μια χώρα χωρίς να γίνουν αντιληπτοί ενώ και με την νόμιμη μετανάστευση μπορούν πάλι να βρεθούν σε μια χώρα χωρίς να εντοπιστούν.³⁰

Η αλληλένδετη σχέση μετανάστευσης και τρομοκρατίας είναι ένα σημαντικό δύσκολο κεφάλαιο που έχουν να αντιμετωπίσουν οι κυβερνώντες μιας χώρας την σημερινή εποχή. Η Ευρωπαϊκή Ένωση της οποίας τα μέλη έχουν κατακλειστεί από μετανάστες τα τελευταία χρόνια έχει προβληματιστεί και άρχισε να λαμβάνει σειρά μέτρων. Με καινούργιες νομοθεσίες όπως η απαγόρευση ταξιδιών με στόχο την τρομοκρατία, παράνομες εκπαιδεύσεις ατόμων για τρομοκρατικές ενέργειες καθώς και οικονομική ενίσχυση τρομοκρατικών οργανώσεων.³¹

Σχεδόν όλα τα έννομα κράτη εφαρμόζουν πολιτικές που έχουν σαν στόχο το έλεγχο της μετανάστευσης όπως είναι οι απελάσεις, κρατήσεις και η απόρριψη αιτήσεων ασύλου για άτομα που δεν πληρούν τα καθορισμένα κριτήρια. Τα μέτρα επιτήρησης σε σύνορα,

²⁸ Καταπολέμηση της Τρομοκρατίας. (2002). Απόφαση συμβουλίου της Ευρώπης. Ανακτήθηκε την 07/10/2023 από: <https://eur-lex.europa.eu/legal>.

²⁹ European Scientific journal. (2022). Challenges of the 21st Century in European Continent: Terrorism and migration: Retrieved on 07/12/2023 from : <https://ejournal.org/index.php/esj/article/view/15405>.

³⁰ Σπανού, Α. (2020). Μετανάστευση της τρομοκρατίας ή τρομοκρατία της μετανάστευσης. Ανακτήθηκε την 2 Φεβρουαρίου 2020 από: <https://thesafiablog.com/2020/02/02/migrationandterrorism>.

³¹ Benedek, J. (2022). Illegal migration and terrorism, research paper. Retrieved on 25/11/23 from: Academia Edu.

σημαντικές υποδομές όπως αεροδρόμια και λιμάνια, πρεσβείας και άλλες σημαντικές κτιριακές εγκαταστάσεις έχουν αυξηθεί με στόχο την αποτροπή τρομοκρατικών δραστηριοτήτων και αύξηση του αισθήματος ασφάλειας των πολιτών μιας χώρας αλλά και των επισκεπτών.³²

Στις περισσότερες χώρες που φτάνουν οι Μετανάστες - πρόσφυγες φιλοξενούνται σε καταυλισμούς. Οι καταυλισμοί αυτοί έχουν γίνει αρκετές φορές κέντρα ριζοσπαστικοποίησης και στρατολόγησης τρομοκρατών και εφιαλτήρια τρομοκρατικών επιθέσεων. Οι ίδιοι όμως καταυλισμοί προσφύγων αλλά και κέντρα ασύλου που λειτουργούν σε αρκετές Ευρωπαϊκές χώρες όπως στην Γερμανία και στην Σουηδία έχουν γίνει στόχος Τρομοκρατικών επιθέσεων. Η εγκατάσταση μεταναστών στην ίδια τοποθεσία μιας χώρας έχουν δημιουργήσει Γκέτο. Η συγκέντρωση ανθρώπων από χώρες όπου υπάρχουν πολεμικές διενέξεις και τρομοκρατικές οργανώσεις, όπως Συρία, Αφγανιστάν, Ιράκ, Πακιστάν και Νιγηρία έχει παρατηρηθεί ότι υπάρχουν πολλές πιθανότητες να γίνουν χώροι σχεδιασμού και εστίες τρομοκρατικών επιθέσεων. Απόγονοι μεταναστών που μεγάλωσαν σε μια ξένη χώρα αρκετά συχνά αναζητώντας την φυλετική τους ταυτότητα έχουν σαν πρότυπο τους τρομοκράτες. Δεν είναι λίγα τα παιδιά μεταναστών ιδιαίτερα από την Συρία που έχουν επιστρέψει πίσω στην χώρα καταγωγής τους και έγιναν ξένοι μαχητές. Το Ισλαμικό κράτος έχει απειλήσει ότι θα πλημμυρίσει την Ευρώπη με πρόσφυγες ανάμεσα τους και τρομοκράτες. Μόνο κατά το 2015 δύο εκατομμύρια άνθρωποι από την Συρία , Ιράκ και άλλες χώρες όπου υπήρχαν πολεμικές συγκρούσεις και εμφύλιες διενέξεις μετανάστευσαν σε Ευρωπαϊκές χώρες κυρίως μέσω της Λιβύης και Τουρκίας.³³

Μετά τις Τρομοκρατικές επιθέσεις στο Παρίσι οι οποίες αποδόθηκαν στο Ισλαμικό κράτος η διασύνδεση της μετανάστευσης, τρομοκρατίας και ασφάλειας κορυφώθηκε.

Την 13 Νοεμβρίου του 2013 πραγματοποιήθηκαν στο Παρίσι σειρά Τρομοκρατικών επιθέσεων από μέλη της Τρομοκρατικής οργάνωσης Ισλαμικό κράτος σε διάφορες

³² Ευρωπαϊκό συμβούλιο. (2022). Η αντίδραση της ΕΕ στην τρομοκρατία, Concilium.Europa.EU, Ανακτήθηκε την 8/11/2023 από: www.consilium.europa.eu/el/policies/fight-against-terrorism/.

³³ Schmid, A. (2016). Links between Terrorism and Migration. Research paper, available in International Centre for Counter-Terrorism. Retrieved on 08/12/2023 from: <https://www.icct.nl/publication/links-between-terrorism-and-migration-exploration>.

τοποθεσίες. Σαν αποτέλεσμα 129 άνθρωποι έχασαν την ζωή τους και 350 τραυματίστηκαν. Η πρώτη τρομοκρατική επίθεση διενεργήθηκε στο εστιατόριο La petit Camboge στο 10^ο δημοτικό διαμέρισμα του Παρισιού όπου ένοπλοι τρομοκράτες πυροβόλησαν τους θαμώνες. Δεύτερη ομάδα τρομοκρατών οι οποίοι έφεραν εκρηκτικές ύλες επιχείρησαν τρομοκρατική ενέργεια στο ποδοσφαιρικό στάδιο Saint Deniz όπου θα διεξαγόταν ο φιλικός ποδοσφαιρικός αγώνας μεταξύ των Εθνικών ομάδων Γερμανίας και Γαλλίας. Ένας από τους δράστες πυροδότησε τα εκρηκτικά που μετέφερε σε μπαρ έξω από το στάδιο με αποτέλεσμα πέντε άτομα να χάσουν την ζωή τους και πέντε να τραυματιστούν. Δύο άλλοι τρομοκράτες πυροδότησαν τα εκρηκτικά που μετέφεραν έξω από το στάδιο με αποτέλεσμα να χάσουν την ζωή τους. Άλλη επίθεση με δύο τρομοκράτες διεξάχθηκε στο εστιατόριο La belle Equip στο 11^ο διαμέρισμα Παρισιού όπου σκοτώθηκαν 18 άτομα. Η τελευταία τρομοκρατική επίθεση επιχειρήθηκε στο θέατρο Mratakian και είχε τα περισσότερα θύματα. Εκείνη την ώρα στο θέατρο υπήρχαν 1500 άτομα και τέσσερεις τρομοκράτες με όλα τύπου Καλάσνικοφ άρχισαν να τους πυροβολούν ενώ ακολούθησε ομηρία. Αποτέλεσμα ήταν αφού επενέβηκε η Γαλλική αστυνομία οι 4 ένοπλοι τρομοκράτες και 87 πολίτες να σκοτωθούν.³⁴

Από τις έρευνες που έγιναν διαπιστώθηκε ότι οι επίδοξοι τρομοκράτες έφτασαν στο Παρίσι περνώντας τα σύνορα πολλών άλλων Ευρωπαϊκών χωρών χωρίς να εντοπιστεί η ιδιότητα τους. Η ανάγκη για στενότερη συνεργασία μεταξύ των Ευρωπαϊκών χωρών στο θέμα ασφάλειας , ανταλλαγής πληροφοριών έγινε εντονότερη. Τα μεγάλα κύματα μεταναστών των τελευταίων χρόνων ανησυχούν όλες τις χώρες προορισμούς. Σίγουρα οι Τρομοκρατικές οργανώσεις έχουν την δυνατότητα να στείλουν μέλη τους σε διάφορες χώρες για να εκτελέσουν τρομοκρατικές επιθέσεις. Το έργο των αρχών ασφαλείας είναι δύσκολο και επίπονο. Ήδη σε πολλές χώρες υπάρχουν άτομα που κατέχουν την υπηκοότητα αυτών των χωρών και μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τις τρομοκρατικές οργανώσεις για επιθέσεις. Ακόμα και αυτόχθονες Ευρωπαίοι πολίτες έχουν ασπαστεί την ιδεολογία κάποιων τρομοκρατικών οργανώσεων. Πολλοί από αυτούς έχουν ζήσει σε διάφορες χώρες όπως την Συρία που είναι εκκολαπτήρια τρομοκρατών. Οι τρομοκρατικές οργανώσεις όπως το ISIS χρησιμοποιούν την σύγχρονη τεχνολογία και τα μέσα κοινωνικής

³⁴ Hartman, C. (2015). Paris terror attack. Retrieved on 05/12/23 from: nbcnews.com/paris-terror-attacks.

δικτύωσης για στρατολόγηση νέων μελών και επίδοξων τρομοκρατών. Φαίνεται ότι οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2015 έκαναν λάθος χειρισμούς με την κάθοδο της μεγάλης μάζας παράνομων μεταναστών. Τους επέτρεψαν να εισέλθουν στον Ευρωπαϊκό χώρο χωρίς ελέγχους και στη συνέχεια ήταν δύσκολο να κάνει τους απαραίτητους ελέγχους. Σε αντίθεση οι Ηνωμένες πολιτείες Αμερικής διεξάγουν τους απαραίτητους ελέγχους στα σύνορα τους και στη συνέχεια επιτρέπουν στους μετανάστες να εισέλθουν στο έδαφος τους.³⁵

2.3 Μετανάστευση και Οργανωμένο Έγκλημα

Ο 21^{ος} Αιώνας έχει χαρακτηριστεί σαν ο αιώνας όπου έχει επικρατήσει η παγκοσμιοποίηση και ο καπιταλισμός. Το αυτόνομο έθνος –κράτος που γνώριζε ο κόσμος για πολλά χρόνια έχει πλέον αλλάξει. Η παγκοσμιοποίηση έφερε οικονομικές κοινωνικές και πολιτικές αλλαγές στο παγκόσμιο σκηνικό με θετικές η και αρνητικές συνέπειες. Αλλαγές έγιναν όμως και στον τομέα της εγκληματικότητας αφού δημιουργήθηκε ένα νέο εγκληματογενές περιβάλλον. Εμφανίστηκαν νέες κατηγορίες εγκλημάτων ενώ οι ήδη υπάρχουσες εξελίχθηκαν τόσο προς την ποιότητα αλλά και στην ποσότητα. Στον 21 αιώνα η τεχνολογία έχει εξελιχθεί ραγδαία, τα σύνορα έχουν ανοίξει, η οικονομική αγορά έχει αναδιαμορφωθεί και η κρατική εξουσία έχει περιοριστεί. Αυτοί οι λόγοι αλλά και αρκετοί άλλοι έχουν διεθνοποιήσει το έγκλημα. Από αυτές της κοσμογονικές αλλαγές έχουν επηρεαστεί όλες οι μορφές εγκλήματος ανάμεσα τους και το οργανωμένο έγκλημα. Η διεθνική οργανωμένη εγκληματικότητα είναι πλέον μια πραγματικότητα. Το οργανωμένο έγκλημα έχει μια μακρά ιστορία η οποία συμβαδίζει με την εξέλιξη της κοινωνίας. Είναι μια πολύπλοκη εγκληματική δραστηριότητα και δραστηριοποιείται μέσα στην κοινωνία όπου αναπτύσσεται συνεχώς. Περιλαμβάνει πολλά στελέχη τα οποία δραστηριοποιούνται σε όλα τα στάδια μιας εγκληματικής ενέργειας, σχεδιασμό, προγραμματισμό, εκτέλεση. Αποτελεί μεγάλη απειλή για όλα τα κράτη αφού αποτελεί κίνδυνο για την εσωτερική αλλά και την εξωτερική ασφάλεια τους. Απειλεί τον ιδιωτικό τομέα με την παράνομη διακίνηση ναρκωτικών, όπλων,

³⁵ Benedek, J. (2016, June). Illegal Migration and terrorism, Journal of Security and Sustainability. Retrieved on 08/1/2023 from: ResearchGate.

μεταναστών, αλλά και τον δημόσιο κρατικό τομέα με φαινόμενα διαφθοράς κρατικών αξιωματούχων η και κρατική επιχορήγηση σε τρομοκρατικές οργανώσεις.³⁶

2.4 Το Οργανωμένο Έγκλημα στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Η Ευρωπαϊκή Ένωση όπως ήταν αναμενόμενο αντιμετωπίζει σοβαρές απειλές από το οργανωμένο έγκλημα. Οι Ευρωπαίοι πολίτες η οικονομία οι επιχειρήσεις αλλά και οι θεσμοί βρίσκονται σε κίνδυνο λόγω αυτού. Από στοιχεία που συλλέγηκαν το 2019 τα έσοδα από εγκληματικές δραστηριότητες αποτελούσαν το 1% του Α.Ε.Π της Ε.Ε το οποίο υπολογίζεται σε 139 δισεκ. Ευρώ. Συναντούμε εγκληματικές ομάδες σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι Εγκληματικές αυτές ομάδες δρουν και εκτός των συνόρων όπου βρίσκεται ο πυρήνας τους και το 70% από αυτές διενεργούν εγκληματικές ενέργειες σε περισσότερα από η τρία κράτη μέλη της Ε.Ε. Οι κύριες εγκληματικές ενέργειες στην Ε.Ε είναι η παράνομη εμπορία και διακίνηση ναρκωτικών, η παράνομη διακίνηση ανθρώπων - μεταναστών, το κυβερνοέγκλημα καθώς και απάτες σχετικά με τους φόρους κατανάλωσης. Τον Μάιο του 2021 η Ε.Ε κατάρτισε ένα τετραετές σχέδιο για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος. Το σχέδιο αυτό θα εκτελεστεί την περίοδο 2022-2025 μέσω της Ευρωπαϊκής Πολυκλαδικής πλατφόρμας κατά των Εγκληματικών απειλών (EMPACT). Μέσω αυτής της πλατφόρμας οι χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι διάφοροι Ευρωπαϊκοί οργανισμοί και φορείς συνεργάζονται μέσω κοινών επιχειρήσεων για να αντιμετωπίσουν εγκληματικές ενέργειες και να εξουδετερώσουν εγκληματικές ομάδες και δίκτυα. Η δράση του (EMPACT) έχει δείξει ήδη πολύ ενθαρρυντικά αποτελέσματα. Κατά το έτος 2022 έχουν εντοπιστεί 4019 θύματα εμπορίας προσώπων, έχουν συλληφθεί 3646 διακινητές μεταναστών, ανευρέθηκαν και κατασχέθηκαν πάνω από 62 τόνοι ναρκωτικών, κατασχέθηκε το ποσό των 180 εκατομμυρίων ευρώ και συνελήφθησαν 9922 άτομα.³⁷

³⁶ Ασπάσιος, Δ. (2020). Μετανάστευση και ασφάλεια. Εκδόσεις Πανεπιστημίου Μακεδονίας, σελ. 207, Θεσσαλονίκη.

³⁷ Ευρωπαϊκό συμβούλιο. (2023). Ο αγώνας της ΕΕ κατά του οργανωμένου εγκλήματος. Retrieved November 22, 2023, from: www.consilium.europa.eu/el/policies/eu-fight-against-crime/.

2.5 Παράνομη διακίνηση Μεταναστών

Η παράνομη διακίνηση μεταναστών είναι ένα έγκλημα που βρίσκεται σε έξαρση τα τελευταία χρόνια ιδιαίτερα από το 2015 όπου και ξέσπασε η μεταναστευτική κρίση. Οι εγκληματικές ομάδες που ασχολούνται με την διακίνηση μεταναστών έχουν πολλαπλασιαστεί αφού αυτού του είδους το έγκλημα αποφέρει σημαντικά κέρδη. Πάνω από το 90% το ανθρώπων που εγκαταλείπουν την χώρα τους με σκοπό να φτάσουν σε μια άλλη χώρα της Ε.Ε ή σε Τρίτη χώρα πληρώνουν παράνομους διακινητές για να το πετύχουν. Εκτός από το γεγονός ότι η παράνομη διακίνηση μεταναστών αποφέρει σημαντικά κέρδη στις εγκληματικές ομάδες που δραστηριοποιούνται σε αυτή την κατηγορία εγκλήματος έχει αποδειχτεί ότι οι πιθανότητες σύλληψης των διακινητών είναι πολύ μικρές. Από υπολογισμούς που έγιναν το 2015 τα έσοδα από την παράνομη αυτή δραστηριότητα έφτασαν στα 3-6 δισεκατομμύρια ευρώ και το 2019 έφτασαν πάνω από 200 εκατομμύρια. Η Ε.Ε λαμβάνει δραστικά μέτρα για καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης μεταναστών και προσπαθεί να εξαρθρώσει τα δίκτυα που εκμεταλλεύονται αυτούς τους ανθρώπους.³⁸

³⁸Ευρωπαϊκό συμβούλιο. (2023). Παράνομη διακίνηση μεταναστών. Ανακτήθηκε την 22 Νοεμβρίου 2023 από : www.Consilium.Europa.EU/el/policies/EU-fight-against-crime/.

Κεφάλαιο Γ

3. Η διαμόρφωση της πολιτικής της Ε.Ε στο Μεταναστευτικό

3.1 Μεταναστευτική Πολιτική

Η Μετανάστευση έχει διαμορφωθεί σε ένα θέμα προτεραιότητας για την Ευρωπαϊκή Ένωση και ως εκ τούτου έχει διαμορφώσει ανάλογα την πολιτική της. Οι Ε.Ε έχει θέσει στις προτεραιότητες της την ασφάλεια των πολιτών της, την φύλαξη και διασφάλιση της ακεραιότητας των συνόρων καθώς και την ανάπτυξη της οικονομίας.³⁹

Για την ανάπτυξη και ενίσχυση της οικονομίας η Ε.Ε παρέχει διευκολύνσεις για να προσελκύσει ταλαντούχο εξειδικευμένο προσωπικό σε τομείς που αντιμετωπίζει ελλείψεις σε εγχώριο. Οι χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν δεσμευτεί να λειτουργήσουν σε μια κοινή θέση για την διαχείριση της Μετανάστευσης η οποία να διασφαλίζει ότι τα ανθρώπινα δικαιώματα των μεταναστών θα γίνονται σεβαστά.⁴⁰ Η ομαλή ένταξη των μεταναστών στις τοπικές κοινωνίες είναι μια προτεραιότητα με πρώτο στάδιο την εκμάθηση της τοπικής γλώσσας.⁴¹

Με την ομαλή ενσωμάτωση των Μεταναστών στις τοπικές κοινωνίες αυτοί θα έχουν τα δικαιώματα αλλά και τις υποχρεώσεις των πολιτών της Ε.Ε αλλά και η Ε.Ε θα μπορεί να επωφεληθεί από την οικονομική και πολιτιστική συνεισφορά τους. Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει υιοθετήσει μια καθολική προσέγγιση για τη διαχείριση της μετανάστευσης. Αυτή η προσέγγιση βασίζεται στην αλληλεγγύη και έχει σαν στόχο να καθιερώσει μια ισορροπημένη προσέγγιση για τη νόμιμη και για την παράτυπη μετανάστευση. Η ΕΕ έχει την εξουσία να καθορίζει τις προϋποθέσεις για τη νόμιμη μετανάστευση υπηκόων τρίτων χωρών σε ένα κράτος μέλος, συμπεριλαμβανομένης της οικογενειακής επανένωσης, καθώς και να ορίζει τον αριθμό των υπηκόων τρίτων χωρών που εισέρχονται στην ΕΕ για λόγους εργασίας. Για την αντιμετώπιση της παράτυπης μετανάστευσης η ΕΕ διαπραγματεύεται και

³⁹ Ευρωπαϊκό συμβούλιο. (2023). Πώς διαχειρίζεται η ΕΕ τις μεταναστευτικές ροές. Ανακτήθηκε την 22 Νοεμβρίου του 2023 από: www.consilium.europa.eu.

⁴⁰ Ευρωπαϊκό συμβούλιο. (2023). Μεταναστευτική πολιτική & πολιτικές στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ανακτήθηκε την 25/11/2023 από : www.consilium.europa.eu

⁴¹ Το Συμβούλιο της Ευρώπης και η γλωσσική πολιτική. (2023). Ανακτήθηκε την 25 Νοεμβρίου 2023 από : www.coe.int.

συνάπτει συμφωνίες επανεισδοχής με χώρες καταγωγής και διέλευσης, καθώς και συμφωνίες διευκόλυνσης της έκδοσης θεωρήσεων, με στόχο την παροχή κινήτρων για επανεισδοχή χωρίς αύξηση της παράνομης μετανάστευσης. Οι συμφωνίες αυτές συνδέονται με την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και παρακολουθούνται μέσω κοινών επιτροπών επανεισδοχής. Η Επιτροπή αξιολογεί επίσης τη συνεργασία των χωρών εταίρων στον τομέα της επανεισδοχής ως βάση προκειμένου το Συμβούλιο να λάβει πιο περιοριστικά ή θετικά μέτρα για τις θεωρήσεις έναντι τρίτων χωρών. Όσον αφορά τη νόμιμη μετανάστευση η ΕΕ έχει θεσπίσει τομεακή νομοθεσία για διαφορετικές κατηγορίες μεταναστών. Ωστόσο υπήρξαν δυσκολίες στη θέσπιση γενικής διάταξης για τη μετανάστευση εργατικού δυναμικού σε επίπεδο ΕΕ. Για να αντιμετωπιστεί αυτό η Ε.Ε επιτρέπει σε υπηκόους τρίτων χωρών να εισέρχονται και να διαμένουν προσωρινά για σκοπούς εποχικής εργασίας και η Επιτροπή εξέδωσε κατευθυντήριες γραμμές για τους εποχικούς εργαζόμενους στο πλαίσιο της επιδημίας COVID-19. Η οδηγία διευκρινίζει τα δικαιώματα που μπορούν να ασκήσουν οι διακινούμενοι εργαζόμενοι και οι εποχικά εργαζόμενοι μπορούν να παραμείνουν για μέγιστη περίοδο πέντε έως εννέα μηνών ανάλογα με το κράτος μέλος. Τέλος η ΕΕ έχει λάβει μέτρα για την καταπολέμηση της παράτυπης μετανάστευσης μέσω νομοθεσίας.⁴²

Ανάμεσα στις πολιτικές για την αντιμετώπιση του ζητήματος έχουν εγκριθεί ορισμένων άρθρα στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ)⁴³. Εκδόθηκε επίσης ένα εγχειρίδιο για να παρέχει μια επισκόπηση της νομοθεσίας που ισχύει για το άσυλο, τη διαχείριση των συνόρων και τη μετανάστευση⁴⁴. Αυτή η πολιτική επιδιώκει να βρει μια ισορροπία μεταξύ των οικονομικών οφελών της μετανάστευσης για την ευρωπαϊκή οικονομία και των ίδιων των μεταναστών. Η ΕΕ πρέπει να εντοπίσει οικονομικούς τομείς που μπορούν να επωφεληθούν από τη μετανάστευση και να αναπτύξει αποτελεσματικά εργαλεία για τη διαχείριση της εισροής μεταναστών. Επιπλέον, ο κανονισμός θα πρέπει να

⁴² Ευρωπαϊκό κοινοβούλιο. (2023). Μεταναστευτική πολιτική. Ανακτήθηκε την 28 Νοεμβρίου από: www.europarl.europa.eu

⁴³ Ευρωπαϊκό συμβούλιο. (2023). Πολιτική της ΕΕ για τη μετανάστευση και το άσυλο. Ανακτήθηκε την 28 Νοεμβρίου 2023 από: www.consilium.europa.eu/el/policies/eu-migration-policy/.

⁴⁴ Εγχειρίδιο σχετικά με την ευρωπαϊκή νομοθεσία. (2023). Ανακτήθηκε την 28 Νοεμβρίου 2023 από: www.echr.coe.int/documents/d/echr/Handbook_asylum_ELL.

παρέχει μια ανθρώπινη απάντηση σε όσους αναζητούν καταφύγιο, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα την ασφάλεια των ευρωπαίων πολιτών. Για να διασφαλίσει την αποτελεσματικότητα της μεταναστευτικής πολιτικής, η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να λάβει υπόψη τους διαφορετικούς τύπους μεταναστευτικών ροών, τους παράγοντες που τις προκαλούν, τις βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες επιπτώσεις τους και τα πιθανά οφέλη και τους κινδύνους. Αυτή η βαθιά κατανόηση της δυναμικής της μετανάστευσης μπορεί να βοηθήσει την ΕΕ να υιοθετήσει τα καταλληλότερα μέτρα για τη διαχείριση της μετανάστευσης με αποτελεσματικό και ανθρώπινο τρόπο.⁴⁵

Η Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελείται από διαφορετικές χώρες όπου η κάθε μία έχει τα δικά της διαφορετικά πρότυπα μετανάστευσης. Ενώ η έννοια του αμοιβαίου σεβασμού και της αναγνώρισης των αποφάσεων απέλασης, που θεσπίστηκε με την οδηγία 2001/40 [1], τηρείται από τα περισσότερα κράτη μέλη κάποια κράτη εντός της ΕΕ εφαρμόζουν ξεχωριστές μεταναστευτικές πολιτικές. Για παράδειγμα, ορισμένες χώρες μπορεί να δώσουν προτεραιότητα στους ειδικευμένους μετανάστες, ενώ άλλες μπορεί να προτιμούν να επικεντρωθούν στη μετανάστευση με βάση την οικογένεια. Η Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) ορίζει επίσης τα άρθρα 79 και 80 για τον καλύτερο προσδιορισμό των οικονομικών τομέων και της ανάγκης για μετανάστευση για την ευρωπαϊκή οικονομία και τους ίδιους τους μετανάστες. Ως εκ τούτου, η απόφαση ενός κράτους μέλους να απελάσει έναν υπήκοο τρίτης χώρας που βρίσκεται σε άλλο κράτος μέλος γίνεται σεβαστή και τηρείται διασφαλίζοντας ότι τηρούνται οι μεταναστευτικές πολιτικές της ΕΕ. Παρά τις διαφορές στα πρότυπα μετανάστευσης μεταξύ των κρατών μελών η ΕΕ έχει θεσπίσει ένα ολοκληρωμένο σύνολο μηχανισμών και κανονισμών για να διασφαλίσει ότι όλα τα κράτη μέλη της υπόκεινται στο ίδιο σύνολο νόμων και αρχών. Η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) έχει αναπτύξει μια σειρά από στρατηγικές και πρωτοβουλίες με στόχο τη διαχείριση της μετανάστευσης και τη δημιουργία ενός σχεδίου βιώσιμης ανάπτυξης για την περιοχή. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διαδραματίζει κρίσιμο ρόλο στη διαμόρφωση της συνολικής στρατηγικής της ΕΕ καθώς και στο σχεδιασμό και την εφαρμογή

⁴⁵ Ευρωπαϊκή επιτροπή. (2023). Στρατηγική και πολιτική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Ανακτήθηκε την 28 Νοεμβρίου 2023 από: commission.europa.eu/strategy-and-policy El.

των πολιτικών της ΕΕ. Επιπλέον το 2020 η Επιτροπή εισήγαγε τον νέο Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας ως τρόπο προώθησης της οικονομικής ανάκαμψης και της κοινωνικής ανθεκτικότητας. Αυτός ο μηχανισμός είναι στενά ευθυγραμμισμένος με τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) και επιδιώκει να έχει ένα ολοκληρωμένο σύνολο νομοθετικών και πολιτικών μέτρων.⁴⁶

3.2 Οι Οργανισμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι οποίοι απασχολούνται με την Μετανάστευση.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση σαν προορισμός μεταναστών έχει στην φαρέτρα της αρκετούς οργανισμούς και φορείς που ασχολούνται με την διαχείριση του φαινομένου.

Η διαχείριση της μετανάστευσης στην ΕΕ είναι μια πολυδιάστατη διαδικασία, που χρειάζεται την εμπλοκή και συνεργασία πολλών φορέων. Λόγω των αυξημένων ροών μεταναστών των τελευταίων χρόνων η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει προτείνει την οικονομική ενίσχυση των φορέων που εμπλέκονται στη διαχείριση της προσφυγικής και μεταναστευτικής ροής. Η πρόταση αυτή εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Μεταξύ των κύριων οργανισμών που εμπλέκονται στη διαχείριση της μετανάστευσης στην ΕΕ είναι ο FRONTEX, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο, η Europol, το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (TAME) και το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας (TEA).⁴⁷

Ο FRONTEX διαχειρίζεται τα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ, παρέχοντας την απαραίτητη υποστήριξη στις εθνικές αρχές σε περίπτωση κρίσης. Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο είναι υπεύθυνη για την εφαρμογή του Κοινού Ευρωπαϊκού Συστήματος Ασύλου και την παροχή υποστήριξης στα κράτη μέλη. Η Europol είναι η υπηρεσία επιβολής του νόμου της ΕΕ και διαδραματίζει βασικό ρόλο στη διαχείριση της μετανάστευσης στην

⁴⁶ Ευρωπαϊκή επιτροπή. (2023). Σε επίπεδο στρατηγικής και πολιτικής. Ανακτήθηκε την 28 Νοεμβρίου 2023 από: commission.europa.eu.

⁴⁷ Efsyn.gr. (2023). Ενισχύονται οι φορείς διαχείρισης της μετανάστευσης. Ανακτήθηκε την 25 Νοεμβρίου 2023 από: www.efsyn.gr.

ΕΕ. Το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (TAME) και το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας (TEA) είναι τα δύο κύρια ταμεία για τη χρηματοδότηση προγραμμάτων που σχετίζονται με τη μετανάστευση και τους πρόσφυγες. Αυτά τα δύο ταμεία είναι υπεύθυνα για την παροχή της απαραίτητης οικονομικής υποστήριξης για πρωτοβουλίες που σχετίζονται με τη διαχείριση της μετανάστευσης στην ΕΕ. Συμπερασματικά, η διαχείριση της μετανάστευσης στην ΕΕ είναι μια πολυδιάστατη διαδικασία που απαιτεί τον συντονισμό πολλών φορέων.⁴⁸

3.3 Οι ρόλοι και οι αρμοδιότητες των διαφόρων φορέων της ΕΕ στη διαχείριση της μετανάστευσης

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, οι εθνικές αρχές των κρατών μελών και η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο (EASO) εμπλέκονται στη διαδικασία μετεγκατάστασης των μεταναστών. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είναι υπεύθυνη για το συντονισμό της διαδικασίας μετεγκατάστασης των μεταναστών, όπως η παροχή οικονομικής βοήθειας, η παρακολούθηση της υλοποίησης της διαδικασίας μετεγκατάστασης και η αξιολόγηση της διαδικασίας μετεγκατάστασης. Οι εθνικές αρχές των κρατών μελών είναι υπεύθυνες για την εφαρμογή της διαδικασίας μετεγκατάστασης, όπως η επιλογή και η τοποθέτηση μεταναστών σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία της ΕΕ.⁴⁹ Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο (EASO) είναι υπεύθυνη για την παροχή βοήθειας στα κράτη μέλη στον τομέα του ασύλου, όπως μέσω της παροχής εμπειρογνωμοσύνης και συμβουλών σχετικά με τη διαδικασία μετεγκατάστασης των μεταναστών.⁵⁰ Επιπλέον, το European Youth Solidarity and Migration (EYSYDM) είναι ένας φορέας της ΕΕ που είναι υπεύθυνος για τη διαχείριση προγραμμάτων μετανάστευσης και εσωτερικών υποθέσεων, όπως η Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή και ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για τη Διαχείριση της

⁴⁸ Bigo, D. (2015). The EU, and its Counter-Terrorism Policies after the Paris Attacks. Research paper. Retrieved from academia.edu on 29/11/23.

⁴⁹ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, επίσημος ιστότοπος. (2023). Ανακτήθηκε την 29/11/2023 από: https://commission.europa.eu/index_el

⁵⁰ Ευρωπαϊκή υπηρεσία υποστήριξης για το Άσυλο. (2023). Ανακτήθηκε την 29/11/23 από: <https://euaa.europa.eu/sites/default/files/public/BZ0213822ELC3.pdf>

Επιχειρησιακής Συνεργασίας στα Εξωτερικά Σύνορα (FRONTEX).⁵¹ Η ΕΕ έχει δεσμευτεί να διασφαλίσει την αποτελεσματική διαχείριση της μετανάστευσης στην ΕΕ και αυτοί οι φορείς της ΕΕ διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο σε αυτή τη διαδικασία.⁵²

Το E.Y.S.D.-M.E. Υ, Ευρωπαϊκό Σύστημα Νεολαίας για Ανάπτυξη – Μετανάστευση και Απασχόληση είναι ένας οργανισμός δομημένος σε έξι μονάδες υπηρεσιών σε επίπεδο Τμήματος για τη διαχείριση των αρμοδιοτήτων του που σχετίζονται με τα προγράμματα μετανάστευσης και εσωτερικών υποθέσεων. Εποπτεύεται από τον Γενικό Γραμματέα Μεταναστευτικής Πολιτικής σε επίπεδο Διεύθυνσης. Αυτός ο οργανισμός παρέχει μια πλατφόρμα για τη σύνδεση μεταναστών και χωρών υποδοχής, καθώς και για την ενίσχυση των δεξιοτήτων τους. Αναπτύσσει επίσης πολιτικές και προγράμματα για τη διευκόλυνση της ένταξης των μεταναστών στις χώρες υποδοχής. Παρά την ύπαρξη αυτού και άλλων οργανισμών, η αποτελεσματικότητα των διαφόρων οργανισμών της ΕΕ στη διαχείριση της μετανάστευσης δεν έχει αξιολογηθεί. Οι προσπάθειες της ΕΕ για τη διαχείριση της μετανάστευσης θα πρέπει να αξιολογηθούν προκειμένου να προσδιοριστούν ποια μέτρα μπορούν να βελτιωθούν και ποια πρέπει να διατηρηθούν. Η αποτελεσματικότητα των πολιτικών διαχείρισης της μετανάστευσης της ΕΕ θα πρέπει επίσης να αξιολογηθεί ως προς τον αριθμό των μεταναστών που μετεγκαταστάθηκαν, τη διάρκεια της διαδικασίας μετεγκατάστασης και τον αριθμό των μεταναστών που ενσωματώθηκαν επιτυχώς στις χώρες υποδοχής. Αυτή η αξιολόγηση θα πρέπει να διενεργείται προκειμένου να καθοριστεί η αποτελεσματικότητα και η αποτελεσματικότητα των πολιτικών διαχείρισης της μετανάστευσης της ΕΕ, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι πολιτικές είναι επωφελείς για όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς που εμπλέκονται στη διαδικασία της μετανάστευσης.⁵³

⁵¹ About European Youth Portal. (2023). Retrieved on 25/11/23 from: https://youth.europa.eu/solidarity_en.

⁵² International organization of migration. (2023). Εθελοντικός Μηχανισμός Αλληλεγγύης. Retrieved November 25, 2023, from: international organization of migration - <https://home-affairs.ec.europa.eu/networks/european-migration>.

⁵³ Ευρωπαϊκή επιτροπή. (2023). New pact on migration and asylum. Retrieved on 29/11/23 from: European Commission Europa.eu.

3.4 Η επιπτώσεις της διαχείρισης της μετανάστευσης στην ΕΕ στην οικονομία και στην κοινωνία της ΕΕ.

Το ποσοστό των ατόμων που γεννήθηκαν εκτός ΕΕ και κατοικούν στην ΕΕ είναι περίπου 9,6%, αν και το ποσοστό αυτό θα αυξανόταν σε 12,4% εάν λαμβάνονταν υπόψη οι μετακινήσεις εντός της ΕΕ. Επιπλέον ο αριθμός των ατόμων που επανεγκαταστάθηκαν από τρίτες χώρες σε κράτη μέλη της ΕΕ για διεθνή προστασία μειώθηκε κατά 27% το 2022 σε σύγκριση με το 2021, ενώ ο αριθμός των ατόμων που επανεγκαταστάθηκαν για τον ίδιο σκοπό το 2022 αυξήθηκε κατά 496% σε σύγκριση με το 2020. Η διαχείριση της μετανάστευσης στην ΕΕ περιλαμβάνει κοινά προγράμματα επανεγκατάστασης και εισδοχής για ανθρωπιστικούς λόγους, και τα κράτη μέλη λαμβάνουν στήριξη από τον προϋπολογισμό της ΕΕ για αυτά τα δύο προγράμματα. Το 2021, περισσότεροι από 40.000 άνθρωποι, κυρίως Αφγανοί σε κίνδυνο, έφτασαν στην ΕΕ υπό καθεστώς εισδοχής για ανθρωπιστικούς λόγους και από το 2015, περίπου 115.000 άτομα έχουν βρει προστασία στην ΕΕ μέσω αυτών των προγραμμάτων. Επιπλέον, ο αριθμός των αιτήσεων ασύλου που υποβλήθηκαν στην ΕΕ αυξήθηκε κατά 52% το 2022 σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος και η αύξηση των αιτήσεων ασύλου ήταν 38% σε σύγκριση με το 2019, πριν από την πανδημία του COVID. Η ΕΕ έχει επίσης υπηκόους τρίτων χωρών που διαμένουν στην περιοχή με έγκυρες άδειες διαμονής, οι περισσότερες από τις οποίες εκδίδονται για οικογενειακούς ή επαγγελματικούς λόγους. Άλλες κατηγορίες αδειών που εκδίδονται από τη Eurostat, είναι για λόγους διαμονής, θύματα εμπορίας ανθρώπων, ασυνόδευτους ανηλίκους και άδειες που εκδίδονται για διάφορους άλλους λόγους.⁵⁴

3.5 Προκλήσεις της διαχείρισης της μετανάστευσης στην ΕΕ

Η Ευρωπαϊκή Ένωση αντιμετωπίζει επί του παρόντος πολλές πειστικές προκλήσεις όσον αφορά τη διαχείριση της μετανάστευσης. Αυτές οι προκλήσεις περιλαμβάνουν τη

⁵⁴ Ευρωπαϊκή επιτροπή. (2023). Στατιστικές για τη μετανάστευση στην Ευρώπη. Ανακτήθηκε τη 25 Νοεμβρίου 2023 από: www.commission.europa.eu.

διασφάλιση της ασφάλειας των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ, την αποφυγή μιας δυσανάλογης και άδικης κατανομής ευθύνης και αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών μελών και την ικανότητα αντιμετώπισης καταστάσεων κρίσης και μακροπρόθεσμων τάσεων στη μετανάστευση. Η ΕΕ πρέπει επίσης να αγωνιστεί για τη μεταρρύθμιση του συστήματος ασύλου και μετανάστευσης και να εξασφαλίσει ενιαίες ρυθμίσεις για το άσυλο. Υπάρχει επίσης το θέμα της παράνομης μετανάστευσης, η οποία έχει εξελιχθεί σε κρίση στην ΕΕ. Αυτή η κρίση επιδεινώθηκε το 2015, όταν η άνευ προηγουμένου αύξηση των αιτήσεων ασύλου από υπηκόους τρίτων χωρών και η παράτυπη μετανάστευση στην ΕΕ εξέθεσαν σοβαρές αδυναμίες στις πολιτικές της ΕΕ για το άσυλο, τα εξωτερικά σύνορα και τη μετανάστευση. Επιπλέον, η ΕΕ πρέπει να προσπαθήσει να εξισορροπήσει τις ανάγκες βασικών τρίτων χωρών με τα συμφέροντα της ΕΕ και να αντιμετωπίσει τα ζητήματα των επιστροφών, της επανεισδοχής, της διαχείρισης των συνόρων και των δικτύων εμπορίας ανθρώπων. Η αλληλεγγύη που επιδεικνύεται στους Ουκρανούς πρέπει να παραμείνει στην πρώτη γραμμή της συζήτησης για τη μετανάστευση και η ΕΕ πρέπει να επιδείξει τη δύναμή της και τη συλλογική της πολιτική βούληση να ενεργήσει γρήγορα και αποφασιστικά εάν θέλει να διαχειριστεί με επιτυχία αυτές τις πιεστικές προκλήσεις.⁵⁵ Για να αντιμετωπίσει την πρόκληση της διαχείρισης της μετανάστευσης στην ΕΕ, η Επιτροπή αποφάσισε να διαθέσει ειδική χρηματοδότηση στα κράτη μέλη της ΕΕ. Η Πρόεδρος κ. Ursula Von Der Leyen προσδιόρισε μέτρα για την υποστήριξη των κρατών μελών για την ενίσχυση της προστασίας των συνόρων, καθώς και των συστημάτων υποδοχής και ασύλου. Για το σκοπό αυτό η Επιτροπή δημοσίευσε δύο προσκλήσεις καλώντας τα κράτη μέλη της ΕΕ να υποβάλουν αιτήσεις για χρηματοδότηση από ταμεία εσωτερικών υποθέσεων. Η πρόσκληση υποβολής προτάσεων του Asylum, Migration and Integration fund (AMIF) αξίας 118 εκατομμυρίων ευρώ αποσκοπεί στην παροχή χρηματοδότησης για πρόσθετο προσωπικό και κατάρτιση επιτρόπων στο Βέλγιο, την Κύπρο, τη Σλοβακία και την Ισπανία. Παρέχει επίσης χρηματοδότηση για φροντίδα σε επίπεδο υποδοχής, οικογένειας και κοινότητας και δίνει τη δυνατότητα στους εφήβους να ζουν ημι-ανεξάρτητοι στη Βουλγαρία, την Κύπρο, την Ελλάδα, την Ιταλία και την Ισπανία. Επιπλέον, η πρόσκληση υποβολής προτάσεων θα ενισχύσει τις συνοριακές εγκαταστάσεις υποδοχής χρηματοδοτώντας την ανακαίνιση

⁵⁵ Ευρωπαϊκή επιτροπή. (2023). Νέο σύμφωνο για την Μετανάστευση και το Άσυλο. Ανακτήθηκε την 29 Νοεμβρίου από: www.commission.europa.eu.

υφιστάμενων κέντρων υποδοχής στην Ιταλία, τη Λετονία, τη Λιθουανία και την Πολωνία και την κατασκευή νέων κέντρων υποδοχής στην Κύπρο και την Ιταλία.⁵⁶ Η ΕΕ ενέκρινε επίσης ένα κοινό ευρωπαϊκό σύστημα ασύλου και ένα σύμφωνο για τη μετανάστευση και το άσυλο. Αυτή η πολιτική συμφωνία μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου στις 7 Σεπτεμβρίου παρέχει έναν κοινό οδικό χάρτη για αυτά τα συστήματα. Επιπλέον, ο κανονισμός ελέγχου και ο κανονισμός Eurodac αποτελούν βασικές προτάσεις για καλύτερες και πιο αποτελεσματικές διαδικασίες για την αντιμετώπιση της παράτυπης μετανάστευσης, τη βελτίωση των επιστροφών και την καλύτερη υποστήριξη του συστήματος ασύλου στην ΕΕ.⁵⁷ Ο Εθελοντικός Μηχανισμός Αλληλεγγύης είναι επίσης μια πιθανή λύση στις προκλήσεις της διαχείρισης της μετανάστευσης στην ΕΕ.⁵⁸

3.6 Ρατσισμός, Φυλετικές διακρίσεις, Ριζοσπαστικοποίηση

Η μεταναστευτικές και προσφυγικές ροές των τελευταίων χρόνων προς χώρες τις Ευρωπαϊκής Ένωσης από χώρες με διαφορετικές εθνικές θρησκευτικές και κοινωνικές αξίες και πεποιθήσεις με αυτές των ντόπιων κατοίκων η συνεχιζόμενη αύξηση της παράτυπης μετανάστευσης και πολιτικού ασύλου η ριζοσπαστικοποίηση της μουσουλμανικής νεολαίας και η επακόλουθη άνοδος του ισλαμικού φονταμενταλισμού έχουν δημιουργήσει ένα αίσθημα ανασφάλειας στους ντόπιους κατοίκους οι οποίοι αντικρύζουν με καχυποψία και αισθήματα μισαλλοδοξίας τους μετανάστες ιδιαίτερα τους μουσουλμάνους. Σε κάθε συζήτηση για το θέμα της μετανάστευσης οι συνομιλητές βρίσκονται υπό τον κίνδυνο να χαρακτηριστούν ρατσιστές ξενόφοβοί η ότι διακατέχονται από μισαλλοδοξία εάν υποστηρίζουν ότι οι πολυπολιτισμικές θεωρίες δεν έχουν πρακτική εφαρμογή. Ένεκα του φόβου αυτού είναι αρκετοί οι πολιτικοί η ακαδημαϊκοί οι οποίο λαμβάνουν μέρος σε τέτοιου είδους συζητήσεις φοβούνται να εκφράσουν ελεύθερα τις απόψεις τους. Οι προσπάθειες για

⁵⁶ Asylum, Migration and Integration Fund. (2023). Retrieved on 10/12/23 from: https://www-affairs.ec.europa.eu/funding/asylum-migration-and-integration-funds/asylum-migration-and-integration-Fund_2021-2027_en.

⁵⁷ Eurodac. (2023). Ευρωπαϊκό σύστημα για την αντιπαραβολή δακτυλικών αποτυπωμάτων των αιτούντων Άσυλο. Ανακτήθηκε την 10/12/23 από: <https://eur-lex.europa.eu/EL/legal-content/summary/eurodac-european-system-for-the-comparison-of-fingerprints-of-asylum-applicants.html>

⁵⁸ Epixeiro.gr. (2023). ΕΕ: 250 εκατ. ευρώ για τη διαχείριση της μετανάστευσης. Ανακτήθηκε την 25 Νοεμβρίου 2023 από: www.epixeiro.gr/article/.

καταπολέμηση των φυλετικών αλλά και των κοινωνικών διακρίσεων η ακόμα και οι ενέργειες για ικανοποίηση των αιτημάτων των μελών εθνο-πολιτισμικών κοινοτήτων έχουν σαν αποτέλεσμα τη δημιουργία ενός κλίματος αντίστροφου ρατσισμού σε βάρος των ντόπιων κατοίκων.⁵⁹

Διάφορα γεγονότα που έχουν συμβεί πρόσφατα στην Ευρώπη εναντίον μεταναστών έχουν φέρει στο προσκήνιο της έννοιες του ρατσισμού, των φυλετικών διακρίσεων και τις ριζοσπαστικοποίησης.

Ρατσισμός έχει οριστεί σαν η διάκριση και η δυσμενής αντιμετώπιση εναντίον φυλών κοινοτήτων, ομάδων η ατόμων από άλλους η οποίοι θεωρούν τους εαυτούς τους η την φυλή τους ανώτερη. Οι λόγοι της ανωτερότητας ποικίλουν από βιολογικούς, κοινωνικούς, πολιτισμικούς η και πολιτικούς.⁶⁰

Η έννοια του ρατσισμού παρουσιάστηκε για πρώτη φορά στην Ευρώπη με την ανακάλυψη του νέου κόσμου περί τα τέλη του 16^{ου} αιώνα. Οι Ευρωπαίοι αποικιοκράτες αφού εγκαταστάθηκαν στις χώρες που κατέκτησαν θεωρούσαν τους ντόπιους κατοίκους σαν κατώτερα απολίτιστα όντα τα οποία όφειλαν να εξευγενίσουν. Με αυτή την αντίληψη προσπαθούσαν να δικαιολογήσουν τον επεκτατισμό τους την λεηλασία του φυσικού πλούτου των αποικιών τους και την βάρβαρη συμπεριφορά τους προς τους γηγενείς κατοίκους των αποικιών τους.

Ο ρατσισμός είναι φανερό ότι διατηρείται μέχρι σήμερα όπου υπάρχει ακόμα διάκριση ανάμεσα σε ανώτερες και κατώτερες φυλές. Ένα μεγάλο ποσοστό των Ευρωπαίων πολιτών αντιμετωπίζει τους μετανάστες σαν κατώτερους τους και τους συμπεριφέρεται ανάλογα.⁶¹

Φυλετική διάκριση θεωρείται κάθε διάκριση σε βάρος οποιουδήποτε ατόμου η ομάδας ατόμων με κριτήρια την Εθνική τους καταγωγή, την φυλή τους, την θρησκεία τους η ακόμα και το χρώμα του δέρματος τους. Μπορούμε να συναντήσουμε τις διακρίσεις αυτές στον

⁵⁹ Διαλεκτόπουλος, Θ. (2017). *Πολυπολιτισμικότητα και "αντίστροφος θρησκευτικός ρατσισμός"*. Επιστημονικό άρθρο. Ανακτήθηκε την 29 Νοεμβρίου 2023, από: ejournals.lib.auth.gr

⁶⁰ Καραμηλιώτη, Δ. (2019). Όψεις και διαστάσεις του ρατσισμού και της ξενοφοβίας στο σύγχρονο Ελληνικό σχολείο, Μεταπτυχιακή εργασία. Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας, σελ. 5, Θεσσαλονίκη.

⁶¹ Παπαδημητρίου, Ζ. (1997). *Ρατσισμός και ευρωπαϊκός πολιτισμός*. Επιστημονικό άρθρο. Ανακτήθηκε 29/12/ 2023 από: journals.epublishing.ekt.gr.

εργασιακό τομέα όπου εργοδότες αρνούνται να εργοδοτήσουν άτομα που προέρχονται από συγκεκριμένες φυλές που θεωρούν κατώτερες και από εργαζόμενους η οποίοι αρνούνται να εργαστούν μαζί με τα άτομα αυτά. Υπάρχουν περιπτώσεις όπου άτομα αρνούνται ακόμα και να συναναστραφούν με άτομα αυτών των φυλών και αποφεύγουν να επισκέπτονται μέρη που συχνάζουν.⁶²

Ο ρατσισμός, οι φυλετικές διακρίσεις και η ξενοφοβία έχουν αναγνωριστεί ως βασικές αιτίες ριζοσπαστικοποίησης. Αυτή η ιδέα βασίζεται στο γεγονός ότι αυτοί οι τρεις παράγοντες οδηγούν σε αρνητικές αντιλήψεις για ορισμένες ομάδες ανθρώπων. Για παράδειγμα, στην Ελλάδα και στην Κύπρο ο κυρίαρχος λόγος είναι ότι το Ισλάμ και οι Μουσουλμάνοι συνδέονται με αρνητικά χαρακτηριστικά, όπως, αμαρτωλοί, κλέφτες και βρωμιά. Για την αντιμετώπιση της ριζοσπαστικοποίησης, ο ρατσισμός, οι φυλετικές διακρίσεις και η ξενοφοβία πρέπει να αντιμετωπιστούν. Είναι σημαντικό να δημιουργηθεί ένα περιβάλλον που σέβεται και αποδέχεται τις πολιτιστικές και θρησκευτικές πεποιθήσεις ανθρώπων από διαφορετικά υπόβαθρα.⁶³

Η ριζοσπαστικοποίηση είναι μια αρκετά περίπλοκη διαδικασία. Περιλαμβάνει άτομα που ενστερνίζονται τη βία ως μέσο για να επιτύχουν τις πολιτικές, ιδεολογικές ή θρησκευτικές τους φιλοδοξίες. Ωστόσο, είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι η ριζοσπαστικοποίηση δεν καταλήγει πάντα στις επικίνδυνες σφαίρες του βίαιου εξτρεμισμού ή της τρομοκρατίας ούτε και δημιουργεί αναγκαστικά προβλήματα στο πέρασμά του. Η ριζοσπαστικοποίηση μπορεί να γίνει κατανοητή ως μια έντονη κοινωνική και ψυχολογική μεταμόρφωση όπου κάποιος αφοσιώνεται περισσότερο σε ένα συγκεκριμένο εξτρεμιστικό πολιτικό ή θρησκευτικό δόγμα. Συνεπάγεται τη σταδιακή υιοθέτηση υπερβολικά ακραίων πεποιθήσεων σε αυτές τις σφαίρες. Στην ουσία, η ριζοσπαστικοποίηση αντανακλά μια προσωπική και φιλοσοφική μεταμόρφωση από τη μια κατάσταση ύπαρξης στην άλλη και

⁶² European Union Agency for Fundamental rights. (2002). Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης Καταπολέμηση των φυλετικών διακρίσεων. Ανακτήθηκε την 15/12/23 από: <https://fra.europa.eu/sites/>

⁶³ Ελληνική Δημοκρατία, Υπουργείο Δικαιοσύνης. (2021, Δεκέμβριος). Εθνικό σχέδιο δράσης κατά ρατσισμού και της μισαλλοδοξίας. Ανακτήθηκε την 15/12/23 από: <https://moj.gov.gr/wp-content/uploads/2021/01/Ethniko-Sxedio-Drasis-kata-tou-Ratsismou-kai-tis-Misalodoxias>

όταν συνυφαίνεται με τον βίαιο εξτρεμισμό, μπορεί να ανοίξει το δρόμο για επιθετικές ενέργειες με πολιτικά ή θρησκευτικά κίνητρα. Η διαδικασία του να γίνει κανείς βίαιος εξτρεμιστής εκτυλίσσεται σε διάφορα στάδια, ξεκινώντας με το άτομο να αισθάνεται μια βαθιά αίσθηση αδικίας. Αυτό το αρχικό συναίσθημα οδηγεί στην ταύτιση και την ευθυγράμμιση με μια ριζοσπαστική ιδεολογία. Στη συνέχεια, υπάρχει μια πρόοδος προς την ενεργό συμμετοχή σε μια ομαδική οργάνωση που μοιράζεται παρόμοιες πεποιθήσεις. Το επόμενο βήμα περιλαμβάνει τη λήψη μέτρων για την επικύρωση της χρήσης βίας ως μέσου για την επίτευξη των στόχων τους. Τελικά, αυτό κλιμακώνεται σε βίαιο εξτρεμισμό, με αποκορύφωμα τις τρομοκρατικές ενέργειες. Επί του παρόντος, το φαινόμενο της ριζοσπαστικοποίησης κατέχει σημαντική σημασία στην παγκόσμια πολιτική ατζέντα, εφιστώντας ιδιαίτερη προσοχή σε περιπτώσεις θρησκευτικής ριζοσπαστικοποίησης και στην εκδήλωση της ισλαμικής τρομοκρατίας.⁶⁴

Ο ρατσισμός, οι φυλετικές διακρίσεις και η ξενοφοβία έχει αναγνωριστεί ότι είναι σημαντικά θέματα τα οποία προκαλούν δυσμενή αποτελέσματα σε άτομα κάθε φυλής καταγωγής και εθνικότητας. Η 21 Μαρτίου έχει καθιερωθεί σαν η παγκόσμια μέρα του ρατσισμού από τον Ο.Η.Ε για να υπενθυμίζει την αναγκαιότητα καταπολέμησης του ρατσισμού των φυλετικών διακρίσεων και της ξενοφοβίας.⁶⁵

Το Ευρωπαϊκό κοινοβούλιο έχει εγκρίνει ψήφισμα με το οποίο καλεί όλα τα κράτη μέλη της Ε.Ε να λάβουν δραστικά μέτρα για καταπολέμηση και εξάλειψη των εθνοτικών και φυλετικών διακρίσεων που υπάρχουν ακόμα και στα εκπαιδευτικά ιδρύματα και ίσες ευκαιρίες εργοδότησης σε εκπαιδευτικά ιδρύματα εκπαιδευτικών που προέρχονται από μειονότητες.⁶⁶ Επίσης καλεί τα Μ.Μ.Ε να σταματήσουν να μεταδίδουν ισχυρισμούς που επηρεάζουν δυσμενώς την κοινή γνώμη εναντίον των μειονοτήτων. Καλεί όλα τα μέλη της

⁶⁴ Παντελίδου, Μ. (2017). Ριζοσπαστισμός, ριζοσπαστικοποίηση, ασάφεια και ιδεολογία.

Επιστημονικό άρθρο. Ανακτήθηκε την 25 Νοεμβρίου 2023 από: socialpolicy.gr.

⁶⁵ Socialpolicy.gr. (2023). Παγκόσμια μέρα κατά του ρατσισμού. Ανακτήθηκε την 15/12/23 από: <https://socialpolicy.gr>.

⁶⁶ Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. (2023, Ιούνιος 1). Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού κοινοβουλίου για τον εθνοτισμό και τις φυλετικές διακρίσεις. Ανακτήθηκε την 17/12/23 από: <https://www.europarl.europa.eu/>.

να συνεργαστούν εφαρμόζοντας τις κατάλληλες πολιτικές χρησιμοποιώντας κατάλληλα τα Μ.Μ.Ε τον αθλητισμό και την Εκπαίδευση για την αντιμετώπιση του ρατσισμού. Προτρέπει επίσης τον τερματισμό της χορηγίας σε Μ.Μ.Ε τα οποία με τις μεταδόσεις τους προωθούν τον ρατσισμό, φυλετικές διακρίσεις και την ξενοφοβία. Στιγματίζει το αρνητικό γεγονός ότι μόνο 15 χώρες μέλη της Ε.Ε έχουν εκπονήσει στρατηγικά σχέδια για καταπολέμηση του ρατσισμού. Ο Οργανισμός θεμελιωδών δικαιωμάτων της Ε.Ε ανακοίνωσε ότι το 45% ατόμων με καταγωγή την Βόρεια Αφρική , το 39% αυτών που προέρχονται από την Υποσαχάρια Αφρική και το 41% των Ρομά υφίστανται διακρίσεις λόγω της καταγωγής τους η επειδή έχουν μεταναστεύσει. Από έρευνα που έγινε ανάμεσα σε πολίτες διαφόρων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2019 διαπιστώθηκε ότι πάνω από το 50% πιστεύουν ότι ο ρατσισμός και οι φυλετικές διακρίσεις είναι ευρέως διαδομένες στην χώρα τους. Με την ορθή αντιμετώπιση αυτών των ζητημάτων μπορούμε να δημιουργήσουμε μια πιο δίκαιη και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνία στην οποία όλοι θα έχουν σεβασμό και θα δίνονται ίσες ευκαιρίες.⁶⁷

⁶⁷ Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. (2022). Καταπολέμηση του διαρθρωτικού ρατσισμού. Ανακτήθηκε την 30/11/23 από την ιστοσελίδα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου: <https://www.europarl.europa.eu/>

Κεφάλαιο Δ

Η περίπτωση της Κύπρου.

4.1 Ανατολική Μεσόγειος

Η Μεσόγειος και ιδιαίτερα το Ανατολικό της τμήμα από τα πανάρχαια χρόνια καθιερώθηκε σαν το γεωπολιτικό κέντρο του πλανήτη. Σε αυτή την στρατηγική περιοχή του κόσμου σμίγουν τρεις σημαντικές Ήπειροι, Ευρώπη, Αφρική και Ασία, οι τρεις σημαντικότερες θρησκείες, Χριστιανισμός, Ισλαμισμός και Ιουδαϊσμός και η ανατολή με την δύση. Την εποχή του ψυχρού πολέμου η δύο υπερδυνάμεις Η.Π.Α και Ρωσία βρίσκονταν σε συνεχή στρατηγικό ανταγωνισμό για τον έλεγχο της. Τα τελευταία χρόνια η περιοχή αυτή έχει μετατραπεί στην πιο κύρια εστία ανάφλεξης σε ολόκληρο τον πλανήτη. Οι δύο μεγάλες δυνάμεις εξακολουθούν να μάχονται για τον έλεγχο της. Έχουν ξεσπάσει πόλεμοι μεταξύ γειτονικών χωρών, εμφύλιοι πόλεμοι, πόλεμοι για την θρησκεία, κράτη έχουν καταρρεύσει όπως Συρία και Λιβύη, βλέπουμε να γίνεται χρήση όπλων μαζικής καταστροφής τρομοκρατικές επιθέσεις, αντιπαλότητες για τον έλεγχο των πλούσιων κοιτασμάτων ενεργειακών πόρων που ανακαλύφθηκαν στην περιοχή. Όλη αυτή η έκρυθμη κατάσταση που έχει δημιουργηθεί είχε σαν φυσικό επακόλουθο την αύξησή της μετανάστευσης από την περιοχή. Ιδιαίτερα ο συνεχιζόμενος εμφύλιος πόλεμος στην Συρία είχε σαν αποτέλεσμα σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία του Ο.Η.Ε 5.6 εκατομμύρια άνθρωποι να εγκαταλείψουν την χώρα τους αναζητώντας καταφύγιο σε γειτονικές χώρες όπως Τουρκία, Ελλάδα, Λίβανο, Ιράκ και στην Κύπρο.⁶⁸

⁶⁸ Μπαμπανάσης, Σ, Πλατιάς, Α και Σεϊμένης, Ι. (2019). Οι γεωστρατηγικές αλλαγές στη Μεσόγειο και οι επιπτώσεις τους, Αθήνα : Εκδόσεις Παπαζήση.

4.2 Η Παράτυπη μετανάστευση στην Κύπρο

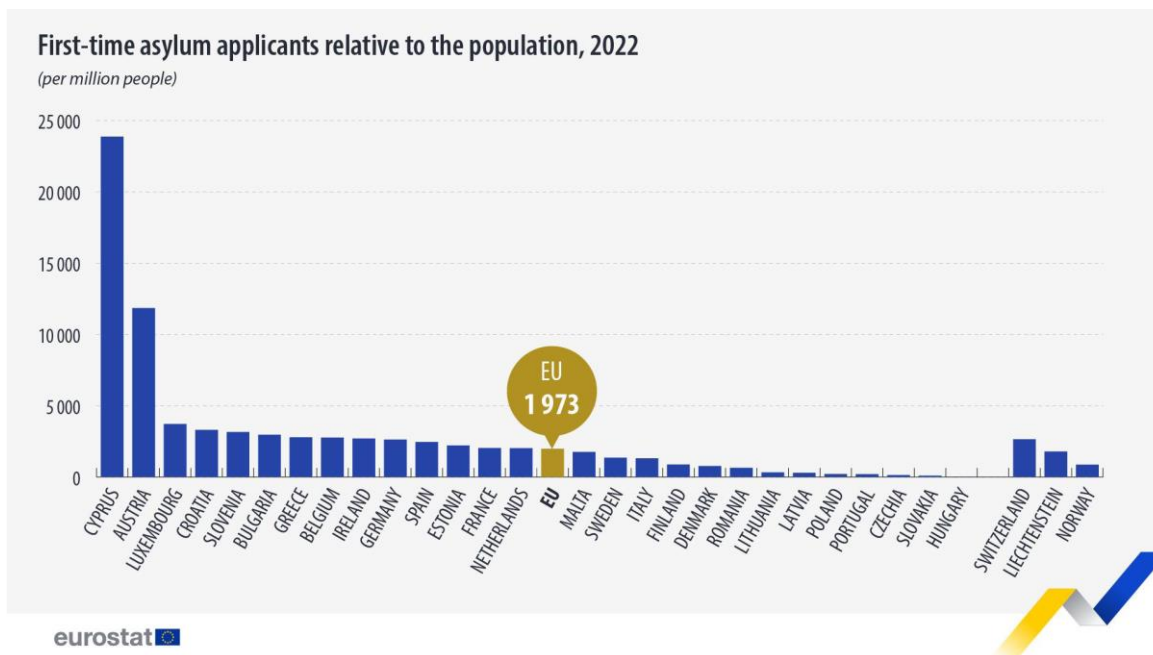
Εκτός από τους πρόσφυγες από την Συρία ένα μεγάλο ποσοστό παράτυπων μεταναστών που φθάνουν στην Κύπρο προέρχεται από χώρες της Υποσαχάριας Αφρικής. Ταξιδεύουν από τις χώρες τους στην Τουρκία, και συνήθως από το αεροδρόμιο Κωνσταντινούπολης φθάνουν στο παράνομο αεροδρόμιο Τύμβου στο κατεχόμενο βόρειο τμήμα της Κύπρου. Στη συνέχεια μέσω της πράσινης γραμμής εισέρχονται παράνομα στις ελεύθερες περιοχές της Κύπρου. Οι περισσότεροι από αυτούς έχουν φοιτητική βίζα Πανεπιστημίων ή κολλεγίων της κατεχόμενης Βόρειας Κύπρου. Το 2023 υπολογίζεται ότι το 95% των αφίξεων ανήκουν σε αυτή την κατηγορία ενώ το υπόλοιπο 5% έφθασε στην Κύπρο μέσω θαλάσσης από την Τουρκία, Συρία και Λίβανο. Το 2022 παρουσιάστηκε στην Κύπρο ο ψηλότερος αριθμός αιτήσεων ασύλου σε σύγκριση με τον πληθυσμό της χώρας από όλες της χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο συνολικός αριθμός των νέων αιτήσεων έφθασε τις 23,864 ανά ένα εκατομμύριο κατοίκους. Συγκριτικά ο αριθμός είναι διπλάσιος από τους αιτητές στην Αυστρία και εφταπλάσιος από το Λουξεμβούργο. Ο πιο χαμηλός αριθμός αιτήσεων παρουσιάστηκε στην Ουγγαρία, 5 αιτήσεις και η Σλοβακία με 92.⁶⁹

⁶⁹ Κύπρος και Μετανάστευση. (2023). Ανακτήθηκε την 08/12/23/ από: <https://www.moi.gov.cy/>

ΧΩΡΕΣ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ ΑΙΤΗΤΩΝ ΑΣΥΛΟΥ ΙΑΝ-ΜΑΪΟ 2023	
ΣΥΡΙΑ	1.466
ΝΙΓΗΡΙΑ	605
ΑΦΓΑΝΙΣΤΑΝ	518
ΚΑΜΕΡΟΥΝ	309
Λ.Δ. ΚΟΝΓΚΟ	276
ΜΠΑΓΚΛΑΝΤΕΣ	211
ΠΑΚΙΣΤΑΝ	211
ΣΟΜΑΛΙΑ	155
ΙΝΔΙΑ	149
ΝΕΠΑΛ	143
ΙΡΑΚ	94
ΑΛΛΕΣ ΧΩΡΕΣ	691
ΣΥΝΟΛΟ	4.828

Πίνακας 1: Χώρες καταγωγής Αιτητών Ασύλου.

Από τον Ιανουάριο μέχρι τον Μάιο του 2023 καταγράφηκαν στην Κύπρο 4828 αιτήσεις για πολιτικό άσυλο. Οι περισσότεροι αιτητές κατάγονται από την Συρία και ακολουθούν Νιγηρία, Αφγανιστάν, Καμερούν, Κόνγκο κ.α.

Γράφημα 1: Αριθμός αιτήσεων ασύλου στις χώρες της Ε.Ε κατά αναλογία πληθυσμού.

Σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία της Ευρωπαϊκής ένωσης η Κύπρος κατέχει την πρώτη θέση ανάμεσα στις χώρες της Ευρωπαϊκής ένωσης σε νέους αιτητές ασύλου κατά αναλογία πληθυσμού.

4.3 Προβλήματα που αντιμετωπίζει η Κύπρος στην διαχείριση του Μεταναστευτικού.

➤ Ο μεγαλύτερος αριθμός παράτυπων μεταναστών εισέρχεται στο έδαφος της Κυπριακής Δημοκρατίας δια μέσου της πράσινης γραμμής η οποία χωρίζει το κατεχόμενο τμήμα της Κύπρου με την Κυπριακή δημοκρατία. Η γραμμή αυτή έχει μήκος περί τα 180 χλμ. . Είναι μια στρατιωτικοποιημένη περιοχή και ελέγχεται από μέλη του Ο.Η.Ε. Δεν αποτελεί εξωτερικό σύνορο της Ε.Ε και απολαμβάνει ένα ιδιαίτερο καθεστώς. Σε κάποια σημεία έχουν λειτουργήσει οδοφράγματα τα οποία έχουν λειτουργήσει σαν σημεία διέλευσης, αλλού έχουν τοποθετηθεί συρματοπλέγματα ενώ υπάρχουν και ναρκοπέδια. Οι παράτυποι μετανάστες οι οποίοι εισέρχονται στο έδαφος της Κυπριακής Δημοκρατίας δια

μέσου της πράσινης γραμμής χρησιμοποιούν τρωτά σημεία της γραμμής αυτής όπου ο έλεγχος είναι ανεπαρκής.⁷⁰

- Έχει διαφανεί ότι η Κύπρος αντιμετωπίζει πρόβλημα με τους χώρους όπου κρατούνται τα άτομα των οποίων η αίτηση απορρίφθηκε και πρέπει να επιστρέψουν στην χώρα τους.
- Η μεγάλη και ξαφνική αύξηση του αριθμού των παράτυπων μεταναστών είχε μια ανάλογη αύξηση των αιτήσεων για Άσυλο. Οι αρμόδιες υπηρεσίες διαφάνηκε ότι ήταν απροετοίμαστες να ανταποκριθούν στην εξέταση του μεγάλου αυτού αριθμού αιτήσεων με αποτέλεσμα να παρατηρούνται μακροχρόνιες καθυστερήσεις. Η καθυστερήσεις αυτές επισημάνθηκαν τόσο από τους μετανάστες αλλά και τους διακινητές τους και έτσι έγινε πόλος έλξης αφού θα μπορούν να διαμένουν για μεγάλο χρονικό διάστημα στην Κύπρο μέχρι να εξεταστεί η αίτηση τους.⁷¹

Η νέα Κυπριακή Κυβέρνηση έχει επισημάνει τα τρωτά σημεία της διαχείρισης του Μεταναστευτικού και άρχισε να λαμβάνει δραστικά μέτρα για επίλυση των προβλημάτων που παρουσιάστηκαν.

- Για την βελτίωση και επίσπευση της διαδικασίας για εξέταση των αιτήσεων ασύλου έχουν προσληφθεί 27 νέοι εξεταστές ενώ προγραμματίζεται και η πρόσληψη ακόμα 25. Αυτό είχε θετικό αποτέλεσμα αφού έχει αυξηθεί σημαντικά ο αριθμός των αιτήσεων που εξετάστηκαν.
- Έχει βελτιωθεί η δικαστική διαδικασία με τροποποίηση των σχετικών κανονισμών ώστε η εξέταση των υποθέσεων που οδηγούνται στο δικαστήριο να συμπληρώνεται σε σύντομο χρονικό διάστημα.
- Έχουν ληφθεί μέτρα για επιστροφή των μεταναστών στις χώρες τους ή σε άλλες χώρες της Ε.Ε. Συγκεκριμένα μεταξύ Μαρτίου και Μαΐου του 2023 406 μετανάστες μετοίκησαν σε άλλες χώρες της Ε.Ε ενώ συνολικά 2718 έφυγαν από την Κύπρο.

⁷⁰ Τριμικλιιώτης, Ν. (2020). Η Κύπρος ως νέο προσφυγικό Hotspot της Ευρώπης . Ανακτήθηκε την 09/1/2/2023 από: <https://library.fes.de/pdf-files/bueros/zypern/16002.pdf>.

⁷¹ Υπηρεσία Ασύλου. (2023). Ανακτήθηκε την 10/12/23 από : [https:// www.moi.gov.cy/moi/asylum/asylumservice](https://www.moi.gov.cy/moi/asylum/asylumservice).

- Τα κέντρα υποδοχής και φιλοξενίας που λειτουργούν στην Κύπρο έχουν βελτιωθεί με συμπληρωματικά έργα που έγιναν ώστε οι συνθήκες διαβίωσης των φιλοξενούντων να γίνουν πιο ανθρώπινες. Έχει αυξηθεί η χωρητικότητα των κέντρων και έχει επιτευχθεί η μείωση του αριθμού τους. Περίπου 1000 άτομα φιλοξενούνται στο κέντρο υποδοχής Πουρνάρα ενώ την αντίστοιχη περίοδο πέρσι ο αριθμός ήταν διπλάσιος. Το κέντρο φιλοξενίας αιτητών διεθνούς προστασίας στην Κοφίνου έχει επίσης αναβαθμιστεί με βελτιωτικά έργα που έγιναν. Δημιουργήθηκε ένα νέο κέντρο στην περιοχή Λίμνες στην Λάρνακα ενώ λειτουργεί και το κέντρο στη Μενόγεια όπου φιλοξενούνται μετανάστες που πρόκειται να αναχωρήσουν σύντομα.
- Η νέα Κυβέρνηση της Κύπρου σχεδιάζει την δημιουργία Υφυπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου το οποίο θα ασχολείται αποκλειστικά με θέματα Μετανάστευσης.⁷²

Σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία του Υπουργείου Εσωτερικών της Κύπρου οι αιτήσεις για πολιτικό άσυλο από τον Μάρτιο μέχρι τον Νοέμβριο του 2023 έχουν μειωθεί κατά 53%. Η μεγαλύτερη μείωση παρατηρήθηκε στις αφίξεις πολιτών Αφρικανικών χωρών ενώ αντίθετα παρατηρήθηκε αύξηση στις αφίξεις πολιτών από την Συρία. Οι Σύριοι φθάνουν στην Κύπρο κυρίως με πλοίαρια και λόγω της εμπόλεμης κατάστασης που επικρατεί στην χώρα τους δεν μπορούν ούτε να απελαθούν αλλά ούτε και να επιστρέψουν με την θέληση τους. Κατά το 2022 οι αιτήσεις έφθασαν τις 17.065 ενώ το 2023 τις 9.091. Πρέπει να σημειωθεί ότι κατά την περίοδο Μαρτίου – Νοεμβρίου του 2023 εκδόθηκαν 16.005 τελικές αποφάσεις που αφορούσε αιτήσεις για πολιτικό άσυλο. Οι 11.579 των αποφάσεων ήταν απορριπτικές. Η υπηρεσία ασύλου έχει καταφέρει να μειώσει τον χρόνο τις εξέτασης των αιτήσεων σε ένα με τρεις μήνες ενώ στο παρελθόν χρειαζόταν εννιά με εικοσιένα μήνες. Μετά την απορριπτική απόφαση οι αιτητές δεν δικαιούνται οποιοδήποτε επίδομα και απαγορεύεται να εργάζονται. Θεωρείται ότι διαμένουν παράνομα στην Κύπρο και έτσι πρέπει να φύγουν. Υπολογίζεται ότι 11.045 άτομα των οποίων η αίτηση απορρίφθηκε έφυγαν από την Κύπρο.

⁷² Γραφείο τύπου και πληροφοριών. (2023). Πολιτική Ασύλου και Μετανάστευσης. Ανακτήθηκε την 10/12/23 από : https://www.pio.gov.cy/assets/pdf/newsroom/2023/06/20230606_YpEs_parousiasiMetanasteutiko.pdf

Ακόμα 11.040 μετεγκαταστάθηκαν σε άλλες Ευρωπαϊκές χώρες κυρίως στην Γερμανία και Γαλλία.⁷³

4.4 Ο ρόλος της Τουρκίας- Υποχρεωτική μετανάστευση

Κάνοντας μια αναδρομή στην ιστορία θα επισημάνουμε μια από τις Οθωμανικές στρατηγικές που σχετίζεται άμεσα με το μεταναστευτικό φαινόμενο στην Κύπρο αλλά και την Ελλάδα ήταν η Στρατηγική της υποχρεωτικής μετανάστευσης. Στην περίπτωση της Κύπρου η στρατηγική αυτή χρησιμοποιήθηκε για πρώτη φορά επί τουρκοκρατίας δηλαδή μεταξύ του 1571-1878 διάστημα στο οποίο η Κύπρος βρισκόταν υπό τουρκικό ζυγό. Την εποχή εκείνη οι Οθωμανική διοίκηση παραχώρησε κίνητρα σε κοινότητες από την Ανατολία για να εγκατασταθούν στην Κύπρο και σε άλλες κατεχόμενες περιοχές όπως η φοροαπαλλαγή. Μετά την εισβολή της Τουρκίας στην Κύπρο το 1974 και την κατοχή του Βόρειου τμήματος της Κύπρου η Τουρκία μετέφερε περίπου 160 χιλιάδες Τούρκους στο κατεχόμενο τμήμα της Κύπρου οι οποίοι εγκαταστάθηκαν στα σπίτια Ελληνοκυπρίων. Η κίνηση αυτή της Τουρκίας θεωρείται εποικισμός αλλά έχει τα ίδια αποτελέσματα με την μετανάστευση αφού πραγματοποιήθηκε δημογραφική και πληθυσμιακή αλλαγή στα κατεχόμενα εδάφη η οποία χρησιμοποιείται από την Τουρκία σαν αφορμή για δυσμενή για την Κύπρο επίλυση του Κυπριακού. Το μεγαλύτερο πρόβλημα για την Κύπρο αποτελεί η πράσινη γραμμή μήκους 180 χιλιομέτρων που χωρίζει τις ελεύθερες με τις κατεχόμενες περιοχές. Η Κυπριακή κυβέρνηση δεν μπορεί να παρατάξει εκεί τις ένοπλες δυνάμεις της η να ανεγείρει τείχος όπως έκαμαν άλλες χώρες για να εμποδίσει την είσοδο των παράτυπων μεταναστών που εισέρχονται από εκεί με την υποκίνηση της Τουρκίας. Οι κύριοι λόγοι που η Κυπριακή κυβέρνηση δεν μπορεί να προχωρήσει στα πιο πάνω μέτρα είναι επειδή Ελληνοκύπριοι γεωργοί καλλιεργούν τα χωράφια τους που βρίσκονται εκεί δείχνοντας ότι η περιοχή αυτή ανήκει στην Κυπριακή δημοκρατία. Η περίπτωση ανέγερσης τείχους είναι

⁷³ Offsite.com.cy. (2023). Μεγάλη μείωση μεταναστών από Αφρική - Πονοκέφαλος οι Σύριοι - 11.040 επιστροφές το 2023. Ανακτήθηκε την 24/12/23 από: <https://www.offsite.com.cy/eidiseis/astynomika/megali-meiosi-metanaston-apo-afriki-ponokefalos-oi-syroi-11040-epistrofes-2023>

επίσης ανέφικτη αφού με αυτό τον τρόπο θα αναγνωρίζεται η διχοτόμηση του νησιού. Επίσης η Κυπριακή κυβέρνηση δεν μπορεί να στείλει πίσω στα κατεχόμενα τους παράτυπους μετανάστες που έρχονται από εκεί αφού αυτό θα σήμαινε αναγνώριση των κατεχομένων σαν αναγνωρισμένου κράτους.

Οι πιο πάνω προκλήσεις προβληματίζουν την Κυπριακή κυβέρνηση σε μεγάλο βαθμό . Εάν εφαρμόσει τα πιο πάνω μέτρα σίγουρα θα μειωθεί ο αριθμός των εισερχομένων παράτυπων μεταναστών από τα κατεχόμενα αλλά αυτά τα μέτρα θα συνέτειναν στην αναγνώριση των κατεχομένων. Οι συνεχείς αφίξεις όμως μεταναστών ελλοχεύουν τον κίνδυνο σε κάποια χρόνια οι Ελληνοκύπριοι να καταστούν μειονότητα στο νησί.⁷⁴

4.5 Μέτρα αποτροπής παράνομων ροών μεταναστών.

Η νέα Κυβέρνηση της Κύπρου έχοντας αντιληφθεί την διόγκωση του μεταναστευτικού φαινομένου στην Κύπρο και των επακόλουθων δυσμενών συνεπειών που θα ακολουθήσουν έχει λάβει μια σειρά αποτρεπτικών μέτρων για μείωση της καθόδου μεταναστών. Σε Ευρωπαϊκό επίπεδο έχει εγκατασταθεί μηχανισμός ελέγχου θεωρήσεων στο Αεροδρόμιο Κωνσταντινούπολης καθώς και έχουν τοποθετεί Αξιωματικοί σε ρόλο συνδέσμου σε αεροδρόμια τρίτων χωρών για επόπτευση των ελέγχων αναχώρησης. Η Ε.Ε έχει διαβουλευθεί με αεροπορικές εταιρείες που λειτουργούν στην Τουρκία και κατεχόμενα οι οποίες χρησιμοποιούνται από διακινητές για μεταφορά μεταναστών στην Τουρκία και στη συνέχεια στις κατεχόμενες περιοχές της Κύπρου. Αρκετοί μετανάστες που καταλήγουν στην Κύπρο έχουν εγγραφεί σε πανεπιστήμια των κατεχομένων περιοχών. Έχουν δοθεί οδηγίες για αυστηρότερους ελέγχους στην συνέντευξη των ατόμων αυτών για να διαπιστωθεί εάν ήρθαν για να φοιτήσουν, πχ γνώση Αγγλικής γλώσσας , οικονομική δυνατότητα για φοίτηση κλ.⁷⁵

⁷⁴ Αναγνού, Μ. (2022). Στα ενωσιακά σύνορα των κρίσεων, Αθήνα : Εκδόσεις Παπαζήση.

⁷⁵ Cyprustimes. (11/06/23). Υπουργός Εσωτερικών στην CT, Τέρμα στην κατάχρηση συστήματος Ασύλου, (2023). Ανακτήθηκε την 09/12/23 από: Cyprus times, <https://cyprustimes.com/politiki/ypourgos-esoterikon-sti-ct-terma-stin-katachrisi-tou-systimatos-asylou/>.

Για τον έλεγχο στο εσωτερικό έχει δημιουργηθεί ένα νέο τμήμα στην Αστυνομία Κύπρου η μονάδα επιτήρησης πράσινης γραμμής με 218 Ειδικούς Αστυφύλακες που στόχος τους είναι η επιτήρηση της πράσινης γραμμής, η αποτροπή των παράνομων διελεύσεων στο έδαφος της Κυπριακής δημοκρατίας ο εντοπισμός και σύλληψη των διακινητών, φρούρηση στα κέντρα φιλοξενίας καθώς και η συνοδεία μεταναστών για διάφορους σκοπούς.⁷⁶

Το Υπουργείο εξωτερικών της Κύπρου άρχισε εκστρατεία ενημέρωσης σε χώρες της Υποσαχάριας Αφρικής από όπου προέρχεται ένας μεγάλος αριθμός παράτυπων μεταναστών. Έχει διαπιστωθεί ότι η Κύπρος διαφημίζεται από τα κυκλώματα διακίνησης σαν ο πρώτος σταθμός για μελλοντική μετάβαση των μεταναστών σε άλλες χώρες της Ε.Ε. Οι μετανάστες παραπλανώνται αφού δεν γνωρίζουν ότι στη Κύπρο δεν εφαρμόζεται πλήρως ο Ευρωπαϊκός κανονισμός Schengen και ότι η Κύπρος αν και νησί είναι μια ανεξάρτητη χώρα με δικούς της νόμους και κανονισμούς. Αποτέλεσμα είναι να εγκλωβίζονται για μεγάλο χρονικό διάστημα στην Κύπρο.⁷⁷

4.6. Μετανάστευση και οικονομία

Η Μετανάστευση ανά το παγκόσμιο αλλά και την Κύπρο θεωρείται ευεργετική για την οικονομία. Η εργατική δύναμη αυξάνεται με αποτέλεσμα να αυξάνεται η παραγωγικότητα και κατά συνέπεια η οικονομία. Με την είσοδο των μεταναστών σίγουρα θα καλυφθούν οι ανάγκες για ειδικευμένο και ανειδίκευτο σε τομείς που έχουν ανάγκη. Στην περίπτωση της Κύπρου οι ανάγκες σε ανειδίκευτο προσωπικό είναι αυξημένες και ήδη οι μετανάστες καλύπτουν τις ανάγκες στους τομείς αυτούς πως η γεωργία, κτηνοτροφία, οικοδομικές εργασίες, βιομηχανίες κ.α. Με την ενίσχυση με προσωπικό η τομείς αυτοί μπορούν να συγκεντρωθούν και να βελτιωθούν. Ως αποτέλεσμα, μπορούν να αναπτυχθούν νέα προϊόντα και υπηρεσίες και να δημιουργηθούν περισσότερες θέσεις εργασίας. Η μετανάστευση έχει επίσης τη δυνατότητα να μειώσει το κόστος εργασίας και να αυξήσει τα φορολογικά έσοδα

⁷⁶ Υπουργείο Εσωτερικών. (2022, Σεπτέμβριος 12). Μονάδα επιτήρησης πράσινης γραμμής, ανακοινώσεις. Ανακτήθηκε στις 09/12/23 από : <https://www.moi.gov.cy/OpenDocument>.

⁷⁷ Nealive.gr (2023). Κύπρος, Εκστρατεία ενημέρωσης για την Μετανάστευση, (2023). Ανακτήθηκε την 09/12/23 από: <https://nealive.gr/kosmos/kypros-ekstrateia-enimerosis-tin-paratyti-metanasteysi/>.

στην Κύπρο. Τα αυξημένα έσοδα μπορεί να είναι καλά για την οικονομία μιας χώρας επειδή μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη χρηματοδότηση υπηρεσιών όπως η υγειονομική περίθαλψη και η εκπαίδευση. Η μετανάστευση μπορεί επίσης να έχει θετικό αντίκτυπο στον πληθυσμό της Κύπρου, επιτρέποντάς του να αναπτυχθεί και να προσφέρει ένα πιο διαφοροποιημένο εργατικό δυναμικό. Αυτή η ποικιλομορφία μπορεί να έχει πολλά θετικά αποτελέσματα, όπως μια μεγαλύτερη ποικιλία δεξιοτήτων και ιδεών, κάτι που είναι καλό για τις επιχειρήσεις. Συνολικά, η μετανάστευση μπορεί να αποφέρει πολλά οικονομικά οφέλη στην Κύπρο.⁷⁸

4.7' Μετανάστευση και κοινωνία

Όπως και στις περισσότερες χώρες έτσι και στην Κύπρο οι ντόπιοι αντιμετωπίζουν με καχυποψία και προβληματισμό τους μετανάστες που έφτασαν και ζουν ανάμεσα τους. Έχει κυριαρχήσει ένα αίσθημα ανασφάλειας και αποσταθεροποίησης και έντονος προβληματισμός ότι η δημογραφική σύνθεση του πληθυσμού είθισται να αλλάξει με αποτέλεσμα οι Ελληνοκύπριοι να καταστούν μειοψηφία στην ίδια τους την πατρίδα. Οι κατάσταση που επικρατεί σε κοινότητες και περιοχές όπου έχει εγκατασταθεί μεγάλος αριθμός μεταναστών όπου υπάρχει ένα κλίμα ανασφάλειας και κοινωνικής αναταραχής έφερε αντιδράσεις προς την πολιτεία με αίτημα να παρέμβει για να επανέλθει η κατάσταση στην ομαλότητα. Η κυπριακή κοινωνία έπαψε πλέον να είναι μια ασφαλής κοινωνία. Οι αξίες που την διέπουν έχουν αρχίσει να εκλείπουν η μία μετά την άλλη, ενώ την ίδια ώρα τίθεται ζήτημα προτύπων σε μια κοινωνία που σιγά-σιγά χάνει την ταυτότητά της.⁷⁹

Οι αντιδράσεις των Ελληνοκυπρίων φαίνεται ότι έφτασαν σε κομβικό σημείο και αυτό σίγουρα προκαλεί ανησυχία και προβληματισμό στην Κυπριακή κυβέρνηση. Την 23/08/2023 κάτοικοι της κοινότητας Χλώρακα στην Πάφο έκαναν εκδήλωση διαμαρτυρίας για το Μεταναστευτικό και τα προβλήματα που δημιουργήθηκαν στην κοινότητα τους. Μετά

⁷⁸ Capital.gr. (2012). Η μετανάστευση ως μοχλός οικονομικής ανάπτυξης, (2012). Ανακτήθηκε την 10 Δεκεμβρίου 2023 από από: www.capital.gr

⁷⁹ Simerini.sigmalive.com. (24/10/2023). Μεταναστευτικό: Αυξάνονται οι ροές και ο κοινωνικός αντίκτυπος. Ανακτήθηκε την 10/12/23 από: <https://simerini.sigmalive.com/article/2022/6/19/metanasteutiko-auxanontai-oi-roes-kai-o-koinonikos-antiktupos/>

το τέλος της διαμαρτυρίας Σύριοι που κατοικούν στην περιοχή οπλισμένοι με ρόπαλα και πέτρες προκάλεσαν ζημιές σε αυτοκίνητα και προθήκες καταστημάτων. Σε αντίδραση Ελληνοκύπριοι προκάλεσαν και αυτοί ζημιές σε αυτοκίνητα και σπίτια και καταστήματα αλλοδαπών. Οι αστυνομία έκανε χρήση δακρυγόνων και συλλήψεις.⁸⁰

Μερικές μέρες αργότερα την 01/09/23 πραγματοποιήθηκε στην περιοχή του Μώλου στην Λεμεσό νέα εκδήλωση διαμαρτυρίας για το Μεταναστευτικό στην οποία συμμετείχαν περί τα 500 άτομα. Κουκουλοφόροι προκάλεσαν ζημιές κυρίως σε καταστήματα που ανήκουν σε αλλοδαπούς και σε άλλα κτίρια και εγκαταστάσεις και έριξαν μολότοφ προς την αστυνομία με αποτέλεσμα να υπάρχουν τραυματισμοί. Η Αστυνομία έκανε χρήση δακρυγόνων και του αντιοχλαγωγικού οχήματος Αίαντα.⁸¹

Ακολούθησαν και άλλες εκδηλώσεις διαμαρτυρίας αλλά και υπέρ των μεταναστών από διάφορες οργανώσεις στην Λευκωσία χωρίς να προκληθούν επεισόδια αλλά να φανερώνουν ότι η κατάσταση στην Κύπρο παραμένει έκρυθμη.⁸²

⁸⁰ Gr.euronews.com. (10/12/2023). Κύπρος: Σοβαρά επεισόδια μετά από πορεία διαμαρτυρίας για το μεταναστευτικό στη Χλώρακα. Ανακτήθηκε την 10/12/23 από: <https://gr.euronews.com/2023/08/28/kypros-sobara-episodia-poreia-diamartyrias-metanasteytiko-xloraka>.

⁸¹ Gr.euronews.com. (16/10/2023). Λεμεσός: Σοβαρά επεισόδια σε συλλαλητήριο για το μεταναστευτικό. Ανακτήθηκε την 10/12/23 από: <https://gr.euronews.com/2023/09/02/lemesos-sobara-episodia-syllalithriogia-to-metanasteytiko>.

⁸² Sigmalive.com. (01/09/2023). Οργανώνουν διαμαρτυρία για το μεταναστευτικό έξω από το Προεδρικό. Ανακτήθηκε την 10/12/23 από : <https://www.sigmalive.com/news/local/1139827/organonoun-diamartyria-Gia-to-metanasteytiko-ekso-apo-to-proedriko>.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε.

ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ ΚΑΙ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ.

5.1 Το φαινόμενο της Εγκληματικότητας

«Όσο πιο μεγαλώνεις το φόβο για τα ναρκωτικά και το έγκλημα τους μετανάστες και τους εξωγήινους , τόσο περισσότερο ελέγχεις τους ανθρώπους »

(Νόαμ Τσόμσκι, Αμερικανός καθηγητής γλωσσολογίας , φιλόσοφος και ακτιβιστής)

Οι ασύμμετρες απειλές αποτελούν ουσιώδες συστατικό στην έννοια της ασφάλειας ενός κράτους η ενός ατόμου σαν δικαιούχος δικαιωμάτων και ελευθεριών. Οι απειλές αυτές συνδέονται άμεσα με την ισχύ ενός κράτους ενώ είναι προειδοποίηση για τους κινδύνους που ενδέχεται να μεταβάλουν το επίπεδο ασφάλειας του. Τα σημερινά οργανωμένα κράτη έχουν αντιληφθεί την σοβαρότητα των απειλών αυτών για την εύρυθμη λειτουργία τους και έχουν λάβει τα κατάλληλα μέτρα αντιμετώπισης τους τα οποία αναβαθμίζουν.

Το πρώτο μέτρο αντιμετώπισης των απειλών αυτών είναι ο εντοπισμός και η απομόνωση των ενεργειών που αποτελούν συστατικό στοιχείο της απειλής και η κατηγοριοποίηση τους σε μη αποδεκτές κοινωνικά συμπεριφορές. Μέσω των νομοθεσιών που ισχύουν σε κάθε κράτος ποινικοποιούνται όλες οι ενέργειες που αποτελούν κίνδυνο για την εθνική ασφάλεια του κράτους. Η ποινικοποίηση των ενεργειών αυτών αποδεικνύει ότι η κοινωνία της καταδικάζει με σκοπό να προστατευθούν οι πολίτες αλλά και το ίδιο το κράτος.

Η Εγκληματολογία θεωρείται σαν η επιστήμη που μελετά το φαινόμενο της εγκληματικότητας η οποία αναγνωρίζεται σαν ένα κοινωνικό φαινόμενο διερευνώντας τα αίτια, τους λόγους και τα χαρακτηριστικά του. Βασικός στόχος της Εγκληματολογίας είναι να επισημάνει τα αίτια της παρεκκλίνουσας συμπεριφοράς των ανθρώπων που κατοικούν σε μια νομοταγή κοινωνία κατηγοριοποιώντας και αναλύοντας τις διάφορες εγκληματικές συμπεριφορές ούτως ώστε αξιολογώντας τις συμπεριφορές να μπορεί να προβλεφθεί μια εγκληματική ενέργεια.

Η αντιμετώπιση των παρεκκλίνουσων συμπεριφορών είναι ζήτημα που αφορά την ίδια την κοινωνία και στους μηχανισμούς που χρησιμοποιεί για την πρόληψη μείωση και εξουδετέρωση τους. Η επίτευξη του στόχου αυτού είναι μια δύσκολη προσπάθεια που χρειάζεται την αρμονική συνεργασία πολλών φορέων της κοινωνίας. Η Αστυνομία και τα δικαστήρια έχουν σημαντικό ρόλο στην προσπάθεια αυτή και ο ρόλος τους είναι καθοριστικός αλλά χωρίς την συμβολή και άλλων φορέων όπως η οικογένεια, τα σχολεία η επαφές με κοινωνικές ομάδες δεν θα επιτευχθούν τα επιθυμητά αποτελέσματα.⁸³

5.2 Η παραβατική συμπεριφορά των Μεταναστών σύμφωνα με τις κοινωνιολογικές προσεγγίσεις.

Η πρώτη προσπάθεια των επιστημόνων για διερεύνηση του ζητήματος της εγκληματικότητας των μεταναστών άρχισε τις αρχές της δεκαετίας του 1920 από μια ομάδα καθηγητών Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου του Σικάγου.

Περί τα μέσα του 19^{ου} αιώνα άρχισε μαζική άφιξη μεταναστών στο Σικάγο από χώρες της Ευρώπης αλλά και έγχρωμους από τις νότιες επαρχίες της Αμερικής. Από το 1860 μέχρι το 1910 κάθε δεκαετία ο πληθυσμός του Σικάγου γινόταν διπλάσιος. Οι κάτοικοι του Σικάγου εγκατέλειψαν το κέντρο της πόλης και μετοίκησαν στα περίχωρα. Στις εγκαταλειμμένες γειτονιές του κέντρου της πόλης εγκαταστάθηκαν οι μετανάστες οι οποίοι κατοικούσαν σε παλιά σπίτια και διαμερίσματα αφού το ενοίκιο εκεί ήταν φτηνό.

Οι μετανάστες δεν μπορούσαν να βελτιώσουν τις συνθήκες διαβίωσης τους αφού δεν τους χορηγείτο καμιά βοήθεια ούτε και οι τράπεζες τους έδιναν δάνεια για να ανακαινίσουν τα σπίτια η τα διαμερίσματα τους λόγω της καταγωγής τους.

Αποτέλεσμα των άθλιων συνθηκών διαβίωσης ήταν να εξαπλωθούν ασθένειες που προκαλούσαν σοβαρά προβλήματα υγείας με αποτέλεσμα να υπάρχουν αυξημένα ποσοστά θνησιμότητας. Οι φτώχεια και οι άθλιες συνθήκες διαβίωσης των μεταναστών έδωσαν

⁸³ Ασπάσιος, Δ. (2020). Μετανάστευση και Ασφάλεια, Θεσσαλονίκη : εκδόσεις Πανεπιστημίου Μακεδονίας.

ώθηση στην αύξηση της εγκληματικότητας . Δημιουργήθηκαν κυρίως συμμορίες νεαρών οι οποίες δραστηριοποιούνταν στην περιοχή. Αποτέλεσμα της κατάστασης αυτής ήταν οι παλιοί κάτοικοι της πόλης να προβληματίζονται και να σχηματιστεί μια φυσιολογική υπό τις περιστάσεις προκατάληψη εναντίων των μεταναστών ότι είναι άτομα με τάση προς το έγκλημα και χαμηλής ηθικής υπόστασης λόγω της Εθνικής τους καταγωγής.⁸⁴

Δύο εγκληματολόγοι της εποχής οι Shaw και Mackay έκαναν προσπάθειες να ανατρέψουν την προκατάληψη αυτή υποστηρίζοντας ότι η αύξηση της εγκληματικότητας στις περιοχές που κατοικούσαν μετανάστες δεν οφείλεται στην καταγωγή τους αλλά στο περιβάλλον που ζουν και οι δύσκολες συνθήκες διαβίωσης τους. Οι κοινωνικές δομές στις περιοχές που κατοικούσαν οι μετανάστες βρίσκονταν σε αποσύνθεση και θεωρούσαν σαν αιτία των αυξημένων ποσοστών εγκληματικότητας το μεταβατικό στάδιο που βρίσκονταν οι παρακαμάζουσες αυτές συνοικίες. Οι μετανάστες που κατοικούν σε αυτές τις περιοχές είναι απομονωμένοι από την υπόλοιπη κοινωνία και αυτό έχει σαν αποτέλεσμα την δυσλειτουργία της δικής τους κοινωνίας. Παρατήρησαν ότι η νεανική παραβατικότητα στις περιοχές αυτές οφείλεται και σε διάφορους άλλους λόγους όπως η ανεργία, στην αποχή από την εκπαίδευση και στις διαλυμένες οικογένειες. Με το πέρασμα των χρόνων διαπιστώθηκε ότι αν και μετανάστες κάτοικοι των περιοχών αυτών άλλαξαν τα ποσοστά εγκληματικότητας όμως παρέμειναν τα ίδια.⁸⁵

Ο Clifford Show κοινωνιολόγος του Πανεπιστημίου του Σικάγου έθεσε σε εφαρμογή το Chicago Area Project ένα σχέδιο που είχε σαν σκοπό την αναβάθμιση των συνθηκών διαβίωσης και του κοινωνικού περιβάλλοντος των μεταναστών κατοίκων των προβληματικών περιοχών με σκοπό την μείωση της εγκληματικότητας στις περιοχές αυτές. Ξεκίνησε την δράση του με την οργάνωση των κοινωνικών δομών στις περιοχές αυτές, οργανώθηκαν ψυχαγωγικές δραστηριότητες για τα παιδιά, ενισχύθηκε η εκπαίδευση, οι γενικές συνθήκες ζωής καθώς και η ασφάλεια στην περιοχή. Οι επικεφαλής των κοινοτήτων

⁸⁴ Τάτσης, Ν& Θανοπούλου, Μ. (2009). Η κοινωνιολογία της σχολής του Σικάγου, Αθήνα : Εκδόσεις Παπαζήση.

⁸⁵ Shaw & McKay (03/06/2018). Social disorganization theory. Article. Retrieved on 13/12/2023 from Social disorganization theory (Shaw & McKay) – SozTheo.

των μεταναστών ξεκίνησαν να συνεργάζονται με τις αστυνομικές αρχές για καταπολέμηση της παραβατικότητας στις περιοχές τους.

Αφού πέρασαν 25 χρόνια από την εφαρμογή του σχεδίου αυτού έγινε αξιολόγηση του από τον Solomon Kobrin κοινωνιολόγο ο οποίος αξιολόγησε το συνολικό αποτέλεσμα του σχεδίου σαν θετικό.

Εξήντα χρόνια μετά την εφαρμογή του σχεδίου έγινε μια τελική αξιολόγηση του η οποία αυτή την φορά κατέδειξε ότι η βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των κοινωνικών παροχών, της εκπαίδευσης και γενικά όλα τα βελτιωτικά προγράμματα που εφαρμόστηκαν δεν ήταν αρκετά για μείωση των εγκληματικών συμπεριφορών στις περιοχές αυτές.⁸⁶

5.3 Μετανάστευση και Εγκληματικότητα στην Κύπρο

Η διασύνδεση της παράτυπης μετανάστευσης με την εγκληματικότητα είναι δύσκολο να αποδειχθεί για την περίπτωση της Κύπρου αφού δεν υπάρχουν επίσημα στατιστικά στοιχεία που να παρουσιάζουν τα ποινικά αδικήματα που διαπράχθηκαν από τους παράτυπους η και νόμιμους μετανάστες. Οι έρευνες που έγιναν σε διάφορες χώρες έχουν καταλήξει σε διαφορετικά συμπεράσματα με αποτέλεσμα να μην είναι ξεκάθαρη η διασύνδεση μετανάστευσης και εγκλήματος.⁸⁷

Η κατάσταση που δημιουργήθηκε στο Σικάγο με την άφιξη και εγκατάσταση των μεταναστών φαίνεται ότι επαναλαμβάνεται και στην Κύπρο. Στη πρωτεύουσα της Κύπρου Λευκωσία αλλά και στις άλλες πόλεις περισσότεροι από τους μετανάστες έχουν εγκατασταθεί στην εντός των τειχών πόλη όπου διαμένουν σε παλιά διαμερίσματα με χαμηλά ενοίκια πολλά από αυτά ακατάλληλα για διαβίωση αφού οι ιδιοκτήτες τους τα έχουν παραμελήσει. Οι νεοαφιχθέντες μετανάστες συνεχίζουν να εγκαθίστανται σε αυτή την περιοχή επειδή εκεί κατοικούν ήδη αρκετοί συμπατριώτες τους. Οι μετανάστες αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην εξεύρεση αξιοπρεπών εργασιών με αποτέλεσμα να

⁸⁶ About Cap. (2022). Retrieved on 13/12/2023 from: <https://www.chicagoareaproject.org/about-cap/>.

⁸⁷ Παναγή, Κ. (2015). Μεταπτυχιακή εργασία. Λαθρομετανάστευση και επιπτώσεις στο έγκλημα, Λευκωσία : Ανοικτό πανεπιστήμιο Κύπρου.

αντιμετωπίζουν οικονομικά προβλήματα που οδηγούν στην εξαθλίωση. Στην περιοχή έχουν δημιουργηθεί υγειονομικά προβλήματα που έχουν σαν αποτέλεσμα να επηρεάζουν την υγεία των κατοίκων. Επίσης έχει παρατηρηθεί αύξηση της εγκληματικότητας και παραβατικότητας στην περιοχή ενώ παρατηρείται και ένας αριθμός αστέγων. Η Αστυνομία της Κύπρου η οποία είναι υπεύθυνη για την αστυνόμευση της περιοχής επεσήμανε την αύξηση της εγκληματικότητας στην περιοχή και πήρε αυξημένα μέτρα. Έχει λειτουργήσει ο Υποσταθμός Λήδρας όπου τα μέλη του πραγματοποιούν επί 24 ώρου βάσεως πεζές και μηχανοκίνητες περιπολίες στην περιοχή και επιλαμβάνονται όλων των περιστατικών που συμβαίνουν. Επίσης περιπολίες διεξάγονται στην περιοχή και από άλλες υπηρεσίες και Αστ. Σταθμούς της Λευκωσίας.⁸⁸

Ο Δήμος Λευκωσίας που καλείται να αντιμετωπίσει όλα αυτά τα προβλήματα αντιμετωπίζει αρκετές δυσκολίες αλλά γνωρίζει ότι πρέπει να βρει λύσεις το συντομότερο. Σχεδιάζοντας να υλοποιήσει ένα σχέδιο που ομοιάζει με το Chicago Area Project έχει εξασφαλίσει χρηματοδοτήσεις με τις οποίες εφαρμόζει διάφορα προγράμματα με σκοπό την κοινωνική αναβάθμιση των μεταναστών, την ομαλή ένταξη και ενσωμάτωση τους στην Κυπριακή κοινωνία καθώς και την βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης τους. Έχει υλοποίηση προγράμματα ειδικά σχεδιασμένα για μετανάστες και πρόσφυγες (φροντίδα παιδιών μεταναστών, πολυπολιτισμικά μαθήματα διατήρησης ταυτότητας για παιδιά αραβικής και κινεζικής καταγωγής, Ψυχοκοινωνική Υποστήριξη, εκμάθηση Ελληνικής Γλώσσας για ενήλικες, διοργάνωση συναντήσεων μεταξύ μεταναστών και ντόπιων, επικοινωνιακή εμπειρία μεταξύ ατόμων, εκπαίδευση συμβούλων μετανάστευσης, εργοθεραπεία για αιτούντες άσυλο κ.λπ.). Επίσης έχει προώθηση την κοινωνικής ένταξη μέσω της απασχόλησης και της επιχειρηματικότητας για μετανάστες, πρόσφυγες και άλλες μειονεκτούσες ομάδες. Ταυτόχρονα, η πόλη έχει εντείνει τις υγειονομικές επιθεωρήσεις ακινήτων για να εξασφαλίσει αξιοπρεπείς συνθήκες διαβίωσης, περιορίζοντας τον μεγάλο αριθμό ατόμων που ζουν σε κτίρια και επιθεωρώντας εγκαταλελειμμένα ακίνητα. Τα τελευταία χρόνια ο Δήμος Λευκωσίας έχει αναλάβει δράση για την αναζωογόνηση του

⁸⁸ kathimerini.com.cy. (04/12/2019). Εξετάζεται η αύξηση των μέτρων στην παλιά Λευκωσία. Ανακτήθηκε την 13/12/23 από:
<https://www.kathimerini.com.cy/gr/kypros/exetazetai-i-ayxisi-ton-metron-stin-palia-leykosisia>

ιστορικού κέντρου της πόλης μέσα από ένα ολοκληρωμένο σχέδιο. Ο κύριος στόχος αυτού του σχεδίου είναι η δημιουργία της βασικής υποδομής και η δημιουργία ενός ελκυστικού περιβάλλοντος που θα προσελκύσει ιδιοκτήτες ακινήτων και ιδιώτες επενδυτές. Προτρέπονται οι ιδιοκτήτες ακινήτων στην περιοχή, ιδιαίτερα αυτοί με άδεια κτίρια, να ασχοληθούν με τη συντήρηση και την ανακαίνιση των ακινήτων τους. Γίνονται ενέργειες για οικονομική στήριξη σε κοινωνικούς λειτουργούς και αστυνομικούς για την παροχή εκπαίδευσης για την αποτροπή της εγκληματικής συμπεριφοράς και την προώθηση της πρόληψης του εγκλήματος στην περιοχή. Ο Δήμος Λευκωσίας υποστηρίζει ότι πρέπει να ληφθούν άμεσα μέτρα για τη θέσπιση θεμελιωδών κανονισμών για την ενοικίαση κατοικήσιμων ακινήτων και την εφαρμογή αποτελεσματικής εποπτείας για την ευημερία των οικογενειών και των ατόμων που διαμένουν σε αυτές. Έχει εκφράσει την αποδοκιμασία του για την προσέγγιση της κυβέρνησης για την αντιμετώπιση των στεγαστικών αναγκών των αιτούντων άσυλο με τη φιλοξενία τους σε ερειπωμένες πολυκατοικίες στην καρδιά της Λευκωσίας. Προκειμένου να εφαρμοστεί αποτελεσματικά η κοινωνική πολιτική και να αντιμετωπιστούν οι προκλήσεις που προκαλεί η αυξανόμενη μετανάστευση, είναι ζωτικής σημασίας να τονιστεί η σημασία των φορέων τεχνικής βοήθειας και να ανατεθούν διακριτές αρμοδιότητες στις τοπικές αρχές. Αναμένεται ότι το επερχόμενο σχέδιο δράσης για την ένταξη των μεταναστών, που αναπτύσσεται επί του παρόντος από το Υπουργικό Συμβούλιο, θα αναγνωρίσει και θα δώσει προτεραιότητα στον ρόλο των τοπικών αρχών.⁸⁹

Σύμφωνα με τη δεύτερη έκθεση της οργάνωσης «Παγκόσμια Πρωτοβουλία κατά του Διεθνούς Οργανωμένου Εγκλήματος» για το έτος 2023 η Κύπρος βρίσκεται την 129η θέση παγκοσμίως όσον αφορά την εγκληματικότητα.⁹⁰ Στην αξιολόγηση 193 εθνών, η Κύπρος κατατάσσεται στην 29η θέση μεταξύ των 44 ευρωπαϊκών χωρών και κατέχει την 6η θέση μεταξύ των οκτώ κρατών της Νότιας Ευρώπης. Σε σύγκριση με την προηγούμενη έκθεση του 2021 όπου η Κύπρος κατείχε την εκατοστή τριακοστή τέταρτη θέση, έχει πλέον ανέβει

⁸⁹ Δήμος Λευκωσίας. (2016, Ιανουάριος 16). Εργασιακή και Κοινωνική Ενεργοποίηση Ατόμων που ανήκουν της Ευάλωτες Ομάδες μέσω της ανάπτυξης κοινωνικών Δεξιοτήτων και άλλων δραστηριοτήτων».

Ανακτήθηκε την 13/12/23 από: <https://www.nicosia.org.cy/el-GR/news/programs/52286/>

⁹⁰ European crime prevention center. (2021, Οκτώβριος). Η καταπολέμηση του σοβαρού οργανωμένου εγκλήματος. Ανακτήθηκε την 13/12/23 από : European crime prevention center: <https://www.eucpnorg/sites>.

πέντε θέσεις. Η ανάλυση που έγινε κατά την αξιολόγηση της Κύπρου αποκαλύπτει ότι το πρωταρχικό ζήτημα που αφορά την εγκληματικότητα είναι η παράνομη διακίνηση μεταναστών. Σύμφωνα με την έκθεση άτομα κυρίως Σύριοι φτάνουν παράνομα στην Κύπρο με μικρά σκάφη ή εμπορικά πλοία. Επίσης κυρίως άτομα από Αφρικανικές χώρες εγγράφονται στα παράνομα πανεπιστήμια στα κατεχόμενα και στην συνέχεια διασχίζουν την νεκρή ζώνη και αναζητούν άσυλο εντός των συνόρων της Κυπριακής Δημοκρατίας. Επιπλέον, ορισμένα άτομα προσπαθούν να εξασφαλίσουν άσυλο μέσω ψεύτικων γάμων με Ευρωπαίους πολίτες. Η έκθεση υπογραμμίζει τη σημαντική επίδραση της Τουρκίας και του ψευδοκράτους στις κακές επιδόσεις της Κύπρου, με πολυάριθμες αναφορές σε αυτές τις οντότητες. Επιπρόσθετα, αναγνωρίζεται η παρουσία της ρωσικής μαφίας και αμφισβητούμενων κεφαλαίων. Σύμφωνα με τη διεθνή έκθεση που δημοσιεύει η εφημερίδα «Φιλελεύθερος», η Μιανμάρ, η Κολομβία και το Μεξικό κατέχουν τις τρεις πρώτες θέσεις της παγκόσμιας κατάταξης στην εγκληματικότητα.⁹¹

5.4 Στατιστικές εγκλήματος της Κυπριακής Αστυνομίας

Τα επίπεδα της Εγκληματικότητας σίγουρα δεν παραμένουν σταθερά και στις περισσότερες χώρες παρατηρούμαι αλλαγές από χρόνο σε χρόνο. Ο βασικός τρόπος μέτρησης, σύγκρισης και κατηγοριοποίησης των ποσοστών εγκλήματος είναι η στατιστική μέθοδος. Η στατιστικές εγκλήματος δεν μπορούν όμως να θεωρηθούν σαν πλήρως αξιόπιστος τρόπος μέτρησης του εγκλήματος σε μια χώρα αφού υπάρχουν αρκετά εγκλήματα που για διάφορους λόγους δεν καταγγέλλονται στην αστυνομία, αρκετά εγκλήματα που καταγγέλλονται δεν εξιχνιάζονται, αρκετά άτομα που συλλαμβάνονται στο τέλος δεν κατηγορούνται ή δεν προχωρά η ποινική τους δίωξη και αρκετά άτομα που κατηγορούνται δεν καταδικάζονται από τα δικαστήρια.

Όσον αφορά τα αδικήματα που διαπράττονται από μετανάστες η κατάσταση είναι πιο περίπλοκη. Ο πραγματικός αριθμός των μεταναστών σε οποιαδήποτε χώρα έτσι και στην

⁹¹ Alphanews.live. (12/11/23). Αυξάνονται οι δείκτες εγκληματικότητας, η θέση της Κύπρου στον παγκόσμιο χάρτη . Ανακτήθηκε την 19/12/23 από: <https://www.alphanews.live/cyprus/ayxanontai-oi-deiktes-egklimatikotitas-i-thesi-tis-kyproy-ston-pagkosmio-harti>.

Κύπρο δεν είναι ακριβής έτσι δεν μπορεί να καθοριστεί το ακριβές ποσοστό τους σε σύγκριση με τον γηγενή πληθυσμό της χώρας. Παρατηρείται επίσης το φαινόμενο οι γηγενείς κάτοικοι μιας χώρας και οι Κύπριοι να καταγγέλλουν με μεγαλύτερη προθυμία αδικήματα που διαπράχθηκαν από αλλοδαπούς ενώ αντίθετα οι αλλοδαποί και ειδικά οι παράτυποι μετανάστες διστάζουν να καταγγείλουν εγκλήματα που διαπράττονται σε βάρος τους αφού φοβούνται ότι θα συλληφθούν αυτοί και θα απελαθούν η ότι δεν θα δικαιωθούν αφού είναι ξένοι στην χώρα.⁹²

Η Αστυνομία της Κύπρου διαθέτει στατιστικές για το έγκλημα στην Κύπρο αλλά δεν έχει στατιστικές για τα αδικήματα που διαπράχθηκαν από αλλοδαπούς η μετανάστες.

ΓΡΑΦΗΜΑ 2 : Στατιστικά στοιχεία για αριθμό μικροπαραβάσεων από 2013-2023.

Ο πιο πάνω πίνακας παρουσιάζει τον αριθμό των μικροπαραβάσεων που καταγγέλλθηκαν από το 2013 μέχρι τον Ιούνιο 2023 . Τα έτη 2020 , 2021, 2022 υπάρχει μια αύξηση στις υποθέσεις που καταγγέλλθηκαν αλλά ελλείπει στατιστικών για την χώρα καταγωγής των δραστών δεν μπορεί αυτή η αύξηση να αποδοθεί σε αλλοδαπούς μετανάστες.

⁹² Nazal Christodoulou , P. (2007). Migrants, crime and Criminal Justice in Cyprus, Doctoral Thesis. Nicosia :University of Cyprus.

ΓΡΑΦΗΜΑ 3 : Στατιστικά στοιχεία για αριθμό Σοβαρών υποθέσεων από 2013-2023.

Ο πιο πάνω πίνακας παρουσιάζει τις υποθέσεις Σοβαρού εγκλήματος από το 2013 μέχρι τον Ιούνιο του 2023. Στον πίνακα αυτό μπορούμε να δούμε ότι το 2013 υπήρχε ο μεγαλύτερος αριθμός υποθέσεων 7089 ενώ τον επόμενο χρόνο 2014 μειώθηκαν σε 6775. Εάν υποθέσουμε ότι από το 2015 άρχισε μεγαλύτερη εισροή προσφύγων στην Κύπρο και θα αναμέναμε αύξηση του Σοβαρού εγκλήματος αυτό δεν επαληθεύτηκε. Το 2015 το Σοβαρό έγκλημα μειώθηκε ακόμα περισσότερο σε 5912 ενώ τα χρόνια που ακολούθησαν οι υποθέσεις μειώθηκαν και παρέμειναν σε σταθερό επίπεδο.⁹³

5.5 Μέτρα που προτείνουν Κύπριοι επιστήμονες

Μετά την δολοφονία ενός 24χρονου από το Πακιστάν το 2019 στην παλιά Λευκωσία εντάθηκαν οι ανησυχίες και οι συζητήσεις σχετικά με την πιθανή συσχέτιση της αύξησης

⁹³ Αστυνομία Κύπρου, Στατιστικά στοιχεία. Ανακτήθηκε την 23/12/23 από : https://www.police.gov.cy/police/police.nsf/dmlstatistical_gr/

των ποσοστών εγκληματικότητας με της κάθοδο προσφύγων και μεταναστών στην Κύπρο. Ο γνωστός Εγκληματολόγος και καθηγητής του Πανεπιστημίου Κύπρου, Ανδρέας Καπαρδής ο οποίος είναι και πρόεδρος του Παγκυπρίου συνδέσμου εγκληματολόγων συνέδεσε την έξαρση της εγκληματικής δραστηριότητας σε αυτές τις περιοχές με τις κοινωνικοοικονομικές συνθήκες που αντιμετωπίζουν οι κάτοικοι. Επιπρόσθετα απέδωσε αυτή την άνοδο της διακίνησης ναρκωτικών και στην παρουσία εγκληματικών στοιχείων ανάμεσα μεταναστών που έφτασαν στην Κύπρο τον τελευταίο καιρό. Ο κ. Καπαρδής τόνισε ότι είναι σημαντικό να αντιμετωπιστεί αυτό το ζήτημα χωρίς να υποκύψουμε στην ξενοφοβία ή τον ρατσισμό, και το σημαντικότερο, να απέχουμε από το να ξεχωρίζουμε άδικα αυτές τις κοινότητες. Η έλλειψη μέτρων ένταξης που ελήφθησαν από το κράτος έχει οδηγήσει σε απομονωμένες κοινότητες, κάτι που είναι ένας από τους παράγοντες που συμβάλλουν στην αύξηση της εγκληματικότητας. Είναι ενδιαφέρον ότι τα διεθνή δεδομένα δείχνουν ότι οι μετανάστες πρώτης γενιάς τείνουν να έχουν χαμηλότερα ποσοστά εγκληματικότητας σε σύγκριση με τον τοπικό πληθυσμό. Ωστόσο, καθώς η δεύτερη γενιά προσαρμόζεται στο τοπικό περιβάλλον, τα ποσοστά εγκληματικότητας τείνουν να αυξάνονται, καθώς η εγκληματικότητα επηρεάζεται από κοινωνικούς παράγοντες. Θέλοντας να αντικρούσει την αντίληψη ότι η εθνικότητα ή η φυλή συμβάλλουν στην αύξηση της εγκληματικότητας, η Δέσποινα Κοχλιού, Λέκτορας Κοινωνικής Εργασίας στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας η οποία συμμετείχε στην εκπόνηση έκθεσης του Πανεπιστημίου Λευκωσίας για τους μετανάστες για λογαριασμό του United Nations High Commission For Refugees(UNHCR) τόνισε ότι τα εγκλήματα δεν διαπράττονται αποκλειστικά από μετανάστες. Χαρακτηριστικά επεσήμανε ότι τα άτομα αυτά είναι προϊόν κοινωνικών συγκυριών και διαβιούν σε άθλιες συνθήκες. Επιπλέον απουσιάζει από το κράτος μια ολοκληρωμένη στρατηγική για την αφομοίωσή τους στην κοινωνία. Δεδομένων των συνθηκών εργασιακής εκμετάλλευσης και εξαθλίωσης, δεν προκαλεί έκπληξη το γεγονός ότι αναγκάζονται να αναζητήσουν καταφύγιο στους περιθωριοποιημένους θύλακες της παλιάς Λευκωσίας. Τα έθνη της καταγωγής των μεταναστών που εισέρχονται στην Κύπρο είναι έθνη που έχουν βιώσει συγκρούσεις, εσωτερικές διαμάχες, οικονομική αναταραχή και διάχυτη κουλτούρα βίας.

Ο κ. Καπαρδής πρότεινε σαν ένα μέτρο για την αντιμετώπιση της εγκληματικότητας από μετανάστες την ένταξη ατόμων από μειονοτικές κοινότητες της Κύπρου στην Αστυνομία, ακολουθώντας το προηγούμενο της Αυστραλίας, όπου συμπεριλήφθηκαν και Έλληνες αστυνομικοί. Τόνισε τη σημασία του συντονισμού μεταξύ των αρμόδιων Υπουργείων για την αποτελεσματική αντιμετώπιση θεμάτων που σχετίζονται με την γκετοποίηση. Σχετικά με το θέμα, η κ. Κοχλιού τόνισε τη σημασία της αντιμετώπισης των ολοκληρωμένων αναγκών αυτών των ατόμων, καθώς δεν αφορούν απλώς αυτούς που εμπλέκονται σε εγκληματικές δραστηριότητες. Ο απώτερος στόχος, κατέληξε, θα πρέπει να είναι η προληπτική αποφυγή τέτοιων περιστατικών.⁹⁴

5.6 Μετανάστευση και τρομοκρατία. Η περίπτωση της Κύπρου.

Η Κύπρος για πολλά χρόνια διατηρούσε καλές σχέσεις με την Παλαιστίνη, άλλες Αραβικές χώρες αλλά και το Ισραήλ. Η σχέσεις με το Ισραήλ έχουν αναπτυχθεί ιδιαίτερα το τελευταίο διάστημα αφού με την ανακάλυψη κοιτασμάτων φυσικού αερίου στις Α.Ο.Ζ των δύο χωρών η συνεργασία έγινε ακόμα πιο στενή στον ενεργειακό τομέα αλλά και στον στρατιωτικό. Οι καλές αυτές σχέσεις δεν ήταν όμως αρκετές αφού επιχειρήθηκαν στην Κύπρο αρκετές τρομοκρατικές ενέργειες από διάφορες Αραβικές η Παλαιστινιακές οργανώσεις ενώ πρόσφατα υπάρχουν πληροφορίες ότι αποσοβήθηκε τρομοκρατική ενέργεια που σχεδιαζόταν από τις Ιρανικές μυστικές υπηρεσίες. Ο εν εξελίξη πόλεμος Ισραήλ – Χαμάς έθεσε σε εγρήγορση τις χώρες της Ε.Ε, τις Η.Π.Α αλλά και την Κύπρο αφού ο κίνδυνος για Τρομοκρατικές ενέργειες σε Ισραηλινούς στόχους στις χώρες αυτές η και άλλους στόχους Δυτικών συμφερόντων είναι όσο ποτέ ορατός. Η Αστυνομία Κύπρου έχει λάβει αυξημένα μέτρα ασφαλείας σε υποδομές Ισραηλινών συμφερόντων, Μουσουλμανικά τεμένη στα αεροδρόμια, Λιμάνια, Οδοφράγματα και σε χώρους που συχνάζει το κοινό με την συμβολή της Εθνικής Φρουράς. Οι πλείστοι των μεταναστών που εισήλθαν στην Κύπρο τα τελευταία χρόνια είναι μουσουλμάνοι και η πιθανότητα ανάμεσα σε αυτούς να υπάρχουν μέλη η

⁹⁴ Alphanews.live. (24/02/2020). Τα γκέτο των αλλοδαπών, η στοχοποίηση και οι λύσεις που προτείνουν ειδικοί. Ανακτήθηκε την 13/12/23 από: <https://www.alphanews.live/editorial/tagketo-ton-allodapon-i-stohopoiisi-kai-oi-lyseis-poy-proteinoy-n-eidikoi>.

υποστηριχτές τρομοκρατικών οργανώσεων είναι ορατή. Ιδιαίτερα στην Κύπρο εγκαταστάθηκε μεγάλος αριθμός μεταναστών από την Συρία η οποίοι στην χώρα τους ήταν μέλη ομάδων που είχαν ενεργό συμμετοχή στον εμφύλιο πόλεμο στην χώρα τους. Ο έλεγχος όλων αυτών είναι πάρα πολύ δύσκολος λόγω του μεγάλου αριθμού των αφίξεων και των μακροχρόνιων διαδικασιών που απαιτούνται. Η Υπηρεσία πληροφοριών της Κύπρου έχει άμεση συνεργασία με τις Υπηρεσίες πληροφοριών του Ισραήλ και άλλων χωρών συλλέγει και αξιοποιεί πληροφορίες για οποιοδήποτε πιθανόν να έχει διασυνδέσεις με τρομοκρατικές οργανώσεις. Στα αεροδρόμια, Λιμάνια, Οδοφράγματα γίνεται αυστηρός διαβατηριακός έλεγχος καθώς και έλεγχος των αποσκευών των ταξιδιωτών ιδιαίτερα αυτών που κατάγονται από χώρες που υποθάλπουν την Τρομοκρατία.⁹⁵

Τον Νοέμβριο του 2023 η Αστυνομία της Κύπρου συνέλαβε μετά από πληροφορίες από την Μοσάτ, Υπηρεσία πληροφοριών του Ισραήλ δύο Ιρακινούς οι οποίοι σχεδίαζαν τρομοκρατικές ενέργειες εναντίον Ισραηλινών στην Κύπρο. Από τις πληροφορίες που λήφθηκαν και τις εξετάσεις που έγιναν διαπιστώθηκε η πιθανή σύνδεση των δύο συλληφθέντων με τον κλάδο των Ιρακινών ενόπλων δυνάμεων Φρουροί της Ισλαμικής επανάστασης. Οι δύο Ιρανοί φαίνεται να μπήκαν στο έδαφος της Κυπριακής Δημοκρατίας χρησιμοποιώντας πλαστά διαβατήρια με ψεύτικα ονόματα από τα κατεχόμενα και διέμεναν σαν οικονομικοί μετανάστες. Συγκέντρωναν πληροφορίες για Ισραηλινούς που διέμεναν στην Κύπρο και η Αστυνομία της Κύπρου εξασφάλισε το σχέδιο δράσης καθώς και τους στόχους τους.⁹⁶

Η Δυνάμεις ασφαλείας της Κύπρου έχουν τεθεί σε ετοιμότητα για ενδεχόμενη άφιξη προσφύγων από την εμπόλεμη ζώνη Ισραήλ-Χαμάς. Σύμφωνα με έγκυρες πληροφορίες η Χαμάς εμποδίζει Παλαιστίνιους να εγκαταλείψουν τα εδάφη τους αφού τους χρησιμοποιεί σαν ανθρώπινη ασπίδα. Στη Κύπρο υπάρχουν αρκετά Ισραηλινά συμφέροντα και κατοικούν αρκετοί Ισραηλίτες αφού η χώρα διατηρεί καλές σχέσεις με το Ισραήλ. Ο κίνδυνος ανάμεσα

⁹⁵ Protothema.gr. (20/10/23). Γιατί η Κύπρος φοβάται τρομοκρατικές ενέργειες στον απόηχο του πολέμου Στο Ισραήλ. Ανακτήθηκε την 14/12/23 από <https://www.protothema.gr/world/article/1426478/giati-kipros-fovatai-tromokratikes-energeies-ston-apoiho-tou-polemou-sto-israil/>

⁹⁶ Naftemporiki.gr. (10/12/2023). Κύπρος: Κρατούνται δύο Ιρανοί ύποπτοι για επίθεση κατά Ισραηλινών. Ανακτήθηκε την 14/12/23 από : www.naftemporiki.gr.cosmos.

σε πρόσφυγες από την Παλαιστίνη να κρύβονται επίδοξοι τρομοκράτες, μοναχικοί λύκοι είναι πάντοτε υπαρκτός.⁹⁷

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Το πρώτο κεφάλαιο της εργασίας δίνει απάντηση στο πρώτο ερευνητικό ερώτημα που είναι πότε παρατηρήθηκε η αύξηση του φαινομένου της μετανάστευσης σε παγκόσμια κλίμακα , στην Ευρώπη και στην Ανατολική Μεσόγειο.

Η μετανάστευση είναι ένα παγκόσμιο φαινόμενο που εμφανίζεται εδώ και αιώνες. Αφορά την μετακίνηση ανθρώπων από το ένα μέρος στο άλλο, είτε εντός της χώρας τους είτε πέραν των συνόρων. Τον τελευταίο καιρό, ο κόσμος έχει δει μια έξαρση της μετανάστευσης. Είναι ένα σύνθετο φαινόμενο που επηρεάζεται από διάφορους παράγοντες. Οι οικονομικοί, κοινωνικοί, πολιτικοί και περιβαλλοντικοί παράγοντες είναι μερικοί από τους βασικούς μοχλούς της μετανάστευσης. Οι άνθρωποι μεταναστεύουν για διάφορους λόγους, όπως η αναζήτηση καλύτερων οικονομικών ευκαιριών, η διαφυγή πολιτικών διώξεων ή οι περιβαλλοντικές καταστροφές. Η ιστορία της μετανάστευσης χρονολογείται από την αρχαιότητα, όταν οι άνθρωποι μετακινούνταν από το ένα μέρος στο άλλο αναζητώντας τροφή, νερό και καταφύγιο. Στη σύγχρονη εποχή, η μετανάστευση έχει γίνει πιο περίπλοκη, με τους ανθρώπους να μετακινούνται πέρα από τα σύνορα σε αναζήτηση καλύτερου βιοτικού επιπέδου. Τα Ηνωμένα Έθνη εκτιμούν ότι σήμερα υπάρχουν πάνω από 272 εκατομμύρια διεθνείς μετανάστες παγκοσμίως, με τον αριθμό να αναμένεται να αυξηθεί τα επόμενα χρόνια.

Η Ευρώπη και η περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου αποτελούν σημαντικούς προορισμούς για τους μετανάστες εδώ και αρκετές δεκαετίες. Η περιοχή έχει παρατηρήσει μια έξαρση της μετανάστευσης τα τελευταία χρόνια, με εκατομμύρια ανθρώπους να μετεγκαθίστανται σε διάφορα μέρη της περιοχής. Τα αίτια της μετανάστευσης στην περιοχή είναι πολύπλοκα και πολύπλευρα. Οικονομικοί παράγοντες, όπως η ανεργία και η φτώχεια, είναι μερικοί από

⁹⁷ Cyprustimes. (10/12/2023). Δρ. Μάζης στη CT: Ορατός ο κίνδυνος τρομοκρατίας στην Κύπρο μέσω «μοναχικών λύκων». Ανακτήθηκε την 14/12/23 από <https://cyprustimes.com/koinonia/dr-mazis-sti-ct-oratos-o-kindynos-tromokratias-stin-kypro-meso-monachikon-lykon-sto-anotato-to-epipedo-asfaleias/>

τους βασικούς μοχλούς της μετανάστευσης. Η πολιτική αστάθεια, οι συγκρούσεις και οι διώξεις είναι επίσης σημαντικοί παράγοντες που οδηγούν τη μετανάστευση στην περιοχή. Οι συνέπειες της μετανάστευσης στην περιοχή είναι θετικές και αρνητικές. Από τη μια πλευρά, η μετανάστευση έχει συμβάλει στην οικονομική ανάπτυξη της περιοχής, ενώ από την άλλη έχει οδηγήσει σε κοινωνικές και πολιτικές εντάσεις. Οι πολιτικές και οι πρακτικές που σχετίζονται με τη μετανάστευση σε διάφορες χώρες της περιοχής ποικίλλουν, με ορισμένες χώρες να υιοθετούν πιο ανοιχτές πολιτικές, ενώ άλλες έχουν πιο περιοριστικές πολιτικές.

Στο πρώτο κεφάλαιο βρίσκεται και η απάντηση του δευτέρου ερευνητικού ερωτήματος που είναι οι λόγοι που ωθούν τους μετανάστες να εγκαταλείψουν την χώρα τους.

Οι παράγοντες ώθησης είναι αυτοί που αναγκάζουν τους ανθρώπους να εγκαταλείψουν τις χώρες τους. Οικονομικοί παράγοντες όπως η φτώχεια, η ανεργία και η έλλειψη ευκαιριών εργασίας είναι μερικοί από τους κύριους παράγοντες ώθησης που ωθούν τη μετανάστευση. Για παράδειγμα, σε πολλές αφρικανικές χώρες, τα υψηλά ποσοστά ανεργίας και οι χαμηλοί μισθοί ωθούν τους ανθρώπους να μεταναστεύσουν στην Ευρώπη αναζητώντας καλύτερες ευκαιρίες εργασίας. Πολιτικοί παράγοντες όπως οι συγκρούσεις, οι διώξεις και οι παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων συμβάλλουν επίσης στη μετανάστευση. Για παράδειγμα, ο συριακός εμφύλιος έχει οδηγήσει στον εκτοπισμό εκατομμυρίων ανθρώπων που έχουν καταφύγει σε γειτονικές χώρες ή στην Ευρώπη. Περιβαλλοντικοί παράγοντες όπως οι φυσικές καταστροφές, η κλιματική αλλαγή και η περιβαλλοντική υποβάθμιση είναι επίσης σημαντικοί παράγοντες ώθησης. Για παράδειγμα, στο Μπαγκλαντές, η άνοδος της στάθμης της θάλασσας που προκαλείται από την κλιματική αλλαγή έχει οδηγήσει στον εκτοπισμό εκατομμυρίων ανθρώπων που έχουν μεταναστεύσει σε άλλα μέρη της χώρας ή στο εξωτερικό.

Οι παράγοντες έλξης είναι αυτοί που προσελκύνουν τους ανθρώπους να μετακομίσουν σε άλλες χώρες. Οικονομικοί παράγοντες όπως καλύτερες προοπτικές εργασίας, υψηλότεροι μισθοί και βελτιωμένο βιοτικό επίπεδο είναι μερικοί από τους κύριους παράγοντες έλξης που οδηγούν στη μετανάστευση. Για παράδειγμα, πολλοί άνθρωποι από τη Λατινική Αμερική μεταναστεύουν στις Ηνωμένες Πολιτείες αναζητώντας καλύτερες οικονομικές

ευκαιρίες. Κοινωνικοί παράγοντες όπως η πρόσβαση στην εκπαίδευση, την υγειονομική περίθαλψη και τις κοινωνικές υπηρεσίες συμβάλλουν επίσης στη μετανάστευση. Για παράδειγμα, πολλοί άνθρωποι από αφρικανικές χώρες μεταναστεύουν στην Ευρώπη για να έχουν πρόσβαση σε καλύτερη υγειονομική περίθαλψη και εκπαίδευση. Πολιτικοί παράγοντες όπως η σταθερότητα, η δημοκρατία και η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων είναι επίσης σημαντικοί παράγοντες έλξης. Για παράδειγμα, πολλοί άνθρωποι από αυταρχικά καθεστώτα μεταναστεύουν σε δημοκρατικές χώρες αναζητώντας πολιτική σταθερότητα και προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους.

Το δεύτερο κεφάλαιο της εργασίας απαντά στο τρίτο ερευνητικό ερώτημα που διερευνά την σχέση της μετανάστευσης με την ασφάλεια.

Η μετανάστευση και η ασφάλεια είναι δύο ζητήματα που διαπλέκονται όλο και περισσότερο τα τελευταία χρόνια. Ενώ η μετανάστευση ήταν πάντα ένα επίμαχο θέμα, τα γεγονότα της 11ης Σεπτεμβρίου και άλλες τρομοκρατικές επιθέσεις σε διάφορα μέρη του κόσμου έχουν εντείνει τις ανησυχίες για την εθνική ασφάλεια και οδήγησαν στην εφαρμογή αυστηρότερων πολιτικών μετανάστευσης. Οι επιθέσεις οδήγησαν στην εφαρμογή αυστηρότερων πολιτικών μετανάστευσης που είχαν σχεδιαστεί για να αποτρέψουν μελλοντικές τρομοκρατικές επιθέσεις. Αυτές οι πολιτικές περιελάμβαναν αυξημένα μέτρα συννοριακού ελέγχου στα περιορισμούς στην έκδοση θεωρήσεων στα χερσαία αλλά και θαλάσσια σύνορα κάθε χώρας που είναι προορισμός μεταναστών. Η παράτυπη μετανάστευση είναι ένα έγκλημα που βρίσκεται σε έξαρση αφού είναι αρκετά επικερδές και οι διακινητές είναι δύσκολο να συλληφθούν.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση οι χώρες της οποίας είναι δημοφιλής προορισμός μεταναστών έχουν τεθεί σε εγρήγορση και με εμπροσθοφυλακή τους οργανισμούς Europol και Frontex κάνουν titάνιες προσπάθειες για να αντιμετωπίσουν την παράτυπη μετανάστευση και να εμποδίσουν εγκληματικά στοιχεία από του να εισέλθουν στο έδαφος των χωρών μελών της. Το οικονομικό έγκλημα η διαφθορά, το ξέπλυμα βρώμικου χρήματος και η τρομοκρατία έχουν συνδεθεί άμεσα με την παράτυπη μετανάστευση. Η EUROPOL αναβάθμισε την συνεργασία της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τρίτες χώρες ενώ ο οργανισμός FRONTEX έχει ιδρύσει την δική του αστυνομική υπηρεσία. Η Ευρωπαϊκή Ένωση αναβάθμισε την πολιτική

της σε θέματα μετανάστευση και εφάρμοσε διάφορα προγράμματα για την καταπολέμηση του διασυνοριακού εγκλήματος.

Το τέταρτο κεφάλαιο δίνει απάντηση στο τέταρτο ερευνητικό ερώτημα που είναι ποιες οι επιπτώσεις της μετανάστευσης στην Κύπρο.

Η Κύπρος, όπως και πολλές άλλες χώρες, έχει βιώσει μια εισροή παράτυπων μεταναστών τα τελευταία χρόνια. Αυτό έχει οδηγήσει σε συζητήσεις σχετικά με τις κοινωνικές, οικονομικές και πολιτικές επιπτώσεις της παράτυπης μετανάστευσης. Η παράτυπη μετανάστευση αναφέρεται στη διασυνοριακή μετακίνηση ανθρώπων χωρίς κατάλληλη τεκμηρίωση ή εξουσιοδότηση. Περιλαμβάνει διάφορες μορφές μετανάστευσης, όπως αιτούντες άσυλο, πρόσφυγες και οικονομικούς μετανάστες. Η Κύπρος έχει μακρά ιστορία παράνομης μετανάστευσης, με το πρώτο κύμα μεταναστών να φθάνει τη δεκαετία του 1990. Έκτοτε, ο αριθμός των παράτυπων μεταναστών έχει αυξηθεί σημαντικά. Σύμφωνα με τα τελευταία στατιστικά στοιχεία, υπάρχουν περίπου 25.000 παράτυποι μετανάστες στην Κύπρο, δηλαδή περίπου το 3% του συνολικού πληθυσμού. Η πλειοψηφία αυτών των μεταναστών προέρχεται από χώρες όπως η Συρία, Νιγηρία και το Αφγανιστάν. Ο αντίκτυπος της παράτυπης μετανάστευσης στην Κύπρο είναι ένα σύνθετο ζήτημα που επηρεάζει διάφορες πτυχές της κοινωνίας. Μία από τις σημαντικότερες ανησυχίες είναι ο αντίκτυπος της στην αγορά εργασίας. Οι παράτυποι μετανάστες συχνά εργάζονται σε θέσεις εργασίας χαμηλής ειδίκευσης και χαμηλά αμειβόμενες, γεγονός που μπορεί να οδηγήσει σε ανταγωνισμό με τους ντόπιους εργαζόμενους. Αυτό μπορεί να οδηγήσει σε μείωση των μισθών και των ευκαιριών απασχόλησης για τους ντόπιους. Επιπλέον, η αυξημένη ζήτηση για δημόσιες υπηρεσίες όπως η υγειονομική περίθαλψη και η εκπαίδευση μπορεί να επιβαρύνει τους ήδη περιορισμένους πόρους. Αυτό μπορεί να οδηγήσει σε μεγαλύτερους χρόνους αναμονής και μειωμένη ποιότητα υπηρεσιών τόσο για τους παράτυπους μετανάστες όσο και για τους ντόπιους. Επιπλέον, η παράτυπη μετανάστευση μπορεί να έχει αρνητικό αντίκτυπο στην κοινωνική συνοχή και τις κοινοτικές σχέσεις, καθώς μπορεί να δημιουργήσει εντάσεις και συγκρούσεις μεταξύ διαφορετικών ομάδων.

Η Κύπρος έχει εφαρμόσει διάφορα νομικά πλαίσια και πολιτικές που σχετίζονται με την παράτυπη μετανάστευση, συμπεριλαμβανομένου του νόμου περί αλλοδαπών και

μετανάστευσης και του νόμου για το άσυλο. Η κυβέρνηση έχει επίσης δημιουργήσει συνοριακούς ελέγχους και κέντρα κράτησης για να αποτρέψει την παράνομη μετανάστευση. Ωστόσο, αυτά τα μέτρα έχουν επικριθεί για τις επιπτώσεις τους στα ανθρώπινα δικαιώματα και την έλλειψη αποτελεσματικότητας. Τα τελευταία χρόνια, η Κύπρος έχει επίσης εφαρμόσει πολιτικές και προγράμματα ένταξης για παράτυπους μετανάστες, όπως μαθήματα γλώσσας και επαγγελματική κατάρτιση. Αυτά τα προγράμματα στοχεύουν στη διευκόλυνση της ένταξης των παράτυπων μεταναστών στην κοινωνία, στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσής τους και στη μείωση του κοινωνικού και οικονομικού κόστους της παράτυπης μετανάστευσης. Όσον αφορά την εγκληματικότητα έχει παρατηρηθεί μια αύξηση κυρίως σε μικροαδικήματα στις περιοχές όπου κατοικούν μεγάλοι αριθμοί μεταναστών. Με την λήψη κατάλληλων μέτρων πιστεύεται ότι η κατάσταση θα αντιμετωπιστεί.

Συμπερασματικά, η παράτυπη μετανάστευση είχε σημαντικό αντίκτυπο στην Κύπρο, επηρεάζοντας διάφορες πτυχές της κοινωνίας. Οι κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις της παράτυπης μετανάστευσης είναι περίπλοκες και απαιτούν συνολική προσέγγιση. Ενώ είναι απαραίτητα μέτρα επιβολής για την πρόληψη της παράτυπης μετανάστευσης, οι πολιτικές και τα προγράμματα ένταξης είναι εξίσου σημαντικά για την αντιμετώπιση των αναγκών των παράτυπων μεταναστών και την προώθηση της κοινωνικής συνοχής. Υιοθετώντας μια ισορροπημένη και χωρίς αποκλεισμούς προσέγγιση, η Κύπρος μπορεί να διαχειριστεί αποτελεσματικά την παράτυπη μετανάστευση και να μετριάσει τον αρνητικό αντίκτυπό της στην κοινωνία.

Το πέμπτο κεφάλαιο απαντά στο πέμπτο ερευνητικό ερώτημα που είναι η σχέση της μετανάστευσης με την εγκληματικότητα;

Η μετανάστευση υπήρξε ένα αμφιλεγόμενο και πολωτικό ζήτημα σε πολλές χώρες, με τις συζητήσεις να επικεντρώνονται συχνά γύρω από τη σχέση της με το έγκλημα. Κάποιοι υποστηρίζουν ότι οι μετανάστες είναι πιο πιθανό να διαπράξουν εγκλήματα, ενώ άλλοι υποστηρίζουν ότι αυτό είναι μύθος και ότι οι μετανάστες είναι στην πραγματικότητα λιγότερο πιθανό να διαπράξουν εγκλήματα από ό,τι οι γηγενείς πολίτες. Πολλές μελέτες έχουν δείξει ότι αυτό στην πραγματικότητα δεν ισχύει. Στην πραγματικότητα, οι μετανάστες

είναι λιγότερο πιθανό να διαπράξουν εγκλήματα από ότι οι γηγενείς πολίτες. Αυτή η πραγματικότητα αμφισβητεί τον ισχυρισμό ότι οι μετανάστες αποτελούν απειλή για τη δημόσια ασφάλεια. Επιπλέον, η πρόσφατη αύξηση της βίας κατά των μεταναστών δεν είναι μόνο επιζήμια αλλά και άδικη. Οι μετανάστες αποτελούν ζωτικό μέρος οποιασδήποτε κοινωνίας και δεν πρέπει να αντιμετωπίζονται με εχθρότητα και βία.

Ένας άλλος μύθος είναι ότι η μετανάστευση προκαλεί περισσότερη εγκληματικότητα. Ωστόσο, μελέτες έχουν δείξει ότι δεν υπάρχει σημαντική συσχέτιση μεταξύ της μετανάστευσης και των αυξημένων ποσοστών εγκληματικότητας. Η σχέση μετανάστευσης και εγκληματικότητας είναι περίπλοκη και δεν μπορεί να απλοποιηθεί. Οι μεταναστευτικές πολιτικές δεν πρέπει να βασίζονται σε αβάσιμους φόβους και στερεότυπα. Αντίθετα, οι πολιτικές θα πρέπει να βασίζονται σε στοιχεία και δεδομένα για την κατάλληλη αντιμετώπιση αυτού του ζητήματος.

Ένας κοινός μύθος είναι ότι οι μετανάστες χωρίς έγγραφα είναι πιο πιθανό να διαπράξουν εγκλήματα. Ωστόσο, μελέτες έχουν δείξει ότι οι μετανάστες χωρίς έγγραφα δεν έχουν περισσότερες πιθανότητες να διαπράξουν εγκλήματα από ό,τι οι νόμιμοι μετανάστες ή οι γηγενείς πολίτες. Η ποινικοποίηση και η δαιμονοποίηση των μεταναστών χωρίς χαρτιά δεν είναι η λύση. Αντίθετα, οι πολιτικές μετανάστευσης θα πρέπει να δίνουν προτεραιότητα στην παροχή μιας διαδρομής για την ιθαγένεια για τους μετανάστες χωρίς έγγραφα αντί να τους ποινικοποιούν.

Ενώ οι μελέτες δείχνουν ότι οι μετανάστες είναι λιγότερο πιθανό να διαπράξουν εγκλήματα, είναι σημαντικό να αναγνωρίσουμε ότι η μετανάστευση μπορεί να οδηγήσει σε αύξηση της εγκληματικότητας σε ορισμένες περιπτώσεις. Για την αντιμετώπιση αυτού του ζητήματος, οι πολιτικές μετανάστευσης θα πρέπει να δίνουν προτεραιότητα στους ελέγχους του ποινικού ιστορικού και στην απέλαση ατόμων που έχουν διαπράξει εγκλήματα. Αυτή η προσέγγιση μπορεί να βοηθήσει στη διατήρηση της δημόσιας ασφάλειας, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα ότι οι πολιτικές μετανάστευσης εφαρμόζονται με υπεύθυνο τρόπο.

Οι μετανάστες χωρίς έγγραφα παραβιάζουν το νόμο με το να βρίσκονται παράνομα στη χώρα. Η τήρηση του κράτους δικαίου είναι σημαντική και οι νόμοι για τη μετανάστευση πρέπει να επιβάλλονται. Το να επιτρέπεται σε μετανάστες χωρίς έγγραφα να παραμείνουν στη χώρα υπονομεύει τη διαδικασία νόμιμης μετανάστευσης. Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό

να δοθεί προτεραιότητα στην απέλαση των μεταναστών χωρίς έγγραφα, ενώ παράλληλα παρέχεται μια διαδρομή προς την ιθαγένεια για όσους πληρούν ορισμένα κριτήρια.

Οι μετανάστες μπορεί να φέρουν πολιτισμικές διαφορές που μπορεί να οδηγήσουν σε συγκρούσεις και εγκλήματα. Θα πρέπει να τεθούν σε εφαρμογή προγράμματα αφομοίωσης και ένταξης για να βοηθήσουν τους μετανάστες να προσαρμοστούν στην κουλτούρα της νέας τους χώρας. Οι πολιτισμικές διαφορές πρέπει να γίνονται σεβαστές, αλλά η εγκληματική συμπεριφορά δεν πρέπει να δικαιολογείται. Αυτή η προσέγγιση μπορεί να βοηθήσει στον μετριασμό των πολιτιστικών συγκρούσεων και στην προώθηση μιας πιο αρμονικής κοινωνίας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αναγνού , Μ. (2022). Στα ενωσιακά σύνορα των κρίσεων, Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.

Ασπάσιος , Δ. (2020). Μετανάστευση και Ασφάλεια, Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Πανεπιστημίου Μακεδονίας, σελ 207.

Μπαμπανάσης, Σ, Πλατιάς, Α και Σεϊμένης, Ι. (2019). Οι γεωστρατηγικές αλλαγές στη Μεσόγειο και οι επιπτώσεις τους, Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.

Τάτσης & Θανοπούλου, Μ. (2009). Η κοινωνιολογία της σχολής του Σικάγου, Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.

Φιλής, Κ. (2017). Πρόσφυγες, Ευρώπη, Ανασφάλεια, Αθήνα : Εκδόσεις Παπαδόπουλος.

Χριστόπουλος, Δ. (2020). Αν το προσφυγικό ήταν πρόβλημα θα είχε λύση. Αθήνα. Εκδόσεις Πόλις.

Adamson, F. (2006). Crossing Borders: International Migration and National Security International Security, Massachusetts : The MIT Press.

Oberman, K. (2016). Migration in Political Theory: The Ethics of Movement and Membership, Oxford: Oxford University Press.

ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

ΝΟΜΟΘΕΣΙΕΣ

Ευρωπαϊκό Δικαστήριο ανθρωπίνων δικαιωμάτων. (2016, Ιανουάριος). Εγχειρίδιο σχετικά με την Ευρωπαϊκή νομοθεσία σε θέματα μετανάστευσης. Ανακτήθηκε την 28 Νοεμβρίου από: www.echr.coe.int/documents.

Eurodac. (2022, May1). Ευρωπαϊκό σύστημα για την αντιπαραβολή δακτυλικών αποτυπωμάτων των αιτούντων άσυλο. Ανακτήθηκε την 10/12/23 από:
<https://eur-lex.europa.eu/EL/legal-content/summary/eurodac-european-system-for-the-comparison-of-fingerprints-of-asylum-applicants.html>.

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. (2023, Ιουνίος 1). Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού κοινοβουλίου για τον εθνοτισμό και τις φυλετικές διακρίσεις. Ανακτήθηκε την 17/12/23 από:
<https://www.europarl.europa.eu/>.

EUR- LEX. (2018, February 20). Καταπολέμηση της Τρομοκρατίας, απόφαση Συμβουλίου της Ευρώπης. Ανακτήθηκε την 07 Δεκεμβρίου 2023 από:
<https://eur-lex.europa.eu/legal>.

Κυπριακή Νομοθεσία. (1972). Ο Περί Αλλοδαπών και Μετανάστευσης Νόμος (Κεφ. 105). Ανακτήθηκε την 06 Νοεμβρίου 2023 από :
https://www.cylaw.org/nomoi/enop/non-ind/0_105/full.html, ανακτήθηκε την 06 Νοεμβρίου 2023.

UNRIC. (1948, September 10). Οικουμενική διακήρυξη ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Ανακτήθηκε την 06 Νοεμβρίου 2023 από: <https://unric.org/el/>.

Χ΄ Πέππα, Λ. (2015). Τα νομοθετήματα για το Μεταναστευτικό στην Ελληνική βουλή. Νομοθετικό έργο και κοινοβουλευτικές συζητήσεις. Καλλιθέα: Χαροκόπιο Πανεπιστήμιο.

ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

Δαμανάκης, Μ, Κωνσταντινίδης, Σ, Τσάμης, Α.(2014).

Νέα Μετανάστευση από και προς την Ελλάδα, Κρήτη :Πανεπιστήμιο Κρήτης.

Καραμηλιώτη, Δ. (2019). Όψεις και διαστάσεις του ρατσισμού και της ξενοφοβίας στο σύγχρονο Ελληνικό σχολείο , Μεταπτυχιακή εργασία. Θεσσαλονίκη: Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας, σελ. 5.

Κολοβός, Α. (2014). Το φαινόμενο της Μετανάστευσης στις χώρες τις Νότιας Ευρώπης και η Ελλάδα ως χώρα διόδου και υποδοχής. Μεταπτυχιακή εργασία. Πειραιάς: Πανεπιστήμιο Πειραιώς.

Παναγή, Κ. (2015). Λαθρομετανάστευση και επιπτώσεις στο έγκλημα. Λευκωσία: Ανοιχτό πανεπιστήμιο Κύπρου.

Nazal Christodoulou, P. (2007). Migrants, crime and Criminal Justice in Cyprus, Doctoral Thesis. Nicosia: University of Cyprus.

ΔΙΚΤΥΟΓΡΑΦΙΑ

Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών. (2023, Ιούνιος). Πολιτική Ασύλου και Μετανάστευσης. Ανακτήθηκε την 10/12/23 από :

https://www.pio.gov.cy/assets/pdf/newsroom/2023/06/20230606_YpEs_parousiasiMetanasteutiko.pdf.

Δήμος Λευκωσίας. (2016, Ιανουάριος 16). Εργασιακή και Κοινωνική Ενεργοποίηση Ατόμων που ανήκουν στις Ευάλωτες Ομάδες μέσω της ανάπτυξης Κοινωνικών Δεξιοτήτων και άλλων δραστηριοτήτων. Ανακτήθηκε την 13/12/23 από:

<https://www.nicosia.org.cy/el-GR/news/programs/52286/>.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή. (2023). Στρατηγική και πολιτική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Ανακτήθηκε την 28 Νοεμβρίου 2023 από [commission.europa.eu/strategy-and-policy El](https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/el).

Ευρωπαϊκή Επιτροπή. (2023). Σε επίπεδο στρατηγικής και πολιτικής. Ανακτήθηκε την 28 Νοεμβρίου 2023, από: www.commission.europa.eu.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή. (2023). Επίσημος ιστότοπος. Ανακτήθηκε την 29/11/2023 από: https://commission.europa.eu/index_el.

International organisation of migration, gr. (2022, June). Εθελοντικός Μηχανισμός Αλληλεγγύης. Retrieved November 25, 2023, from: <https://greece.iom.int/el/ethelontikos-mihanismos-allileggyis>.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή. (2022, June). New pact on migration and asylum. Retrieved on 29/11/23 from: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/promoting-our-european-way-life/migration-and-asylum/new-pact-migration-and-asylum_en.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή. (2023, October). Στατιστικές για τη μετανάστευση στην Ευρώπη. Ανακτήθηκε την 25 Νοεμβρίου 2023 από:
https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/promoting-our-european-way-life/statistics-migration-europe_el.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή. (2022, September). Νέο σύμφωνο για την Μετανάστευση και το Άσυλο. Ανακτήθηκε την 29 Νοεμβρίου από:
https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/promoting-our-european-way-life/migration-and-asylum/new-pact-migration-and-asylum_el.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή. (2023, December). Migration and Integration Fund.
Retrieved on 10/12/23 from:
https://home-affairs.ec.europa.eu/funding/asylum-migration-and-integration-funds/asylum-migration-and-integration-fund-2021-2027_en.

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. (2023, April). Εξερευνώντας τα αίτια της Μετανάστευσης, γιατί μεταναστεύουν οι άνθρωποι. Ανακτήθηκε την 20/11/2023 από:
<https://www.europarl.europa.eu/news/el/headlines/world/20200624STO81906/exereunonta-s-ta-aitia-tis-metanasteusis-giati-metanasteuoun-oi-anthropoi>.

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. (2021, May22). Μεταναστευτική πολιτική & πολιτικές στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ανακτήθηκε την 25 Νοεμβρίου 2023 από:
<https://www.consilium.europa.eu/el/policies/eu-migration-policy/>

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. (2009). Ευρωπαϊκή στρατηγική ασφαλείας. Υπηρεσία εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ανακτήθηκε την 05/12/2023 από:
<https://www.consilium.europa.eu/media/30807/qc7809568elc.pdf>

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. (2010, May 10). Το πρόγραμμα της Στοκχόλμης.
Ανακτήθηκε την 06/12/202 από:
<https://eur-lex.europa.eu/Lex>.

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. (2022 November 22). Η αντίδραση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Τρομοκρατία. Ανακτήθηκε την 08 Νοεμβρίου 2023 από:
www.consilium.europa.eu/el/policies/fight-against-terrorism/.

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. (2023, Ιουνίος 9). Ο αγώνας της ΕΕ κατά του οργανωμένου εγκλήματος. Retrieved November 22, 2023, from:
www.consilium.europa.eu/el/policies/eu-fight-against-crime/.

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. (2022, Απριλίου 7). Πως διαχειρίζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση τις μεταναστευτικές ροές. Ανακτήθηκε την 25 Νοεμβρίου από:
<https://www.consilium.europa.eu/el/policies/eu-migration-policy/managing-migration-flows/>

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. (2023, Δεκέμβριος). Πολιτική της Ε.Ε για τη μετανάστευση και το άσυλο. Ανακτήθηκε την 28 Νοεμβρίου του 2023 από:
<https://www.consilium.europa.eu/el/policies/eu-migration-policy/>

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. (2023, Δεκέμβριος). Το Συμβούλιο της Ευρώπης και η γλωσσική πολιτική. Ανακτήθηκε την 25 Νοεμβρίου 2023 από:
<https://www.coe.int/el/web/language-support-for-adult-refugees/the-council-of-europe-and-language-policy-for-migrants/refugees>

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. (2023. Δεκέμβριος). Πολιτική της Ε.Ε για τη μετανάστευση και το άσυλο. Ανακτήθηκε την 28 Νοεμβρίου του 2023 από:
<https://www.consilium.europa.eu/el/policies/eu-migration-policy/>

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. (2023, Απρίλιο). Μεταναστευτική πολιτική.

Ανακτήθηκε την 28 Νοεμβρίου 2023:

<https://www.europarl.europa.eu/factsheets/el/sheet/152/immigration-policy>.

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. (2023, Μάρτιος 10). Καταπολέμηση του διαρθρωτικού ρατσισμού. Ανακτήθηκε την 30/11/23 από:

<https://www.europarl.europa.eu/news/el/agenda/briefing/2022-03-07/9/katapolemisi-tou-diarthrotikou-ratsismou>.

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. (2023, Απρίλιος). Μεταναστευτική πολιτική.

Ανακτήθηκε την 28 Νοεμβρίου 2023 από:

<https://www.europarl.europa.eu/factsheets/el/sheet/152/immigration-policy>

Ευρωπαϊκή υπηρεσία υποστήριξης για το Άσυλο. (2022, April 22). Practical guide and tools in support of asylum processes and reception systems. Ανακτήθηκε την 29/11/2023 από:

<https://euaa.europa.eu/sites/default/files/easo-practical-guide-qualification-for-international-protection-2018.pdf>

Ελληνική Δημοκρατία, Υπουργείο Δικαιοσύνης. (2021, Δεκέμβριος). Εθνικό σχέδιο δράσης κατά του ρατσισμού και της μισαλλοδοξίας. Ανακτήθηκε την 15/12/23 από:

<https://moj.gov.gr/wp-content/uploads/2021/01/Ethniko-Sxedio-Drasis-kata-tou-Ratsismou-kai-tis-Misalodoxias>.

European Youth portal, About European Youth Portal. (2023, December).

Retrieved on 25/11/23 from: https://youth.europa.eu/solidarity_en.

European crime prevention network. (2021, Οκτώβριος). Η καταπολέμηση του σοβαρού οργανωμένου εγκλήματος. Ανακτήθηκε την 13/12/23 από:

<https://www.eucpnorg/sites/>.

Frontex- European Union, Standing corps, (2019, November 13).

Retrieved on 06/12/2023 from: <https://www.frontex.europa.eu/about.eu/about-frontex/standing-corps>.

Διαδικτυακός τόπος μετανάστευσης και ασύλου. (2019, Ιούλιος 16). Κεφ. 1.2 – Μεταναστευτική ορολογία. Ανακτήθηκε την 20/11/23 από : <http://www.opengov.gr/immigration/?p=798>.

Διαδικτυακός τόπος μετανάστευσης και ασύλου. (2019, Φεβρουάριος 14). Μετανάστευση, ορισμός και βασικές κατηγορίες. Ανακτήθηκε την 06 Νοεμβρίου 2023 από: <http://www.opengov.gr/immigration/?p=799>.

European Union Agency for Fundamental rights. (2002). Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Καταπολέμηση των φυλετικών διακρίσεων. Ανακτήθηκε την 15/12/23 από: <https://fra.europa.eu/sites/>.

Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης. (2023, Αύγουστος 31). Κύπρος και Μετανάστευση. Ανακτήθηκε την 08/12/23/ από: <https://www.moi.gov.cy/>.

Υπηρεσία Ασύλου. (2023). Ανακτήθηκε την 10/12/23 από: <https://www.moi.gov.cy/moi/asylum/asylumservice>

Υπουργείο Εσωτερικών. (2022, Σεπτέμβριος 12). Μονάδα επιτήρησης πράσινης γραμμής, ανακοινώσεις. Ανακτήθηκε στις 09/12/23 από: <https://www.moi.gov.cy/OpenDocument>

ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ

Γαλανόπουλος, Α. (2013), Το φαινόμενο της γκετοποίησης στο ιστορικό κέντρο της Αθήνας, Επιστημονική εργασία. Ανακτήθηκε την 06 Δεκεμβρίου 2023 από:
<https://www.academia.edu/>

Διαλεκτόπουλος, Θ. (2017). Πολυπολιτισμικότητα και αντίστροφος θρησκευτικός ρατσισμός, . Επιστημονικό άρθρο. Ανακτήθηκε την 29 Νοεμβρίου 2023 από:
ejournals.lib.auth.gr.

Παπαδημητρίου, Ζ. (1997). Ρατσισμός και ευρωπαϊκός πολιτισμός. Επιστημονικό άρθρο. Ανακτήθηκε την 29 Νοεμβρίου 2023 από: ejournals.epublishing.ekt.gr.

Παντελίδου, Μ. (2017). Ριζοσπαστισμός, ριζοσπαστικοποίηση, ασάφεια και ιδεολογία. Επιστημονικό άρθρο. Ανακτήθηκε την 25 Νοεμβρίου 2023 από:
socialpolicy.gr.

Σπανού , Α. (2020). Μετανάστευση της τρομοκρατίας ή τρομοκρατία της μετανάστευσης : Ανακτήθηκε την 2 Φεβρουαρίου 2020 από:
<https://thesafiablog.com/2020/02/02/migration-and-terrorism/>

Τριμικλιγιώτης , Ν. (2020). Η Κύπρος ως νέο προσφυγικό Hotspot της Ευρώπης. Ανακτήθηκε την 09/12/23 από: <https://library.fes.de/pdf-files/bueros/zypem/16002.pdf>.

Cronin, A.K. (2002/2003). Behind the curve: Globalisation and International terrorism. Journal Article- Quarterly journal : International security, 27 (3), PP. 30-58.

Menéndez, A. (2016). The Refugee Crisis: Between Human Tragedy and Symptom of the Structural Crisis of European Integration, European Law Journal, Vol. 22, No. 4, pp. 388–416.

Hammerstad, A. (2016). Refugees in Europe : Migration, Displacement and Integration, *Journal of European Security and Defense Issues*, Vol. 7, Issue 1.

Didier, B. (2015). The EU, and its Counter-Terrorism Policies after the Paris Attacks. *Research*. Retrieved on 29/11/23 from: www.academia.edu.

Hartman, C. (2015). Paris terror attack. Retrieved on 05/12/23 from: nbcnews.com/paris-terror-attacks.

Adamson, F. (2006). *Crossing Borders: International Migration and National Security*. International Security, Massachusetts: The MIT Press. Page 165-166.

Islam, A. (2017). Migration, and security: in search of reconciliation, *Migration letters*. Retrieved on 28/11/2023 from: www.academia.edu.

Benedek, J. *Illegal migration and terrorism*, research paper. Retrieved on 25/11/2023 from: www.academia.edu.

Karakos, J. (2020). International Migrants as a matter of security, *Journal of security studies*. Retrieved on 05/12/2023 from: <https://www.researchgate.net/publication/352561691>.

Karakoulaki, M, Southgate, L & Steiner, J. (2018). *Critical perspectives on migration in the Twenty-First Century*. Retrieved on 07/11/2023 from: <https://www.e-ir.info/wp-content/uploads/2018/08/Critical-Perspectives-on-Migration-E-IR.pdf>

Bures, O. (2016). *Intelligence sharing and the fight against terrorism*, article published online at SpringerLink. Retrieved on 05/12/2023 from: <https://journals.sagepub.com/>.

Schmid, A.P. (2016). Links between Terrorism and Migration: An Exploration The Links between terrorism and migration, exploration. Retrieved on 08/12/2023 from: International Centre for Counterterrorism <https://www.icct.nl/publication/links-between-terrorism-and-migration-exploration>.

Tataru, G.F. (2019). Migration – an Overview on Terminology, Causes and Effects. Logos Universality Mentality Education Novelty: Law, 7(2), 10-29.

Dragostinova, T. (2016). Refugees or immigrants? The migration crisis in Europe in historical perspective, Scientific Journal, Ohio: Ohio state university.

Spathi, T. (2020). Migration to the EU. A review of narratives an approach. Research paper, CERN European Organization for Nuclear Research. Retrieved on 05/12/2023 from: <https://doi.org/10.5281/zenodo.6973583>.

Alphanews.live. (12/11/23). Αυξάνονται οι δείκτες εγκληματικότητα, η θέση της Κύπρου στον παγκόσμιο χάρτη. Ανακτήθηκε την 19/12/23 από: <https://www.alphanews.live/cyprus/ayxanontai-oi-deiktes-egklimatikotitas-i-thesi-tis-kyproy-ston-pagkosmio-harti>.

Ptothema.gr. (20/10/2023). Γιατί η Κύπρος φοβάται τρομοκρατικές ενέργειες στον απόηχο του πολέμου στο Ισραήλ. Ανακτήθηκε την 14/12/23 από: <https://www.protothema.gr/world/article/1426478/giati-i-kupros-fovatai-tromokratikes-energeies-ston-apoiho-tou-polemou-sto-israil/>.

Efsyn.gr. (2023). Ενισχύονται οι φορείς διαχείρισης της μετανάστευσης. Ανακτήθηκε την 25 Νοεμβρίου 2023 από: www.efsyn.gr.

epixeiro.gr. (2023). ΕΕ: 250 εκατ. ευρώ για τη διαχείριση της μετανάστευσης. Ανακτήθηκε την 25 Νοεμβρίου 2023 από: www.epixeiro.gr/article/.

Καθημερινή. (2023). Εξετάζεται η αύξηση των μέτρων στην παλιά Λευκωσία. Ανακτήθηκε την 13/12/23 από : <https://www.kathimerini.com.cy/gr/kypros/exetazetai-i-ayxisi-ton-metron-stin-palia-leykosia>.

Capital gr. (2023). Η μετανάστευση ως μοχλός οικονομικής ανάπτυξης. Ανακτήθηκε την 10 Δεκεμβρίου 2023 από: www.capital.gr.

Nealive.gr . (2023). Κύπρος , Εκστρατεία ενημέρωσης για την Μετανάστευση. Ανακτήθηκε την 09/12/23 από: <https://nealive.gr/kosmos/kypros-ekstrateia-enimerosis-tin-paratypi-metanasteysi/>.

Euronews.gr. (27/08/2023) . Κύπρος: Σοβαρά επεισόδια μετά από πορεία διαμαρτυρίας για το μεταναστευτικό στη Χλώρακα. Ανακτήθηκε την 09/12/23 από: <https://gr.euronews.com/2023/08/28/kypros-sobara-epeisodia-poreia-diamartyrias-metanasteytiko-xloraka>.

Naftemporiki.gr. (2023). Κύπρος: Κρατούνται δύο Ιρανοί ύποπτοι για επίθεση κατά Ισραηλινών. Ανακτήθηκε την 14/12/23 από: <https://www.naftemporiki.gr/kosmos/1545725/kypros-kratoyntai-dyo-iranoi-yportoι-gia-epithesi-kata-israilinon/>

Euronews.gr. (16/10/2023). Λεμεσός: Σοβαρά επεισόδια σε συλλαλητήριο για το μεταναστευτικό. Ανακτήθηκε την 14/12/23 από:
<https://gr.euronews.com/2023/09/02/lemesos-sobara-episodesia-syllalhthrio-gia-to-metanasteytiko>.

Cyprustimes.com. (12/10/23). Δρ. Μάζης στη CT: Ορατός ο κίνδυνος τρομοκρατίας στην Κύπρο μέσω «μοναχικών λύκων». Ανακτήθηκε την 14/10/23 από:
<https://cyprustimes.com/koinonia/dr-mazis-sti-ct-oratos-o-kindynos-tromokratias-stin-kypro-meso-monachikon-lykon-sto-anotato-to-epipedo-asfaleias/>

Offside.com. (22/12/23). Μεγάλη μείωση μεταναστών από Αφρική - Πονοκέφαλος οι Σύριοι - 11.040 επιστροφές το 2023. Ανακτήθηκε την 24/12/23 από:
<https://www.offside.com.cy/eidiseis/astynomika/megali-meiosi-metanaston-apo-afriki-ponokefalos-oi-syroi-11040-epistrofes-2023>

Sigmalive.com. (19/06/2022). Μεταναστευτικό: Αυξάνονται οι ροές και ο κοινωνικός αντίκτυπος. Ανακτήθηκε την 24/12/23 από : <https://simerini.sigmalive.com/article/2022/6/19/metanasteutiko-auxanontai-oi-roes-kai-o-koinonikos-antiktupos/>

Sigmalive.com. (01/09/23). Οργανώνουν διαμαρτυρία για το μεταναστευτικό έξω από το Προεδρικό. Ανακτήθηκε την 10/12/23 από:
<https://www.sigmalive.com/news/local/1139827/organonoun-diamartyria-gia-to-metanasteftiko-ekso-apo-to-proedriko>.

Socialpolicy.gr (2015). Παγκόσμια μέρα κατά του ρατσισμού. Ανακτήθηκε την 15/12/23 από:
<https://socialpolicy.gr/>.

Υπηρεσία ασύλου. (2023). Στατιστικά στοιχεία. Ανακτήθηκε την 08/12/23 από:
<https://www.moi.gov.cy/moi/asylum/asylumservice/>.

Alphanews.live. (24/02/2020). Τα γκέτο των αλλοδαπών, η στοχοποίηση και οι λύσεις που προτείνουν ειδικοί. Ανακτήθηκε την 13/12/23 από:

<https://www.alphanews.live/editorial/ta-gketo-ton-allodapon-i-stohopoisi-kai-oi-lyseis-pou-proteinoy-n-eidiko-i>

Cyprus times. (11/06/23). Υπουργός Εσωτερικών στην CT, Τέρμα στην κατάχρηση συστήματος Ασύλου. Ανακτήθηκε την 09/12/23 από :

<https://cyprustimes.com/politiki/ypourg-os-esoterikon-sti-ct-terma-stin-katachrisi-tou-systimatos-asylou/>.

Chicago area project. (2022)About Cap. Retrieved on 13/12/2023 from:

<https://www.chicagoareaproject.org/about-cap/>

Eurostat, (2023). Cyprus, asylum seekers table. Retrieved on 08/12/23 from:

<https://ec.europa.eu/eurostat/documents>.

European Scientific journal. (2022). Challenges of the 21st Century in European Continent: Terrorism and Migration. Retrieved on 07/12/2023 from:

<https://eujournal.org/index.php/esj/article/view/15405>.

Shaw & McKay. (03/06/2018). Social disorganization theory. Article. Retrieved on 13/12/2023 from: social disorganization theory (Shaw & McKay) - SozTheo.

ΠΙΝΑΚΕΣ – ΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

Πίνακας 1: Χώρες καταγωγής Αιτητών Ασύλου.....41

Γράφημα 1 : Αριθμός αιτήσεων ασύλου στις χώρες τις Ε.Ε44
κατά αναλογία πληθυσμού.

Γράφημα 2: Στατιστικά στοιχεία για αριθμό Μικροπαραβάσεων60
από 2013-2023.

Γράφημα 3: Στατιστικά στοιχεία για αριθμό Σοβαρών υποθέσεων.....61
από 2013-2023.

